DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

APM

ARA SEVGİSİ

MECMUA

ZAMANDA TUTSAK / OTEL TRANSİLVANYA: TRANSFORMANYA
SPIDER-MAN: NO WAY HOME / VENOM: LET THERE BE CARNAGE

AYLIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİSİ
TEMMUZ 2021 SAYI 44 // 15 TL

ISSN 2602-2583

JUNGLE CRUISE
VOYAGERS
A QUIET PLACE PART II
JOHN KRASINSKI

SPACE JAM: A NEW LEGACY
WONG KAR WAI
ÖLÜMCÜL LABİRENT

Göreve Hazırlar

THE SUICIDE SQUAD

İntihar Timi

YOLU FAS'TAN GEÇEN FİLMLER YEŞİLÇAM LOVE, DEATH AND ROBOTS

GÜÇLÜ FİKİRLER İZ BIRAKIR

Sürdürülebilir ve yenilikçi çözümler sunarak, markanıza değer katar.

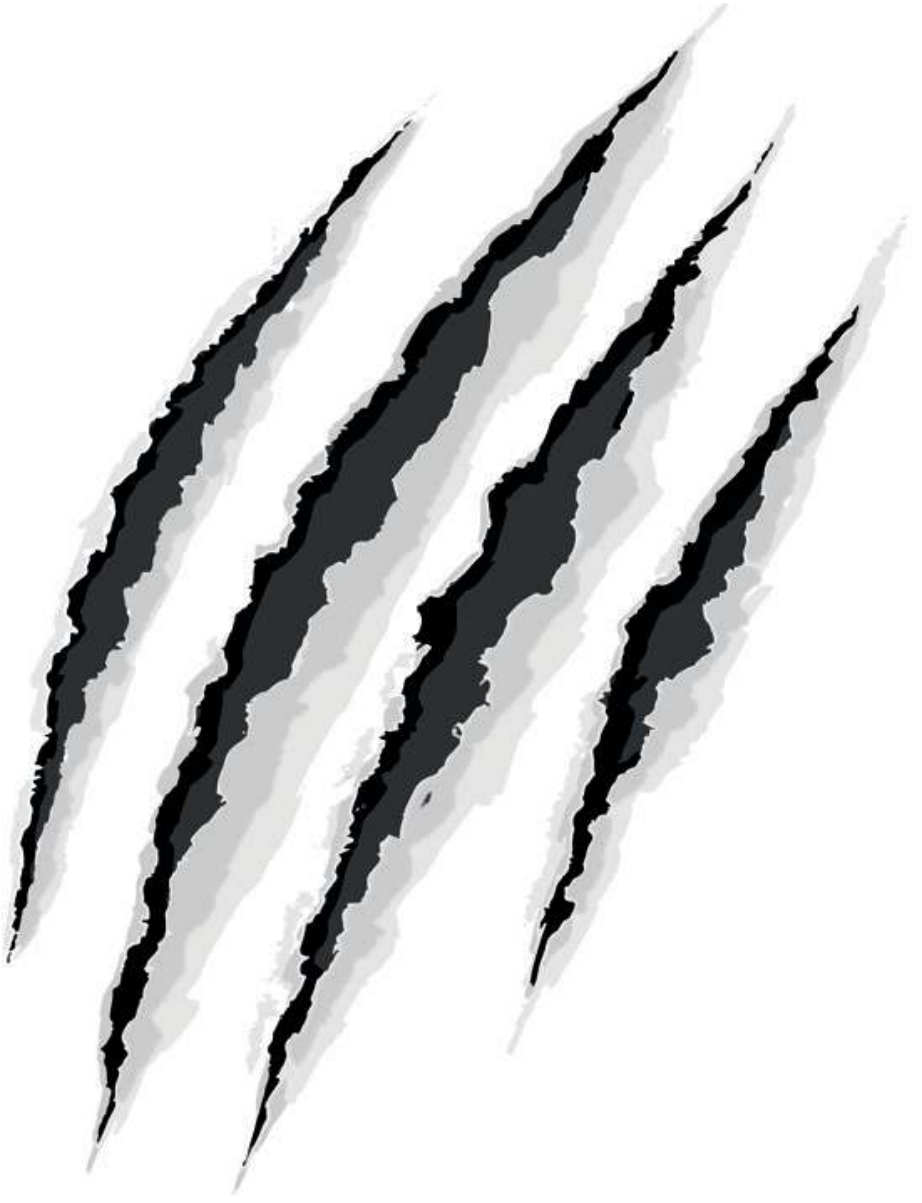

LOBBY
OBOS

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

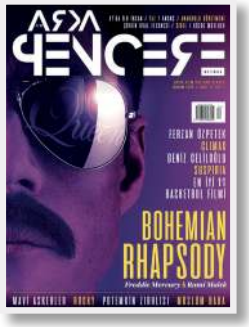

APM ARKA PENCERE MECMUA

ISSN 2602-2583

Çağlayan Mahallesi Aslanbey Sok. No: 10 Kat:1 Daire:2 / MİNT Rezidans
Kağıthane - İSTANBUL

GENEL YAYIN YÖNETMENİ Bilgehan ARAS
bilgehanaras@barasmedya.com

EDİTÖRLER Büşra BAYAR busrabayar07@gmail.com,
Tugay KARAKUZU tugaykaraku@gmail.com

ART DİREKTÖR Bilgehan ARAS (Sorumlu Müdür)
bilgehanaras@barasmedya.com.tr

FOTOĞRAF EDİTÖRÜ Işık ATASOY GÜLMAN isikatasoy78@gmail.com

REKLAM REZERVASYON
Ebru Ece ULUTAŞ +90 (532) 175 18 75

İMTİYAZ SAHİBİ Bilgehan ARAS

KAPAK FOTOĞRAFI Ali İhsan ELMAS

APM Arka Pencere Mecmua, ayda bir yayımlanan yerel süreli yayındır. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder. Dergide yayımlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına, ilanların sorumluluğu ilan veren firmalara aittir.

BARAS MEDYA

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

10 ZAMANDA TUTSAK

30 THE SUICIDE SQUAD

12 OTEL TRANSILVANYA: TRANSFORMANYA

38 SPACE JAM: A NEW LEGACY

HAVADİS

14 *Korku Seansı 3: Katil Şeytan*

16 *SpIder-Man: No Way Home*

18 *Venom: Let There Be Carnage*

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

42 WONG KAR WAI'NİN AŞK FİLMLERİ

104 YOLU FAS'TAN GEÇEN FİLMLER

60 JUNGLE CRUISE

108 YEŞİLÇAM

MEVZU

64 *Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası*

70 *Voyagers*

KEYİF

114 *Klasik Sahne*

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SİNEMAYA BİR DE BU **PENCEREDEN** BAK!

AYLIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİNİZ TURKCELL DERGİLİK'TE

BARAS MEDYA | Dergilik | ARDA PENCERE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Havadis

10

Zamanda Tutsak *Old*

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi /rantey

TEMMUZ 2021 VİZYONU

FİLMLER, FİLMLER!

Filmlerin gösterim tarihleri değişebilir, ertelenebilir, iptal edilebilir...
***Değişecek, ertelenecek, iptal edilecek** diye okuyun!*

BLACK WIDOW

2 TEMMUZ

HIZLI VE ÖFKELİ 9 (F9)
YÖN: Justin Lin
OYN: Vin Diesel, Michelle Rodriguez, Jordana Brewster
Dominic Toretto'nun artık tek önceliği oğlu Brian'ı korumaktır. Oğlu ve Letty ile birlikte sakin bir yaşam süren Toretto, istese de geçmişinden kurtulamaz.

CRUELLA
YÖN: Craig Gillespie
OYN: Emma Stone, Emma Thompson, Joel Fry
Birçok kez beyaz perdeye ve televizyona uyarlanan 101 Dalmaçyalılar'ın live-action versiyonu olan Cruella'nın başrolünü Oscarlı oyuncu Emma Stone üstleniyor.

HABABAM SINIFI YAZ OYUNLARI
YÖN: Doğa Can Anafarta
OYN: Altan Erkekli, Toygan Avanoğlu, Yusuf Çim
Özel Çamlıca Lisesi öğrencileri Kıbrıs'ta düzenlenen geleneksel liselerarası yaz oyunlarına katılmaya hak kazanır. Okulun sahibi olan Pinti Lütfullah, yarışmaya katılacak öğrencileri fen bölümünden seçmeye karar verir.

LUX ÆTERNA
YÖN: Gaspar Noé
OYN: Charlotte Gainsbourg, Béatrice Dalle, Mica Argañaraz
Lux Æterna, bir film setinde cadılar hakkında hikayeler anlatan iki aktris, Béatrice Dalle ve Charlotte Gainsbourg'un hikayesini konu ediyor.

AZAP (Relic)
YÖN: Natalie Erika James
OYN: Emily Mortimer, Robyn Nevin, Bella Heathcote
Yaşlı bir kadın olan Edna, aniden ortadan kaybolduğunda yetkililer kızı Kay'e ulaşır.

SALINGER YILIM (My Salinger Year)
YÖN: Philippe Falardeau
OYN: Margaret Qualley, Sigourney Weaver, Douglas Booth
Salinger Yılım, bir edebiyat ajansında işe başlayan genç bir kadının hikayesini konu ediyor.

UNDINE
YÖN: Christian Petzold
OYN: Paula Beer, Franz Rogowski, Maryam Zaree
Undine, Berlin'de yaşayan bir tarihçidir. Küçük dairesinde basit bir hayatı olan Undine, sevgilisi tarafından başka bir kadın için terk edilir.

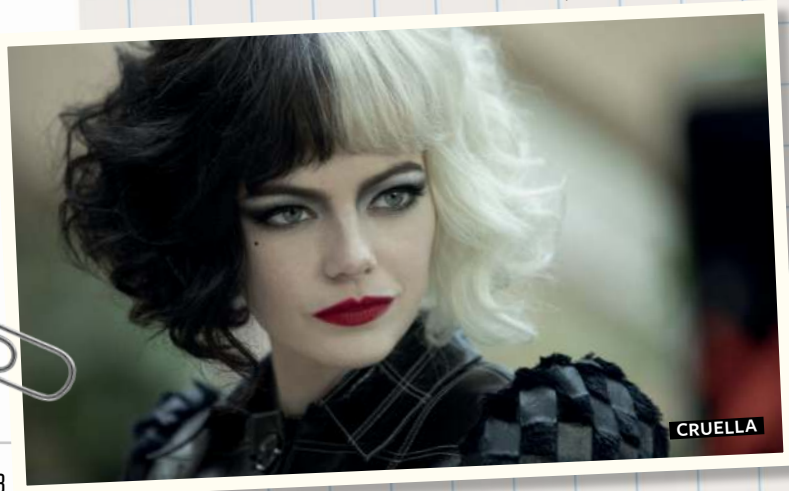
CRUELLA

EHRİMEN: KANLI YOL
YÖN: Kemal Danacı
OYN: Erol Sertel, Mustafa Aydın, Sevim Çömlek
Ehrimen Kanlı Yol, korku filmi çeken bir ekibin yaşadıklarını konu ediyor.

9 TEMMUZ

KORKU SEANSI 3: KATİL ŞEYTAN (The Conjuring: The Devil Made Me Do It)
YÖN: Michael Chaves
OYN: Patrick Wilson, Vera Farmiga, Ruairi O'Connor
Conjuring serisinin üçüncü devam halkası olan filmde, paranormal olayları araştıran Ed ve Lorraine Warren çiftinin yaşadıkları olaylara odaklanılıyor.

BLACK WIDOW
YÖN: Cate Shortland
OYN: Scarlett Johansson, Florence Pugh, David Harbour
Marvel'ın Yenilmezler ekibinin yetenekli casusu Natasha Romanoff, nam-ı diğer Black Widow'un solo filmidir.

SÜPERNOVA
YÖN: Harry Macqueen
OYN: Colin Firth, Stanley Tucci, Sarah Woodward
Sam ve Tusker, birbirlerini 20 yıldır tanıyan iki arkadaştır. Tusker'a bunama teşhisi konulduğunda, sahip oldukları en değerli şeyin birlikte geçirdikleri zaman olduğunu fark ederler.

DÜŞLER ÜLKESİ (Imagination Land)
YÖN: Evan Tramel
Film, her şeyin mümkün olduğu bir yer olan Düşler Ülkesi'ne gitmek için yola koyulan Barney Axle ve Scout'ın maceralarını anlatıyor.

16 TEMMUZ

SESSİZ BİR YER 2 (A Quiet Place Part II)
YÖN: John Krasinski
OYN: Emily Blunt, John Krasinski, Cillian Murphy
Sessiz Bir Yer 2, ses ile avlanan yaratıkların dehşetinden kurtulduktan sonra evlerinden ayrılıp, kendilerini tehlikeli bir yolculuğun içinde bulunan bir ailenin yaşadıklarını konu ediyor.

ÖLÜMCÜL LABİRENT: ŞAMPİYONLAR TURNUVASI (Escape Room: Tournament of Champions)
YÖN: Adam Robitel
OYN: Taylor Russell McKenzie, Logan Miller
Zoey ve Ben, kurtulmayı başardıkları oyuna kendilerini hapseden kişiyle yüzleşmek ve mücadele etmek isterler.

VAY BABAM VAY
YÖN: Gökhan Arı
OYN: Onur Yaprakçı, Altan Erkekli, Füsun Demirel
İsmet'in vefat etmesiyle, ailesi ve kasabada yaşayanlar, cenaze evine toplanır.

SPACE JAM: YENİ EFSANE (Space Jam: A New Legacy)
YÖN: Malcolm D. Lee
OYN: LeBron James
LeBron, oğlu Dom ile birlikte yoldan çıkmış bir yapay zeka tarafından dijital bir alana hapsedilir. Onların eve gidebilmelerinin tek koşulu, Looney Tunes'un, yapay zekanın dijitalleştirilmiş şampiyonlarını yenmesidir. Bugs, Lola Bunny ve disiplinsizlikleriyle ünlü bütün Looney Tunes çetesine önderlik eden LeBron, hayatının bu en önemli mücadelesini kazanmayı başarabilecek midir?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

THE SUICIDE SQUAD: İNTİHAR TİMİ

SPİRİT: ÖZGÜR RUH (Spirit Untamed)
YÖN: Elaine Bogan, Ennio Torresan Jr.
SES: Isabela Merced, Julianne Moore, Jake Gyllenhaal
Lucky Prescott, şehirdeki evinden ayrılarak küçük bir sınır kasabasına yerleşir.

PROTESTO (La Haine)
YÖN: Mathieu Kassovitz
OYN: Vincent Cassel, Hubert Koundé, Saïd Taghmaoui
Protesto, şiddetli bir isyanda rol alan 3 gencin hikayesini anlatıyor.

SEIZE PRINTEMPS
YÖN: Suzanne Lindon
OYN: Suzanne Lindon, Arnaud Valois, Florence Viala
On altı yaşında bir genç olan Suzanne, yaşıtlarından oldukça sıkılmaktadır.

23 TEMMUZ

ARINMA GECESİ: SONSUZA DEK (The Forever Purge)
YÖN: Everardo Gout
OYN: Ana de la Reguera, Tenoch Huerta, Josh Lucas
12 saat boyunca tüm suçların serbest olmasıyla birlikte yaşanan olayları konu edinen Arınma Gecesi filminin 5. devam halkası olan yapımın oyuncu kadrosunda Ana de la Reguera, Gregory Zaragoza, Tenoch Huerta, Emily Trujillo gibi isimler yer alıyor.

PETER RABBİT: KAÇAK TAVŞAN (Peter Rabbit 2: The Runaway)
YÖN: Will Gluck
OYN: Rose Byrne, Domhnall Gleeson, David Oyelowo
Peter Rabbit: Kaçak Tavşan, başı dertte olan ailesini kurtarmak için zorlu bir maceraya atılan Tavşan Peter'ın hikayesini konu ediyor.

DRUK
YÖN: Thomas Vinterberg
OYN: Mads Mikkelsen
Martin, kendisini yorgun ve yaşlı hisseden bir lise öğretmenidir. Evliliğinde sorunlar yaşayan Martin'in iş hayatı da pek yolunda gitmez.

VOYAGERS
YÖN: Neil Burger
OYN: Tye Sheridan, Lily-Rose Depp, Fionn Whitehead
"Voyagers", çok nesilli bir görev için uzaya gönderilen 30 çocuğun hikayesini anlatıyor.

LANETLİ ANLAŞMA
YÖN: Atakan Şatıroğlu
OYN: Alp Taş, Aslı Şimşek, Fırat Kaya
Kardeş olan Haluk ve Emin, İzmir'de birlikte yaşar. Çocukken babalarını kaybeden iki kardeş, hiçbir akrabası ile de görüşmez.

PLAZA
YÖN: Anıl Gelberi
OYN: Onur Berk Arslanoğlu, Deniz Altan, Adnan Devran
Emre, atanamamış öğretmenlerden biridir. Mesleğini yerine getiremeyen Emre, ailesinin de yönlendirmesiyle güvenlik görevlisi olmak için eğitim alır.

ARINMA GECESİ: SONSUZA DEK

30 TEMMUZ

THE SUICIDE SQUAD: İNTİHAR TİMİ (The Suicide Squad)
YÖN: James Gunn
OYN: Margot Robbie, Viola Davis, Joel Kinnaman
The Suicide Squad: İntihar Timi, hapishaneden çıkabilmek için çabalayan kötü kahramanlara odaklanıyor. Hapishaneden çıkabilmek için bir görevi yerine getirmek zorunda olan kötü kahramanların, öncelikle Task Force X'e katılmaları gerekmektedir.

JUNGLE CRUISE (The Suicide Squad)
YÖN: Jaume Collet-Serra
OYN: Dwayne Johnson, Emily Blunt, Jesse Plemons
Kaşif olan Lily Houghton, yeni bir görev ile karşı karşıyadır. Efsaneye göre Amazon'da iyileştirme güçlerine sahip olan bir ağaç vardır ve onu açmanın anahtarı da ok ucudur. Lily, ok ucunu bulunca hikayenin gerçek olup olmadığını anlamak için vakit kaybetmeden harekete geçer.

BİZE MÜSAADE
YÖN: Giray Altınok
OYN: Giray Altınok, Fırat Albayram, Sami Aksu
Filmi, çekeceği yeni filmine mekan bakmak için akıl hastanesine giden ve burada yaşadığı türlü yanlış anlamalar sonucu dışarı çıkamayan bir yönetmenin başına gelenleri konu ediyor.

MAINSTREAM
YÖN: Gia Coppola
OYN: Andrew Garfield, Maya Hawke (II), Nat Wolff
Genç kadın olan Frankie, karizmatik bir adam olan Link ile birlikte YouTube videoları çekmeye başlar. Frankie, artık sanal dünyada ünlü olmaya adım adım yaklaştığını düşünmeye başlar. Ancak kısa bir süre sonra viral bir ünlünün karanlık tarafı Frankie ve Link'in hayatını tehdit etmeye başlar.

LANETLİ KARDEŞ (Dark Sister)
YÖN: Sam Barrett
OYN: Amanda Woodhams, Liam Graham, Nicola Bartlett
Lanetli Kardeş, çizdiği resimlerin bir dizi cinayetle bağlantılı olduğunu fark eden bir kızın hikayesini konu ediyor. Genç bir kadın olan Cassie, sorunlu bir sanatçıdır. Korkunç rüyalar gören Cassie, bunları tuvale aktarmaya başlar.

DÜŞKAPANI (Dreamkatcher)
YÖN: Kerry Harris
OYN: Radha Mitchell, Henry Thomas, Finlay Wojtak-Hissong
Düşkapanı, küçük bir çocuğun komşularının evinden mistik bir tılsım çalmasıyla yaşanan esrarengiz olayları konu ediyor.

UZUN AŞKIN KISASI (Long Story Short)
YÖN: Josh Lawson
OYN: Rafe Spall, Josh Lawson
Genç bir adam olan Teddy, düğününden sonraki sabaha uyandığında hayatının şokunu yaşar.

LÜBNAN SEMALARI (Sous le ciel d'Alice)
YÖN: Chloé Mazlo
OYN: Alba Rohrwacher
1950'lerde Alice adındaki genç bir kadın, vatanı İsviçre'den ayrılarak Lübna'na gider.

SÜPER KÖPEK VE TURBO KEDİ (StarDog And TurboCat)
YÖN: Ben Smith
SES: Luke Evans, Gemma Arterton, Bill Nighy
Süper Köpek ve Turbo Kedi, dünyayı sevgi dolu bir yer yapmak için çabalar.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

HAVADİS

Sophie Turner, Jennifer Kaytin Robinson Projesi 'Strangers'ın Kadrosunda
TV dünyasının son önemli hiti olan Game of Thrones'un yıldız isimlerinden Sophie Turner, Jennifer Kaytin Robinson'ın yakında çıkacak Netflix yapımı film Strangers'ta rol alacak. Efsane dizide Sansa Stark rolünü canlandıran ve geniş bir hayran kitlesi edinen Turner, Strangers'ta küçük bir rolle, konuk oyuncu statüsünde yer alacak.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Susan Sarandon ve Geena Davis, "Thelma & Louise"in 30. Yılı İçin Bir Arada!
Ridley Scott'ın yönetmenliğini yaptığı Thelma & Louise'in sinemada gösterime girmesinin üzerinden tam 30 yıl geçti. 30. yılına özel olarak filmin yıldız oyuncuları Susan Sarandon ve Geena Davis, online olarak bir araya geldi.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: ARALIK 2021

ZAMANDA TUTSAK

OLD

Bu yaz, M. Night Shyamalan, tropik bir tatil yapan ve birkaç saatliğine dinlendikleri kuytu bir plajın bir şekilde hızla yaşlanmalarına neden olduğunu ve tüm hayatlarını bir güne indirgediğini fark eden bir aileyi konu alan tüyler ürpertici gizemli, yeni bir gerilim filmini sunuyor. Filmde etkileyici bir uluslararası oyuncu kadrosu yer alıyor. Altın Küre ödüllü Gael García Bernal, Vicky Krieps, Rufus Sewell, ve Ken Leung.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

HAVADİS

Scarlett Johansson, Disney'in "Tower of Terror" Filmini Yıldızı Olacak
Disney'in Tower of Terror filminin yıldızının Scarlett Johansson olacağı resmi olarak açıklandı. Black Widow ile izleyici karşısına çıkmaya hazırlanan Johansson ayrıca filmin yapımcılığını üstlenecek. Film, ikonik tema parkından ilhamını alacak.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Harrison Ford, 'Indiana Jones 5'ın Çekimleri Sırasında Yaralandı
Yıldız oyuncu Harrison Ford, "Indiana Jones 5" setinde omzundan yaralandı ve tedavi sürerken oyuncunun çekimlere ara vermesi gerekiyor. Bu arada yönetmen James Mangold, Ford'suz bir şekilde çekimlere devam edecek ve takvimden şaşmamaya çalışacak.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: AĞUSTOS 2021

OTEL TRANSİLVANYA: TRANSFORMANYA

HOTEL TRANSYLVANIA: TRANSFORMANIA

İlk filmi 2012 yılında vizyona giren animasyon türündeki Otel Transilvanya'nın devam halkası olan Hotel Transylvania 4, Dracula ve ailesinin yaşadığı maceraları konu ediyor. Sadece ülkemizde değil dünya çapında çok iyi gişe rakamları elde eden ve büyük-küçük tüm seyirci kitlesini eğlendirmeyi başaran Otel Transilvanya serisinin bu zamana kadar çekilen üç filminde de yönetmen koltuğunda Genndy Tartakovsky yer almıştı.

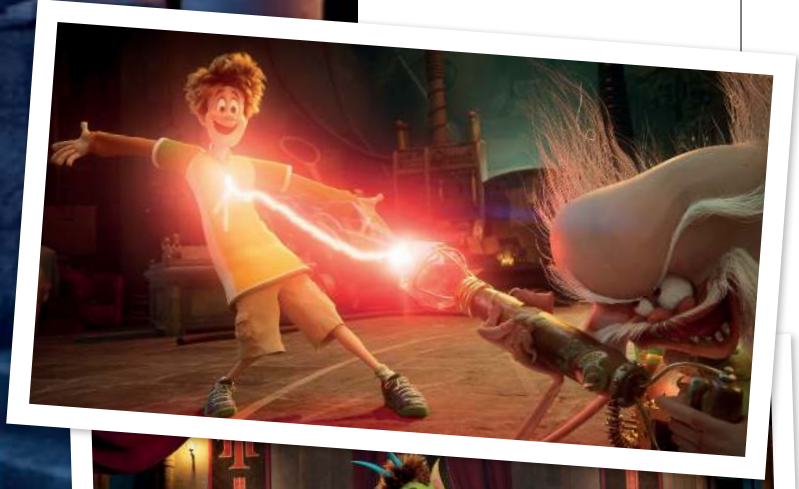

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

HAVADİS

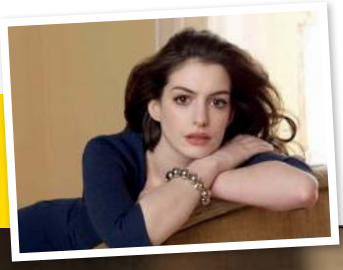

Anne Hathaway, "The Idea of You"nun Yıldızı Olacak
Friends With Kids filmi ile tanınan Jennifer Westfeldt'in yönetmeni olacağı The Idea of You için harekete geçildi. Popüler romandan uyarlanacak olan yapımın başrol oyuncusu Anne Hathaway olacak. The Idea of You, Amazon Prime aracılığıyla izleyici karşısına geçecek.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Glenn Close, Apple TV Plus Dizisi 'Tehran'ın Kadrosunda
Glenn Close, hit İsrail gerilim dizisi "Tehran"a katılıyor. Birden fazla kez Akademi Ödülü'ne aday gösterilen Close, geçen yaz Apple TV Plus'ta yayınlanan ve platform için küresel bir hit haline gelen şovun önümüzdeki ikinci sezonunda düzenli bir rolde yer olacak. Dizi, ilk olarak geçen haziran ayında İsrail'in KAN adlı kamu kanalı tarafından yayınlandı.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: TEMMUZ 2021

KORKU SEANSI 3: KATİL ŞEYTAN

THE CONJURING: THE DEVIL MADE ME DO IT

Patrick Wilson ve Vera Farmiga'nın paranomal davaları çözüme kavuşturmaya çalışan Warren çiftine yeniden hayat verdiği film, şeytanın musallat olduğunu düşündükleri bir gencin cinayet zanlısı olduğu davayı araştırmaya başlayan çiftin, geçmişten günümüze uzanan çok daha kanlı bir sırrı açığa çıkarmasını konu ediniyor. Korku Seansı 3: Katil Şeytan; korku, cinayet ve bilinmeyen kötülüğün tüyler ürpertici hikayesini paranormal araştırmacılar Ed ve Lorraine Warren sayesinde gözler önüne seriyor. Dosyalarındaki en sansasyonel vakalardan biri, genç bir çocuğun ruhu için verilen bir mücadeleyle başlıyor, ardından onları daha önce gördüklerinin ötesine götürüyor, ABD tarihinde bir cinayet zanlısının şeytani güçler tarafından ele geçirildiğinin iddia edileceği ilk savunma olacaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

HAVADİS

"Saygı"nın İkinci Sezonunun Çekimleri Başladı

BluTV'de yayınlanan Behzat Ç. spin-off dizisi Saygı ilk sezonuyla BluTV'de yer aldı ve izleyicilerden tam not almayı başardı. Bu beğeni sonrası ikinci sezon onayı çıktı ve çalışmalar başladı. BluTV, yayınladığı yeni görsellerle set çalışmalarının başladığını açıkladı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Netflix Dizisi Another Self'in Oyuncu Kadrosu Açıklandı

Tuba Büyüküstün'ün başrolünde yer alacağı ve Netflix adına çekilecek olan yeni yerli diziden ilk detaylar geldi. Adının Another Self olacağı açıklanan dizinin oyuncu kadrosunun son hali resmen açıklanmış oldu. Daha önce, dizide Büyüküstün'e Algı Eke ve Büşra Pekin'in eşlik edeceği konuşuluyordu ama bu ikilinin projede olmayacağı öğrenildi.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: ARALIK 2021

SPIDER-MAN: NO WAY HOME

Spider-Man: No Way Home, 2017'nin başlarında, üçüncü bir Örümcek Adam filmi olarak tasarlanmıştı. Ancak Ağustos 2019'a gelindiğinde, Sony ve Marvel Stüdyoları arasında, Örümcek Adam filmlerini birlikte yaptıkları anlaşmayı değiştirmek için yapılan görüşmeler, Marvel Studios'un projeden ayrılmasıyla sonuçlandı. Hayranların olumsuz yönde tepkisi, bir ay sonra iki şirket arasında yeni bir anlaşmanın yapılmasına yol açtı. Çekimler Ekim 2020'de New York'ta başladı, aynı ay içerisinde Atlanta'da devam etti. Çekimler sırasında Foxx ve Molina'nın geçmiş Örümcek Adam filmlerindeki karakterlerini yeniden canlandırarak filmde yer aldıkları ortaya çıktı. Filmin ismi ise Şubat 2021'de, filmin çekimleri martın ortalarında sona ermeden önce açıklandı. Başrollerinde Tom Holland ve Zendaya'nın yer alacağı filmin yönetmeni John Watts.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

HAVADİS

Julie Delpy, Neden Before Midnight'ın Devam Filmi Teklifini Reddetti?
Gelmiş geçmiş en çok beğenilen romantik yapımlardan Before üçlemesine dördüncü film çekilebilirdi. Ancak Julie Delpy, yakınlarda verdiği bir röportajda dördüncü film teklifini reddettiğini açıkladı. Richard Linklater'ın yönetmen koltuğuna oturduğu Before serisinin böylelikle son filmi resmi olarak Before Midnight oldu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bryan Cranston ve Annette Bening, Paramount Filminde Buluşuyor
Paramount Plus, Bryan Cranston ve Annette Bening tarafından oynanacak bir dolandırıcı çiftin gerçek hikayesi olan "Jerry and Marge Go Large" üzerinde çalışmaya başladı. Yönetmen David Frankel ("The Devil Wears Prada," "Marley and Me"), Massachusetts piyangosunu ustaca oynayarak topluluklarını canlandırmaya yardımcı olan emekli bir Michigan çiftinin hikayesini yönetecek.

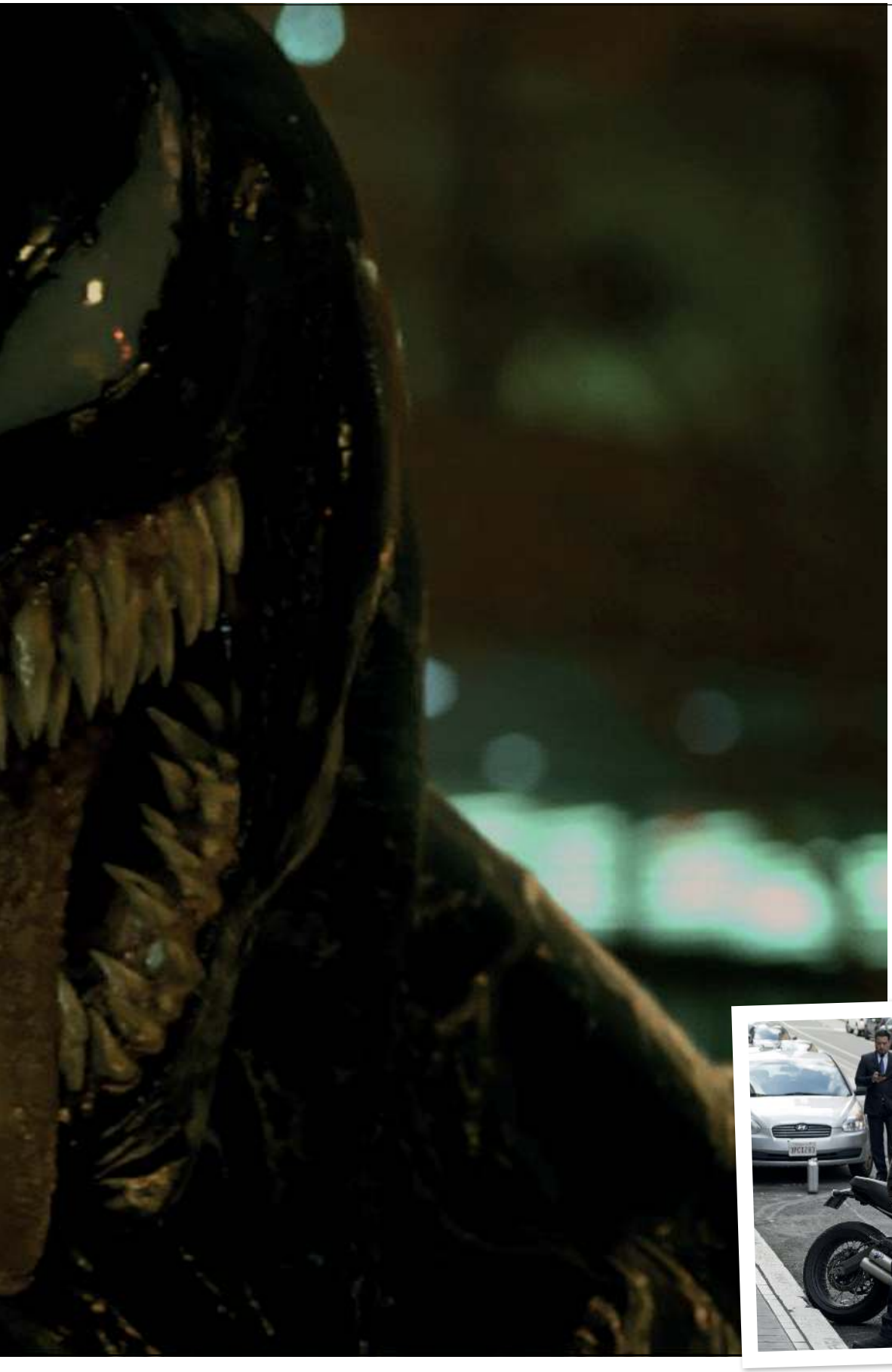

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: EYLÜL 2021

VENOM: LET THERE BE CARNAGE

Venom: Let There Be Carnage, Marvel Evreni'nin ikinci filmi ve 2018 tarihli Venom'un devamı. Kelly Marcel'in senaryosunu yazdığı, Andy Serkis tarafından yönetilen filmde, Tom Hardy yine Eddie Brock/Venom olarak rol alıyor. Diğer oyuncular ise: Woody Harrelson, Michelle Williams, Reid Scott ve Naomie Harris. Venom'un devamı için planlar, ilk filmin yapımı sırasında başladı. Harrelson, devam filmindeki kötü adam Carnage olma amacıyla Venom filminin sonunda Cletus Kasady olarak kısa bir şekilde görünmüştü. Resmi çalışmalar Ocak 2019'da başladı. Andy Serkis Ağustos'ta yönetmen olarak tekrar işe alındı. Çekimler Kasım 2019'dan Şubat 2020'ye kadar İngiltere'deki Leavesden Stüdyolarında gerçekleştirildi ve Şubat ayında San Francisco'da ek çekimler yapıldı. Filmin adı Nisan 2020'de açıklandı. Venom: Let There Be Carnage, COVID-19 salgını nedeniyle Ekim 2020 tarihinden daha sonraya ertelendi ve 24 Eylül 2021'e Amerika Birleşik Devletleri'nde gösterime sürülmesi planlandı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Christina Ricci, 'Matrix 4'ün Kadrosunda Yer Aldı

Christina Ricci, henüz adı belli olmayan ve geçici olarak Matrix 4 olarak adlandırılan devam filminde "sessizce" rol aldı. Oyuncunun adı daha önce filmin kadrosunda duyurulmadı ve bir sürpriz olarak karşımıza çıktı. Ricci, Keanu Reeves (Neo), Carrie Anne-Moss (Trinity), Jada Pinkett-Smith (Niobe), Daniel Bernhardt (Agent Johnson) ve Lambert Wilson (The Merovingian) gibi serinin favorilerini içeren bir dizi oyuncu kadrosuna katılmış oldu.

9. BOĞAZİÇİ FİLM FESTİVALİ'NİN TARİHLERİ AÇIKLANDI!

Bu yıl 9. kez düzenlenecek olan *Boğaziçi Film Festivali*'nin tarihleri resmi olarak açıklandı. Sinemaseverlere kapılarını fiziki olarak açmayı planlayan festival, *23 -30 Ekim 2021* tarihleri arasında gerçekleştirilecek.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yahya Abdul-Matteen II ve Dwayne Johnson Aynı Filmde Buluşuyor!
Yahya Abdul-Mateen II ve Dwayne Johnson, Austin, Texas'ın yeraltı müzik sahnesini konu alan aksiyon-gerilim filmi "Emergency Contact" için bir araya gelecek. Abdul-Mateen, yazar ekibi Rory Haines ve Sohrab Noshirvani'nin bir fikrine dayanan ve Warner Bros.'ta kurulan orijinal projede başrol oynayacak ve yürütücü yapımcı olacak.

Boğaziçi Kültür Sanat Vakfı tarafından, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü'nün desteği ve TRT'nin Kurumsal İş Ortaklığı ile gerçekleşecek 9. Boğaziçi Film Festivali bu yıl 23 – 30 Ekim tarihleri arasında düzenlenecek.

Geçtiğimiz yıl #HerŞeyeRağmen sloganıyla pandemi sürecinin getirdiği tüm olumsuzluklara rağmen, sosyal mesafeli olarak fiziki şartlarda gerçekleşen festival film gösterimlerini, filmlerin ait olduğu sinema salonlarında seyirciyle buluşturmuştu. Boğaziçi Film Festivali bu yıl da seyircisini sinema salonlarında ağırlamaya hazırlanıyor!

ULUSAL YARIŞMA HEYECANI!

1 Ocak 2020 tarihinden sonra tamamlanmış filmlerin başvurabileceği Ulusal Uzun Metraj, Ulusal Kısa Kurmaca ve Ulusal Kısa Belgesel film yarışması kategorilerinde heyecan devam edecek.

Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması'nda yer alacak filmler En İyi Ulusal Uzun Metraj Film Ödülü için jüri karşısına çıkarken; yarışmada ayrıca En İyi Yönetmen, En İyi Kadın Oyuncu, En İyi Erkek Oyuncu, En İyi Senaryo, En İyi Sinematografi ve En İyi Kurgu dallarında da akçeli ödüller dağıtılıyor. Kategori ödüllerinin yanı sıra ulusal yarışmada FİLM – YÖN En İyi Yönetmen Ödülü ile Film Yapımcıları Meslek Birliği (FİYAB) tarafından bir filmin tüm süreçlerini başarıyla yürüten yapımcıları ve bağımsız sinemayı desteklemek amacıyla FİYAB En İyi Yapımcı Ödülü veriliyor.

ULUSLARARASI YARIŞMALARDA TÜRKİYE PRÖMİYERİ!

Uluslararası Uzun Metraj, Uluslararası Kısa Kurmaca ve Uluslararası Kısa Belgesel film yarışmalarında yer alan tüm filmler bu yıl da Türkiye'de ilk kez seyirci karşısına çıkacak.

KISA FİLM ÜRETİMİNE TAM DESTEK!

Festivalin, ilk yılından itibaren kısa filme ve kısa film üretimine olan desteği sürüyor! Ulusal Kısa Kurmaca Film ve Ulusal Kısa Belgesel Film olmak üzere yarışmalı iki farklı kategoride en iyi film ödüllerinin verileceği festivalde süresi 20 dakikayı aşmayan deneysel, animasyon ve kurmaca filmler Ulusal Kısa Kurmaca Film Yarışması'na; süresi 30 dakikayı aşmayan belgesel filmler Ulusal Kısa Belgesel Film Yarışmasına başvurabilecek. Kurmaca kategoride yer alacak filmlerden biri de İstanbul Medya Akademisi tarafından verilecek Genç Yetenek Ödülü'nün sahibi olacak.

Festivalin yarışmalı kısa bölümlerinde yer alan tüm filmler Ahmet Uluçay Büyük Ödülü için de aday olacak.

BOSPHORUS FİLM LAB 24 – 29 EKİM TARİHLERİNDE!

Festivalin endüstriye yönelik etkinlikleri ve proje geliştirme bölümü olan Bosphorus Film Lab'de Pitching Platformu ve Work in Progress başvuruları alınacak.

TRT'nin kurumsal iş ortaklığıyla düzenlenen ve Türkiye sinemasında filmlerin gelişmesine katkı sağlamak, genç yapımcı ve yönetmenlerin yeni filmler üretmesine maddi ve manevi destek oluşturmak amacıyla gerçekleşen Bosphorus Film Lab'e yapım ya da fikir aşamasındaki film projeleri katılabilecek. Pitching Platformu'nda yer alacak bir proje TRT Ortak Yapım Ödülü'nü alırken bir proje de Postbıyık Renk Düzenleme Ödülü'nün sahibi olacak. Work in Progress kapsamında yer alan projeler de T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Özel Ödülü ile CGV Mars Dağıtım Ödülü için sunumlarını gerçekleştirecek.

FİRST CUT LAB KURGU ATÖLYESİ ÜÇÜNCÜ KEZ İSTANBUL'DA!

2015'ten bu yana uluslararası birçok film festivalinde; ilk kurgusu veya kaba kurgusu tamamlanmış projelerin geliştirilmesi için tasarlanan workshop programı olan First Cut Lab bu yıl da 9. Boğaziçi Film Festivali kapsamında İstanbul'da düzenlenecek.

9. Boğaziçi Film Festivali 23 – 30 Ekim tarihleri arasında düzenlenecek. Festival hakkında detaylı bilgi ve başvuru süreçleri www.bogazicifilmfestivali.com üzerinden takip edilebilecek. **APM**

"Christine", Yeniden Uyarlanıyor

1983 yapımı orijinal uyarlama usta yönetmen John Carpenter tarafından çekildi. Film, tamir edip kullanmak için '58 Plymouth Fury satın aldıktan sonra kabuğundan çıkan utangaç bir genç hakkındaydı. Arabanın kendi başına bir aklı ve aynı zamanda ölümcül bir geçmişi vardır. Bu durum, genç adamı ve etrafındaki herkesi en tehlikeli şekilde değiştirmeye başlar.

"Hayaletler" Şangay ve Münih'de!

Türkiye'de ve yurt dışında birçok festivalde gösterimini yapan Hayaletler, festival yolculuğuna Şangay ve Münih'te devam edecek. Azra Deniz Okyay'ın yönetmeni olduğu Hayaletler, 14 Mayıs'ta İspanya'daki sinemalarda gösterimini yapmaya başlamıştı. Şimdi ise 24. Şangay Film Festivali ve 38. Münih Film Festivali, filmin gelecek durakları olacak.

BluTV'den İddalı Bir Yerli Dizi daha: "Saklı"

Türkiye'nin önemli dijital platformlarından BluTV, bir iddialı dizisini daha duyurdu. Yerli orijinal diziler arasına eklenecek yapımın adı "Saklı" olarak belirlendi. Dizi, Showtime'ın çok izlenen ve çok sevilen dizisi The Affair'dan uyarlanıyor. 2014 - 2019 yılları arasında yayınlanan orijinal dizide bir yasak aşk ve sonrasında gelişen olaylar anlatılıyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Master and Commander'ın Öncesini Anlatan Film Yolda!
Sinemaseverler, Kaptan Jack Aubrey'le Dr. Stephen Maturin tanıştığında neler olduğunu yakında öğrenecek. 20th Century, Patrick O'Brian'ın sevilen Aubrey–Maturin serisinin ilk kitabından esinlenecek başka bir "Master and Commander" filmi hazırlaması için senarist Patrick Ness'i görevlendirdi. Bu romanlar, 10 Oscar adaylığı ve harika eleştiriler alan 2003 destanı "Master and Commander: The Far Side of the World"e ilham verdi.

7. BALKAN PANORAMA FİLM FESTİVALİ'NDE

ULUSLARARASI DALLARDA YARIŞACAK FİLMLER AÇIKLANDI

27 Eylül – 03 Ekim 2021 **tarihleri arasında düzenlenecek*7. Balkan Panorama Film Festivali*'nde yarışacak yabancı filmler festivalin resmi sitesinde açıklandı. 16 Balkan ülkesinden başvuruları kabul eden festival yoğun ilgiyle karşılandı. 106 yabancı uzun metraj film, 472 yabancı kısa metraj film, 19 yerli uzun metraj ve 135 yerli kısa metraj film başvuruda bulunarak, toplamda 732 filmin başvurusu alındı.**

BPFF, İtalya ve Avusturya'nın eklenmesiyle birlikte, ülke sayısı 14'ten 16'ya çıkarılacak. Geçen yıl 4 dalda verilen Sarı Şemsiye ödüllerine bu yıl En İyi Yönetmen, En iyi Kadın Oyuncu, En İyi Erkek Oyuncu, dallarında ödüllerde eklenerek toplamda ödül sayısı 10'a çıkarılacak. Ayrıca her yıl başka bir ülke sineması öne çıkarılarak tanıtımı bizzat seçilen ülkenin ilgili resmi kurumları ile işbirliği yapılarak düzenlenecek. Festivalin bu yılki Danışma Kurulu'nda Rade Šerbedžija, Milcho Manchevski, Ediz Hun, Lazar Ristovski, İgor Galo ve Prof. Dr. Selahattin Yıldız yer alacak.

Balkan Panorama Film Festivali'nin Düzenleme Kurulu yarışma ve yarışma dışı program için başvuru tarihlerini de belirledi. 16 Balkan ülkesini kapsayan festival uzun metraj ve kısa metraj kurmaca, belgesel ve animasyon filmleri kabul ediyor. Yarışma veya yarışma dışı program başvurusu yalnızca festivalin resmî sitesinden online ve ücretsiz olarak yapılabilecek. Başvurular 23 Mayıs 2021'e kadar açık kaldı. Ön Jüri tarafından değerlendirilecek olan başvuru sonuçlar 18 Haziran 2021 tarihinde ilan edildi. **APM**

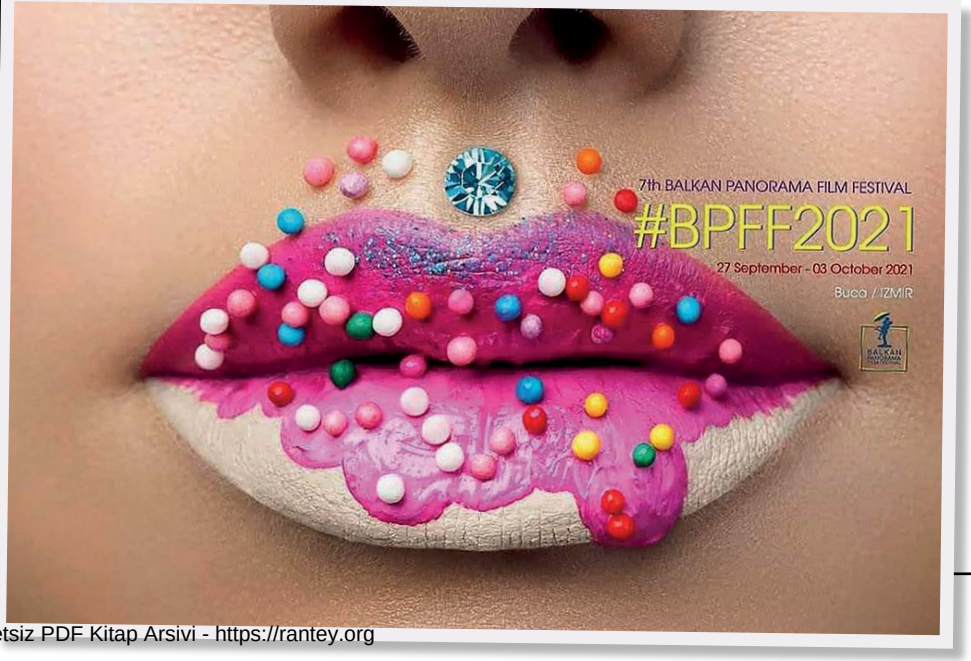

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Disney, Cruella'nın Devamı İçin Çalışmalara Başladı
Cruella De Vil'den önce dünya daha sağlıklı bir yer olabilirdi ama Disney ona doyamıyor. "101 Dalmaçyalı" animasyon filminin canlı aksiyon prequeli olan "Cruella" vizyona girmeden önce, Disney, yönetmen Craig Gillespie ve senarist Tony McNamara ile birlikte bir devam filmi üzerinde zaten erken geliştirme aşamasında çalışmaya başladı.

XV. İSTANBUL ULUSLARARASI MİMARLIK VE KENT FİLMLERİ FESTİVALİ

Dünya Mimarlık Günü, her yıl Ekim ayının ilk pazartesi UIA (*Uluslararası Mimarlar Birliği*) tarafından belirlenen bir ortak tema ile dünyada yaklaşık *1.400.000 mimar tarafından kutlanıyor*. Mimarlar Odası belirlenen temayı mimarlar ve tüm kesimlerden insanlarla paylaşıyor.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, Dünya Mimarlık günü dolayısıyla 2005 yılından bu yana "Mimarlık ve Kent Şenliği" başlığı altında bir dizi etkinlik gerçekleştiriyor. Bu etkinliğin bir parçası olarak, dünü, bugünü, sahip olduğumuz değerleri korumak ve yarına aktarmanın sorumluluğu ve bilinci ile 2007 yılında başlayan "İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali" bu yıl on beşinci kez seyirci ile buluşuyor.

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi olarak, gerek mimarlık gerekse kentleşme sürecinde bilimin, şehircilik ilkelerinin, evrensel hukuk değerlerinin ve normlarının hayata geçirilmesini amaçlıyor ve güvenceye alınması için çaba harcıyoruz. Son yıllarda yoğunlaşan liberal ekonomik tercihler ile birlikte, en temel barınma hakkı bile maalesef ticari bir metaya dönüştü. Bu sorunlar tüm dünyada yaşanıyor. Biz bu ortak sorunları anlatmanın güçlü yollarından birinin de sinema olduğunu biliyoruz. Mesleki doğrularla çelişen bu sürecin gerçek sahibi olan toplumla buluşmasını istedik. Her coğrafyanın kültürü, mimarisi ve yaşamı farklıdır. Anlatımlar farklı biçimlerde de olsa, doğa ve insan söz konusu olduğunda sorunlar ortaklaşıyor. Kent ve mimarlık üzerine film festivali yapmaktaki amacımız bir şey öğretmek değil, kurum olarak görsel gücü kullanarak sorumluluklarımızın gereğini yerine getirmek.

Elliler, yüzlerle başlayan film başvuruları son yıllarda binleri, özel gösterimler dışında yarışmada finale kalan ve gösterime giren filmlerin sayısı beş yüzü aştı. Bugün ortalama doksan ülkeden belgesel ve animasyon dalında film festivalimize başvuran sinemacılar bu ortak kültüre katkıda bulunuyor.

Festivalin tamamı hiçbir sponsor desteği olmadan, Mimarlar Odasının kendi öz kaynakları ve tamamen amatör bir ruh ve dayanışma ile gerçekleştiriliyor. Bu anlamda tamamen bağımsız, özgür bir festivaliz.

Festivalimiz, beş yüzün üzerinde bir film arşivine ev sahipliği yapıyor. Mimarlar Odasının, mimarlık ve kent üzerine çalışan, öğrenim gören, tüm araştırmacılar için bir başvuru merkezi olması, bu arşivin değerini paha biçilemez kılıyor.

2007 yılında başlayan festival öykümüz, uzun ve mücadelelerle dolu bir yol kat etti. Bu süreçte desteklerini hep omzumuzda hissettiğimiz ve 2017 yılında yitirdiğimiz Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent şubesinin eski başkanlarından Mimar Sami Yılmaztürk'ü ve festivalimizin çatısını oluşturan, emek veren tüm dostlarımızı burada saygı ile anıyoruz.

Mimarlar Odası kurulduğu 1954 yılından bu yana mimarlık kültürünün gelişmesi, tarihi mirasın korunması ve yaşam kalitesinin iyileştirilmesi için yoğun bir çalışma sürdürmektedir. 2007 yılından başlayarak, "İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali" adı altında bir organizasyonu gerçekleştirmektedir. Etkinliğe, başta mimarlar olmak üzere, bu alana ilgi duyan her kesimin etkin olarak katılımının sağlanması hedeflenmektedir.

"İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali" kapsamında uluslararası kategoride yarışma düzenlenmekte ve ödüller verilmektedir.

Festival, "mimarlık ve kent" odağında üretilmiş filmleri desteklemeyi, yeni yapımları özendirmeyi, beğeni kazanmış filmleri seyirci ile buluşturmayı amaçlamaktadır. **APM**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

‘A Quiet Place 3’nin Vizyon Tarihi Belli Oldu

“A Quiet Place 2”nun, ABD’deki güçlü hafta sonu açılışından sonra Paramount, üçüncü film için vizyon tarihini belirledi ve 31 Mart 2023 tarihini onayladı. “Mud” filminin yönetmeni Jeff Nichols, Krasinski’nin bir fikrine dayanan yeni bir hikaye ile yönetmen koltuğunu devralacak. Krasinski, verdiği bir demeçte, Nichols’a yeni bölümden ziyade bir yan proje gibi düşünerek yazdığı senaryoyu teslim ettiğini söyledi.

TORONTO ULUSLARARASI FİLM FESTİVALİ'NİN

ÖZEL GÖSTERİM PROGRAMI AÇIKLANDI

Toronto Uluslararası Film Festivali’nin programında hangi filmlerin dünya prömiyerlerini yapacağı açıklandı. TIFF’te gösterimin yapacak filmler arasında uzun süredir vizyona girmesi beklenen _Edgar Wright_ yönetmenliğindeki _Last Night In Soho_ ve _Denis Villeneuve_ yönetmenliğindeki _Dune_ filmleri de bulunuyor.

TIFF, 13 filmlik özel gösterim seçkisini resmi olarak açıkladı. Dünyanın dört bir yanından yılın en önemli filmlerini izleyici karşısına çıkarmayı planlayan festival, Eylül ayı içerisinde sinemaseverlere kapılarını açacak.

TIFF Özel Gösterim Seçkisi:
***Mélanie Laurent - Le Bal des Folles* (*Fransa*)**
***Terence Davies - Benediction* (*İngiltere*)**
***Kenneth Branagh - Belfast* (*İngiltere*)**
***Eric Warin ve Tahir Rana - Charlotte* (*Kanada/Belçika/Fransa*)**
***Dave Wooley ve David Heilbroner - Dionne Warwick: Don’t Make Me Over* (*Amerika*)**
***Antoine Fuqua - The Guilty* (*Amerika*)**
***Alison Klayman - HBO Alanis Morissette konulu Jagged belgeseli* (*Amerika*)**
***Philip Noyce - Lakewood* (*Kanada*)**
***Danis Goulet - Night Raiders* (*Kanada/Yeni Zelanda*)**
***Céline Sciamma - Petite Maman* (*Fransa*)**
***Theodore Melfi - The Starling* (*Amerika*)**
***Denis Villeneuve - Dune* (*Amerika*)**
***Edgar Wright - Last Night In Soho* (*İngiltere*)**

TIFF’in Yürütücü Direktörü Eş başkanı Joana Vincente, seçki hakkında şu sözleri sarf etti: ”Bu yıl sunacağımız filmlerin çeşitliliği ve kalitesi hakkında çok gururluyuz. Bu filmleri izleyicilerle sinemada paylaşacak olmamız çok güçlü bir şey. Dünya biraz da olsa normale doğru ilerlerken sektörden ve basından birçok meslektaşımız uluslararası sınırları aşamayacak. Bunun sonucu olarak TIFF Digital Cinema Pro’yu TIFF marketi için olduğu kadar Basın ve Endüstri gösterimleri, Endüstri Konferansları, basın toplantıları için tekrardan açıyoruz. Bu dijital erişimin izleyicilere ulaşılabilirlik sağlama konusunda önemli olduğuna ve festivalin gelecek filmleri için hayati olduğuna inanıyoruz.” Toronto Uluslararası Film Festivali, 9 ve 18 Eylül tarihleri arasında düzenlenecek. **APM**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Jamie Lee Curtis'in Yeni TV Projesi Belli Oldu
Jamie Lee Curtis'in yapım şirketi Comet Pictures ve Blumhouse Television, Patricia Cornwell'in yazdığı Kay Scarpetta karakterine dayanan bir saatlik bir polisiye-gerilim dizisi geliştiriyor. Dizide, adli bir patalog olan Kay'in yaşadıkları anlatılacak. İddialı yeni suç dizisinde Jeremy Gold, yönetici yapımcılardan biri olarak görev yapıyor.

SPACE JAM: A NEW LEGACY OYUNU VE KONSOLLARI TANITILDI!

LeBron James'in başrolünde yer aldığı _Space Jam: A New Legacy_'nin yeni oyunu ve Xbox konsollarının tanıtımı yapıldı. 90'lar retro anlayışıyla tasarlanan Space Jam oyunu, 15 Temmuz tarihinde oyun dünyasıyla buluşacak. Tanıtım videosunda _Bugs Bunny_, _Lola Bunny_ ve _LeBron James_'i görüyoruz.

Space Jam: A New Legacy oyununun Xbox konsolu olarak üç farklı tasarım görüyoruz. Böylece herkesin kendine özgü stiliyle seçim yapabileceğine vurgu yapılıyor. Konsollar Tune Squad, Goone Squad temalı ve Warner Bros logolu dijital dünya temalı üç tasarımdan oluşuyor.

Malcolm D. Lee'nin yönetmen koltuğuna oturduğu Space Jam: A New Legacy, 1996 yılında gösterimini yapan Space Jam'den yıllar sonra gelen devam filmi olma özelliğini taşıyor. Filmde LeBron, oğlu Dom ile birlikte yoldan çıkmış bir yapay zeka tarafından dijital bir alana hapsedilir. Onların eve gidebilmelerinin tek koşulu, Looney Tunes'un, yapay zekanın dijitalleştirilmiş şampiyonlarını yenmesidir. Bugs, Lola Bunny ve disiplinsizlikleriyle ünlü bütün Looney Tunes çetesine önderlik eden LeBron, hayatının bu en önemli mücadelesini kazanmayı başarabilecek midir?

Warner Bros bünyesinde geliştirilen ve uzun süredir beklenen filmin oyuncu kadrosunda James'in yanı sıra Star Trek: Discovery, The Walking Dead, Once Upon A Time, The Good Wife gibi yapımlardan tanıdığımız Sonequa Martin-Green; Marvel Sinematik Evreni'nin yıldızı Don Cheadle; ilk kez oyunculuk performansı sergileyen genç isim Cedric Joe; NBA oyuncuları olan Damian Lillard, Anthony Davis ve Klay Thompson, WNBA yıldızları olan Phoenix Mercury'den Diana Taurasi ile Los Angeles Sparks'tan Chiney ve Nneka Ogwumike gibi isimler yer alıyor. **APM**

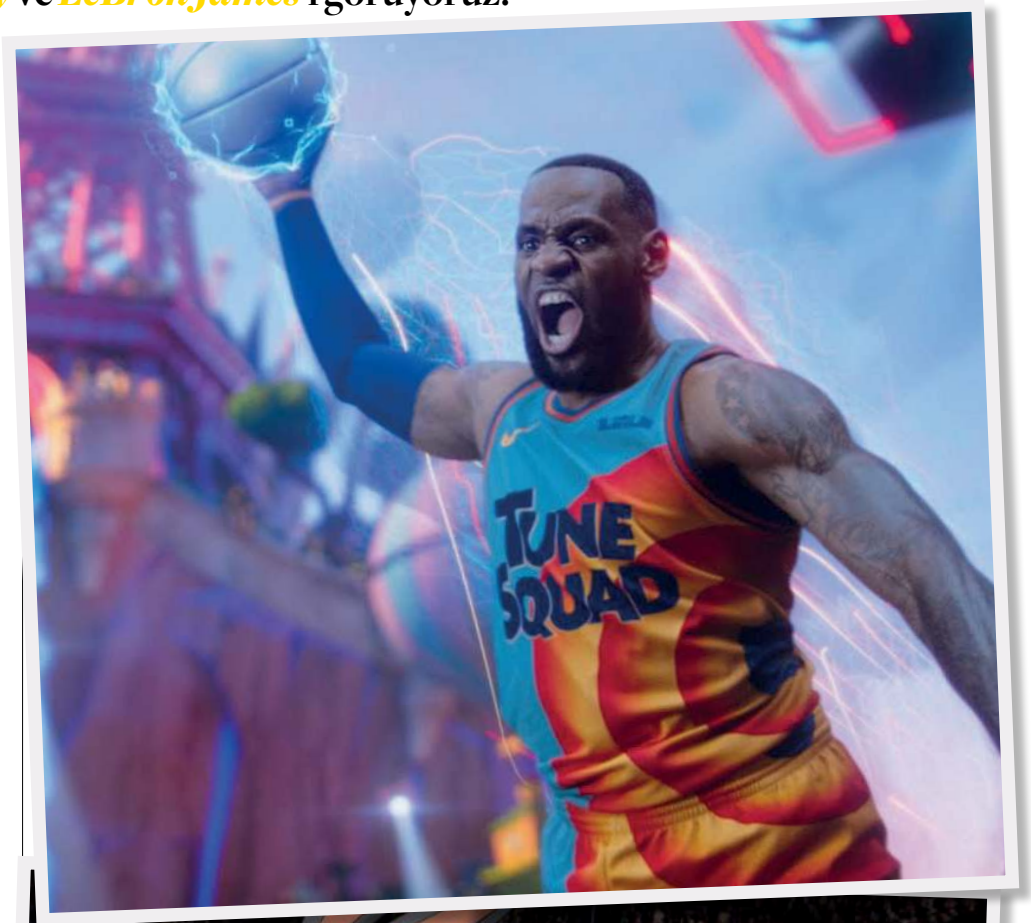

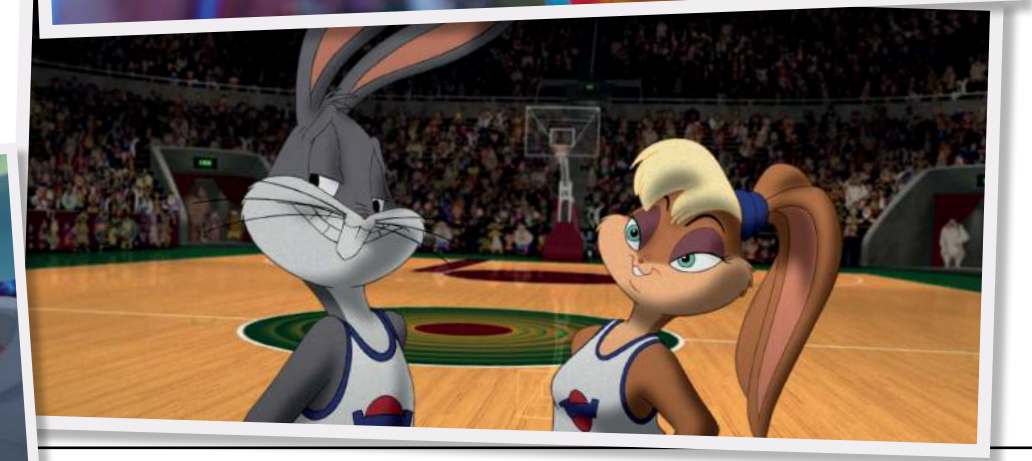

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Nizam ***EREN***
nizameren@nizameren.com

YEŞİLÇAM'IN GÜZEL İNSANLARINA... BÖLÜM 2

Geçtiğimiz ay başladığım anılar ve ***meslek geçmişim üzerine*** yazılarıma devam ediyorum. Çok onurlandırdınız ve beni yazmaya motive ettiniz. Umarım devamı gelir ve yaptığım işten zevk almamı sağlarsınız.

Yılmaz Köksal ve Sümer Tilmaç'ın "Kahpe Bizans" filmi çekilirken sete herkesten önce gelişlerini anımsarım. Ne büyük saygıydı sete, prodüksiyona. Bir de aynı filmde rol alan yeni dönem isimleri anımsarım, geç kalmaları yüzünden.

Ali Özgentürk'ün "Çıplak" filmi sürecini anımsarım örneğin. Kızmıştı piyasaya ve "Gazete ilanlarında 'Ciddi olmayan kötü bir film yaptım' yaz!" demişti bana.

"Aman abi..." dememe fırsat vermeden,

"Bir yönetmenin kötü film yapma hakkı da vardır" demişti sonra.

Öyle de yayımlamıştık ilanları.

Bu satırları kaleme aldığım günlerde sinema gündemi, sinema zincirlerinin mısır + bilet promosyonu ile yapımcıların gelir kaybı tartışmasıydı. Mikrofon uzattıklarında kişisel görüşümü sundum ama burada da belirtmek isterim ki 30 yıl promosyon-barter üzerine kafa yoran biri olarak geçmişte 1 gün bile izleyiciyi daha fazla sömürmeyi aklımdan geçirmedim.

İzleyiciyi ödüllendirmeyi amaçladık hep...

Sinemayı tercih ettiği için ödüllendirilmeyi de hak ediyor diye düşündük...

Anneler Gününde anneleri misafir ettik.

Babalar Gününde babalar konuğumuz oldu.

Yeni evlenen çiftleri, balayı hediyesi olarak başımıza taç ettik.

Sömestir tatilinde uygun filmler gösterime girdik çocuklar için ve karnesi ile gelenleri sevindirdik.

Notlar mı? Hiç çocuğa not sorulur mu?

Amaç, sinemayı sevdirmek değil miydi?

İşe başladığınız ilk günü anımsar mısınız?

Kim unutur ki? Hele sık iş değiştirmeyip bir yere kök salmayı kafaya koyduysanız nasıl unutursunuz?

Ben anımsıyorum. "Çıkar ceketini, başla" demişti, Can Yücel kılıklı muhteşem bir adam.

İlk eylemim, eski telefon defterindeki numaraları yeni deftere geçirmeye başlamak oldu.

Google henüz çok uzaktı.

Nisan 1990'da "Abyss" filminin galası olacaktı ve ben henüz prematüre çocuk kadardım.

O dönemin parası ile 59 milyon TL de reklam bütçesi vardı elimde. Harca harca bitmez dedikleri bir paraydı ki bugün geriye dönüp baktığımda 18 yıllık Özen Film – Fox işbirliğinde bütçeyi tüketemediğim tek filmdir.

Site Sineması'nda muhteşem bir gala oldu. O gece Müjde Ar ile tanıştım.

O gece, uyumadım...

Yıllar sonra "Eğreti Gelin" filmine başlamadan önce Cemile Sultan Korusu'ndaki basın lansmanında Efe'yi, yani oğlumu kucağına aldığında o ilk gece geldi aklıma. **APM**

DEVAMI GELECEK...

Sevgiyle - Dostlukla

"Nisan 1990'da "*Abyss*" filminin galası olacaktı ve ben henüz prematüre çocuk kadardım."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

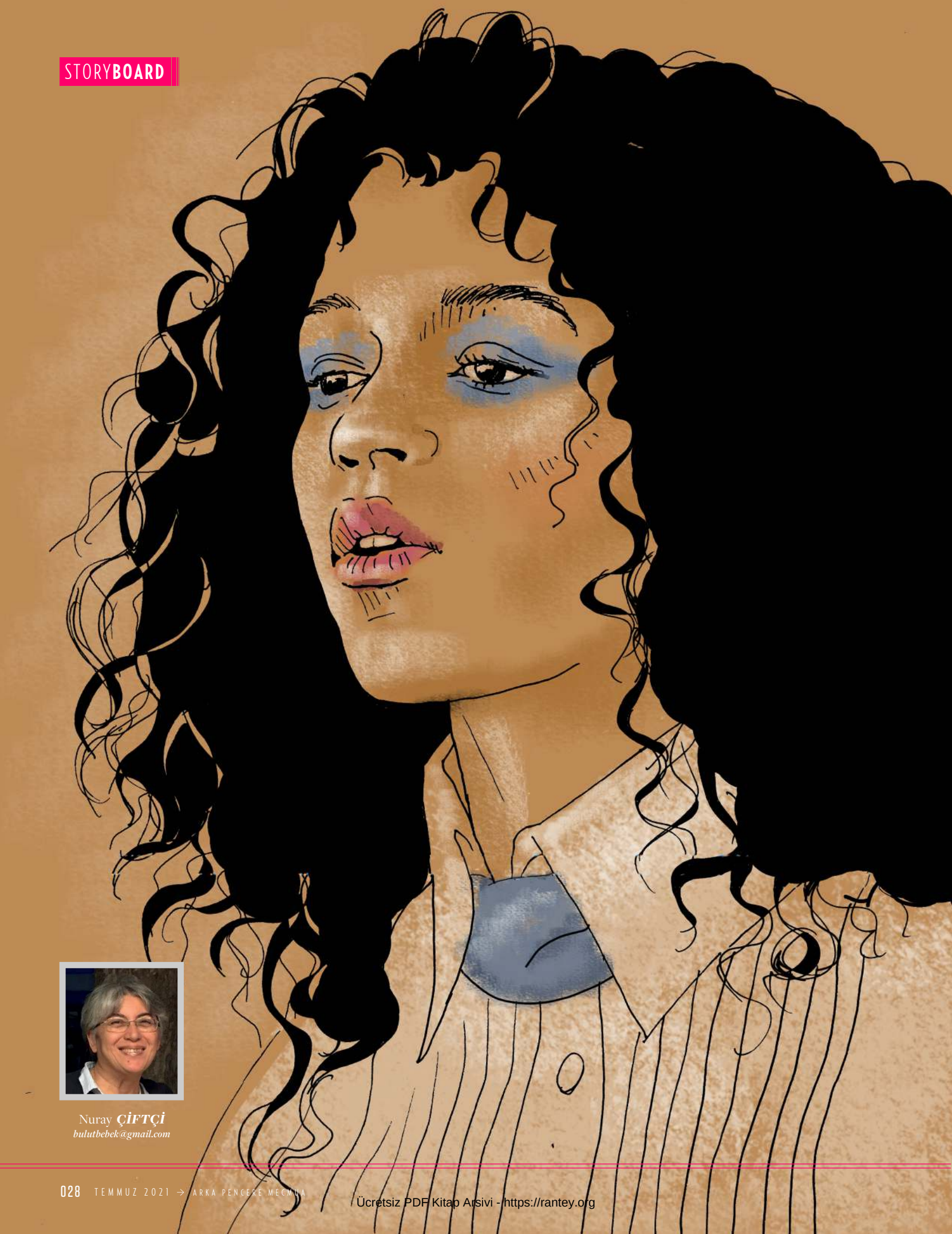

Nuray **ÇİFTÇİ**
bulutbebek@gmail.com

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Mevzu

30 The Suicide Squad

Ücretsiz PDF Kitap

“İNTİHAR TİMİ GÖREVE HAZIR!”

THE SUICIDE SQU

UAD

The Suicide Squad **bir devam filmi değil. 2016 yılında izleyicisiyle buluşan ilk filmdeki ikonik karakterlerinin *DC Evreni*'nde yeni yorumunu seyredeceğiz.**

Sefer ***GÜMÜŞ***
gmsefer9@gmail.com

DC Comics, sinematik evreninde DCEU (DC Extended Universe) için yaptığı filmlerden sonra seyirci ile fikir ayrılığı yaşadığını fark etti. Bunun en büyük örneği David Ayer imzalı Suicide Squad filmi oldu. Film, Comic Con tanıtımında DC'nin alışıldık temasına, yani kasvetli ve karanlık atmosferine oldukça iyi uyum sağlamıştı. Fakat çıkarttığı diğer fragmanlardan daha fazla beğeni alınca filmi renklendirmeye karar verdi. Bu renklendirme sadece görselliği değil, karakterlerin mizacını ve filmin atmosferini de etkiledi. Hayranlar ise bu kararı onaylamadı. Film haklarına sahip şirket Warner Bros., geliri artıracağını düşünerek senaryoya ve yönetmene müdahale etti. Sonuç olarak karakter derinliği olmayan, yarım kalmış bir film ile sinema salonlarında yerlerini aldılar. İstedikleri geri dönüşü alamayan şirket ise kusuru filmin yönetmeni David Ayer'de aradı. Ayer, ikinci Suicide Squad filminden alındı ve planladığı diğer filmler de iptal edildi. Bu planlar arasında Gotham City Sirens çizgi romanından uyarlanacak olan ve aynı isimle gösterime girecek olan yapım da bulunuyordu. Gotham City Sirens yerine başka bir yönetmen ile Birds of Prey filmi gösterime girdi. Bu film de bir üçlemenin ilk filmi olarak tasarlansa da yine beklenen ilgiyi alamadı.

Suicide Squad filminin şüphesiz en başarılı karakterleri, Will Smith'in hayat verdiği Deadshot ve Margot Robbie'nin hayat verdiği Harley Quinn tiplemeleriydi. Yeni bir film tasarlanırken bu başarılı karakterleri sıfırlamak istemeyen şirket, filmde kendilerine tekrar yer vermek istedi.

The Suicide Squad, 2016 yılında çıkan Suicide Squad filminin devamı niteliğini taşımıyor. Filmin yönetmeni James Gunn, Suicide Squad 2 filmi yerine tekrardan tasarlanmış başka bir film yapmak istedi. Bu sebeple ismi "The Suicide Squad" olarak tercih edildi.

Bilindiği üzere DC Comics şu sıralar sinematik evrenini yeniden tasarlıyor. Ben Affleck'in hayat verdiği Batman karakteri, yerini Robert Pattinson'a bıraktı. Hanry Cavill'in Superman'i ise şu sıralar siyahi bir

Superman olarak yeniden tasarlanıyor. Man of Steel filmi ile temelleri atılan sinematik evrenin dışında Todd Phillips imzalı Joker filmi, DC evrenine bağlı fakat farklı bir sinematik evren içinde yer alıyor. Bunun dışında The Batman filmi ile

yeni sinematik evrenin temelleri atılacak. Özetle DC Comics şu sıralar üç farklı sinematik evren ile seyircinin nabzını ölçüyor. DCEU daha çok renkli ve esprili hali ile Marvel filmlerine rakip olarak çıksa da bu filmlerin gölgesinde kaldığı için iptal edilme kararı alındı. Fakat Wonder Woman ve Aquaman gibi gişede başarı sağlamış filmleri de silmek istemeyen şirket, bu iki evreni birleştirmenin bir yolunu arıyor. The Suicide Squad filmi ise hâlâ DCEU'ya bağlı bir şekilde James Gunn yönetiminde, serüvenine kaldığı yerden devam edecek.

The Suicide Squad filmi için birçok yönetmen ile görüşme sağlansa da şirket bir türlü "ideal" yönetmenini bulamadı. David Ayer daha karanlık R derecesinde bir film yazsa da şirket Ayer ile çalışmak istemedi. Uzun bir süre başarılı oyuncu Mel Gibson serinin yönetmenliği ile ilgilendi ve görüşmeler yapıldı. Sonuç olarak Mel Gibson ile de anlaşma sağlanamadı. Daniel Espinosa, Jonathan Levine ve

Ruben Fleischer gibi isimler de devam filminin yönetmenliği ile ilgilendiler ama bir anlaşma gerçekleşmedi. Ruben Fleischer, Venom filmini yönetmek üzere yarıştan çekildikten sonra şirket Gavin O'Connor ile anlaştı. Bu süreçte Will Smith'in programından dolayı filmin hazırlıklarına başlanamadı. Bu olaylar yaşanırken Marvel cephesinde ise taciz davalarından dolayı yönetmenler Disney şirketi tarafından kovuldu. Kovulan yönetmenlerin arasında Galaksinin Koruyucuları filminin yönetmeni James Gunn da yer alıyordu.

Gunn, Galaksinin Koruyucuları filminde bir grup bilinmeyen kahramanı bir araya getirip oldukça başarılı bir film ortaya çıkarmıştı. DC Comics ise Justice League filminde kullandığı taktiği tekrarlayarak James Gunn'ı film yönetmeni olarak seçti ve Gavin O'Connor, filmden alındığını, şirketin attığı bir tweet ile öğrendi! Tüm bunlar yaşanırken Snatch, RocknRolla, Sherlock Holmes Serisi, Kral Arthur: Kılıç Efsanesi ve The Gentlemen gibi komedi-aksiyon filmlerinde oldukça başarılı olan Guy Ritchie, The Suicide Squad filmini yönetmeye ilgi duyduğunu dile getirdi. Justice League filminde yönetmen Zack Snyder, kızının intihar etmesi sonucu filmi yarıda bırakmıştı. Yerine Marvel'in ilk Avengers filminin yönetmeni Joss Whedon getirilmişti. Şirket kovulmasını fırsat bilerek James Gunn'ı yeni filmin yönetmeni olarak seçti. Yaptığı hatalardan çok da ders çıkarmayan Warner Bros, James Gunn'a kısıtlı bir süre ve bütçe verdi. Bu süre ve bütçe ile yapabileceğinin en iyisini yapmasını istedi. Bu kez senaryoya çok da karışmayan şirket, artık ipleri Gunn'ın eline vermişti. James Gunn ise ilk filmden bağımsız yeni bir yapım ortaya koymak istedi. Fakat karakterlerin geçmişteki başarılarının silinmemesi adına devam filmi niteliğinde bir yeniden yapım ortaya sundu. Filmin yapımcılarından olan Peter Safran, "Her şeyden önce, buna Suicide Squad 2 demiyoruz çünkü tamamen yeniden başlatma. Bu yüzden The Suicide Squad filmi için hayranlar son derece heyecanlanmalı. James Gunn senaryosu bence çok şey söylüyor ve bu kez çok şey vaat ediyor; çok şey sunacağımızı biliyorum." sözlerini dile getirdi. Safran, tekrardan gözükecek karakterler için "yeniden canlanma" tabirini kullandı. Bu sayede seyirciyi, izlemesi daha kolay bir senaryo bekleyecekti.

James Gunn filmin çekimlerinin 21 gün sürdüğünü de dile getirdi. Her sahne için sadece ikişer çekimi takvime sığdıran yönetmen, daha uzun çekim takvimi istese de bu isteği gerçekleşmedi. O da bu durumu avantaja dönüştürmek istedi. Aceleye gelen sahneleri daha hızlı ve gergin havada çektiğini ve bunun filmin atmosferine katkı sağlayacağını da ekledi. Çekim sürelerindeki kısıtlamalara karşılık filmde birçok pratik görsel efekt kullandı. Görsel efektin kullanımı konusunda Galaksinin Koruyucuları filminden oldukça deneyimli olan yönetmen, önceki işinin bu filme büyük ölçüde katkı sağlayacağını dile getirdi.

Şirket her ne kadar bütçede ve sürede kısıtlamalar yapsa da James

Gunn'a karakterler konusunda hiçbir kısıtlama getirmedi. Buna rağmen Gunn, filmde pek bilinmeyen ve belirsiz ikinci sınıf kötüleri tercih etti. Bu kararının arkasında, filmin senaristlerinden olan ve aynı zamanda serinin çizgi romanını da kaleme alan John Ostrander'in görüşünü bozmak istemeyişinin olduğunu açıkladı. Karakter tasarımlarında ise John Cena'nın hayat verdiği Peacemaker karakteri için, daha önce Galaksinin Koruyucuları filminde beraber çalıştığı Dave Bautista'yı düşündü. Fakat Bautista, Zack Snyder imzalı Ölüler Ordusu filminde yer alıyordu. Bu durumdan dolayı tercihini başka bir WWE dövüşçüsü olan John Cena'dan yana kullandı. Buna benzer bir durum Will Smith'in Deadshot karakteri için de geçerliydi. Will Smith, normal şartlarda filmde yer alacaktı fakat programının doluluğu engel oldu. Will Smith yerine Marvel sinematik evreninde Heimdall karakterini oynayan İdris Elba seçildi. Fakat Will Smith'in sonradan karaktere dönmesine izin vermek için İdris Elba, Bloodsport karakteri olarak yeniden tasarlandı. Bloodsport karakteri ise Superman'i kriptonit bir mermi ile vurmaktan hüküm giyen bir suikastçı olarak bilinmekte.

Oyuncu kadrosunda, ilk filmde gördüğümüz Margot Robbie, Joel Kinnaman, Jai Courtney ve Viola Davis yine aynı rollerde karşımıza çıkıyor. Bunların yanı sıra hem yönetmenliği hem de oyunculuğu ile son dönemde oldukça başarı sağlayan Taika Waititi, Ben Efsaneyim ve Predators filmlerinde yer almış Alice Braga, Galaksinin Koruyucuları ve The Walking Dead gibi yapımlarda yer alan Michael Rooker oyuncu kadrosunda yer alıyor. Daha önce birçok DC animasyonunda seslendirme yapmış, aynı zamanda DC Comics'in başka bir evreni olan Kara Şövalye üçlemesinde yer almış, yine DC Comics'in başka evrenlerde geçen iki farklı dizisinde rol almış David Dastmalchian oynuyor. Kendisi The Flash ve Gotham dizilerinde yer almasının yanı sıra Marvel cephesinde de Antman and The Wasp filminde de karşımıza çıkmıştı. Ayrıca Birdbox, Prisones, Blade Runner 2049 ve henüz gösterime girmeyen, sinefiller tarafından beklenen Dune: Çöl Gezegeni filminde de yer alıyor.

Bünyesinde üç Akademi ödülü kazananı (Taika Waititi, Viola Davis ve Peter Capaldi) ve iki de adaylığı (Margot Robbie ve Sylvester Stallone) olan oyuncuları barındıran film, Türkiye'de 30 Temmuz'da gösterime girecek. R, yani 18 yaş üzeri olan yapım Amerika'da 6 Ağustos tarihinde gösterime girdi. Bu tarih, ilk filmin gösterim tarihi ile aynı gün ve filmin yönetmeni olan James Gunn'ın doğum günü olma özelliğini de taşıyor. **APM**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://[illegible].org

İKİ AYRI DÜNYA BİR POTADA

SPACE JAM

A NEW LEGACY

Çeyrek asır sonra yine bir NBA efsanesi ve yine bir *Looney Tunes* hikâyesi. Ancak bu sefer *Warner Bros.*'tan.

Büşra ***BAYAR***
busrabayar07@gmail.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

90'larda çocuk olanların çok sevdiği filmlerden biri, Space Jam. Basketbolun efsane isimlerinden biri olan Michael Jordan'ın yer aldığı ilk uzun metraj. Bu ünlü isimle birlikte çeşitli Looney Tunes karakterlerini gördüğümüz animasyon türündeki yapım, Jordan'ın yanı sıra Larry Johnson, Tyrone Bogues, Larry Bird gibi diğer efsane basketçileri de beyaz perdede görmemizi sağlamıştı.

İlk filmde Nerdlucks isimli kötü bir çetenin çeşitli Looney Tunes karakterlerini kaçırmasıyla başlamıştı hikâye. Bu evren karakterlerinin en popülerleri olan Bugs Bunny, Tweety, Daffy Duck, Slyvester, Pig Porky ve Yosemite Sam de kaçırılan arkadaşlarını kurtarabilmek adına çetenin peşine düşerler. Bu kaçma kovalama sonucunda karakterler ve çete bir iddiaya tutuşup basketbol maçı düzenleme kararı alırlar. Bugs Bunny ve diğer karakterler, arkadaşlarını kurtarabilmek için bu maçı kazanmak zorundadırlar. Ancak karşılarındaki çete oldukça güçlüdür. Bu yüzden sahaların yıldız ismi Jordan'dan destek almak zorundadırlar. Fakat Jordan'ı ikna etmek epey zor olacaktır.

1996 tarihli bu yapım hâlâ sevilerek izlenen projelerden biri. Çok sevilen Looney Tunes karakterlerini, televizyon ekranlarında beyaz perdeye taşıyan yapım, vizyonda olduğu dönemde epey ilgi görmüş, izlenmişti. Ayrıca yine aynı yıllarda dünyada ve Türkiye'de büyük ilgi gören branş olan basketbolu ve NBA'in en iyi oyuncusu Michael Jordan'ı kurgusal bir hikâyede gösterdiği için bambaşka bir kitleyi de kendisine çekmişti.

Filmin yönetmeni Joe Pytka, daha çok belgesel ve reklam yönetmenliğiyle ön plandaydı. Pepsi, Mc Donald's gibi dünyaca ünlü markaların reklamlarını ve Michael Jackson gibi efsane isimlerin kliplerini çeken Ptyka'nın ikinci uzun metrajı Space Jam. Let İt Ride ile sinema yönetmenliği kariyerine başlayan isim, daha sonra çeşitli kısa film çekimleri de yaptı. Ancak en ünlü ve sevilen projesi, Space Jam olarak biliniyor.

Filmde kendi karakterleriyle gördüğümüz basketçilerin yanı sıra sinema dünyasının yine en sevilen aktörlerinden biri olan Bill Murray de bulunuyor. Takım kaptanı olarak karşımıza çıkan Murray'nin sempatik yönü, hikâyeye de epey yakışıyor.

Türkiye'de de 1997 senesinde gösterilen yapım, tam çeyrek asır sonra devam filmiyle izleyicisiyle buluşmaya hazırlanıyor. 90'lar kuşağını fazlasıyla heyecanlandıran bu durum, geçmişi senelere dayanan Looney Tunes karakterlerini bir kez daha sinemada izleyecek olmanın heyecanını da yaşatıyor. Serüvenine 1930'lu yıllardan 69'lara kadar birçok kez ekranlarda gördüğümüz tiyatral kısa filmlerle başlayan Looney Tunes, günümüzde hâlâ sevilen ve ara ara izlenen çeşitli hikâyeleriyle ön planda. Warner Bros. tarafından üretilen bu proje, birbirinden komik ve neşeli karakterleriyle dünya çapında büyük bir ün kazandı. 2000'lerden itibaren animasyon filmler ve çizgi dizilerde görünen artışa rağmen kitlesini yitirmemeyi başardı. Bu ay beyaz perdede göreceğimiz devam filmiyle de bu gerçeği kanıtlıyor adeta.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

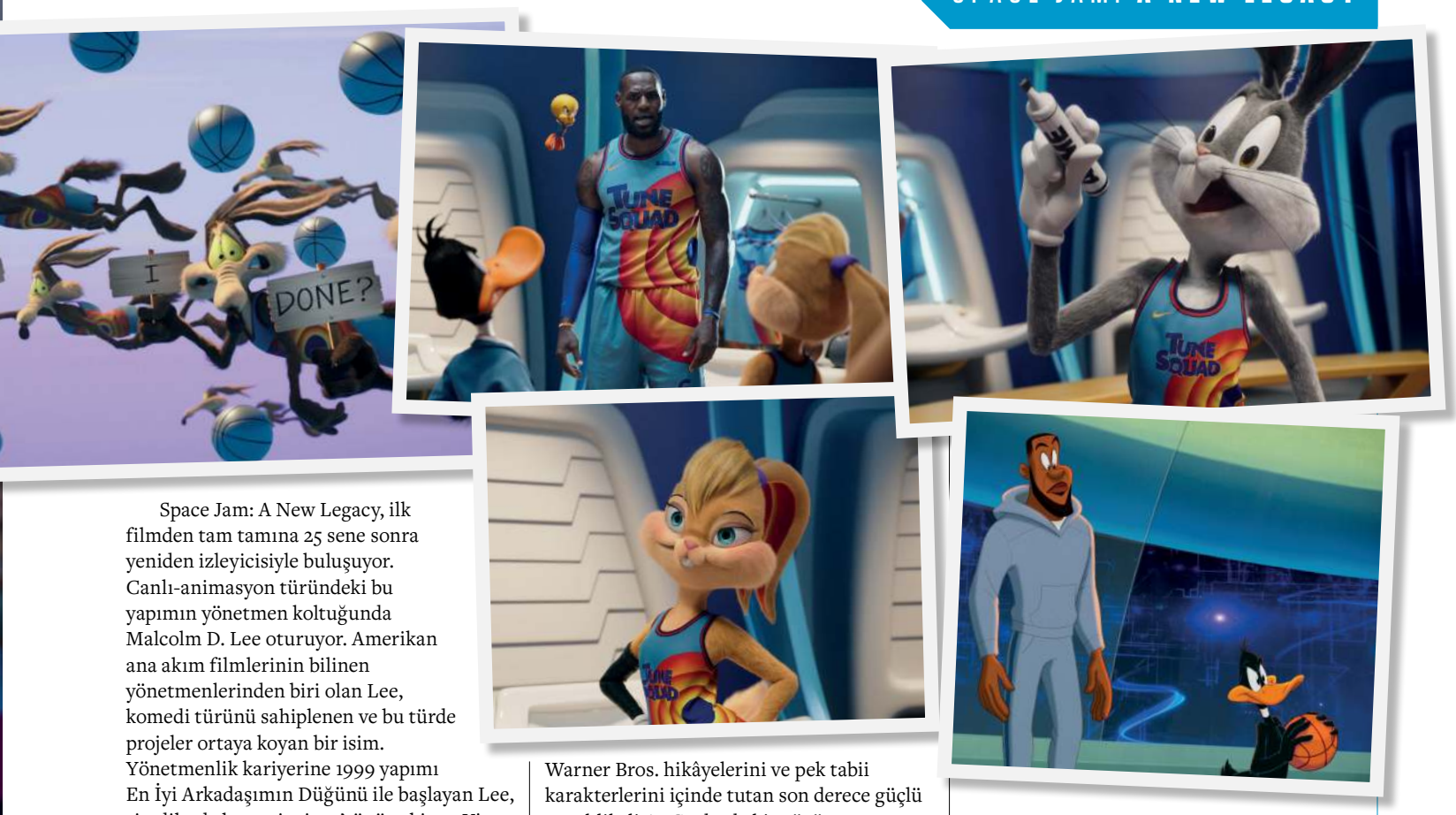

Space Jam: A New Legacy, ilk filmden tam tamına 25 sene sonra yeniden izleyicisiyle buluşuyor. Canlı-animasyon türündeki bu yapımın yönetmen koltuğunda Malcolm D. Lee oturuyor. Amerikan ana akım filmlerinin bilinen yönetmenlerinden biri olan Lee, komedi türünü sahiplenen ve bu türde projeler ortaya koyan bir isim. Yönetmenlik kariyerine 1999 yapımı En İyi Arkadaşımın Düğünü ile başlayan Lee, şimdilerde bu projenin 3.'sünü çekiyor. Yine kendisinin en sevilen yapımlarından bir başkası da başrollerinde Samuel L. Jackson ile Barnie Mac'ın yer aldığı Soul Man. Bunun yanı sıra kara komedi türünün en sevilen filmlerinden olan Korkunç Bir Film serisinin 5.'sini de kendisi çekmişti. Çılgın Kahraman, Eve Hoş Geldin Roscoe Jenkins gibi yapımların da yönetmen koltuğunda oturan ismin kariyerindeki en önemli filmi Space Jam 2 olacak gibi görünüyor. 90'lı yıllarda film çekmeye başlayan Lee için yine aynı yıllara damgasını vuran bir projeyi yeniden ekranlara taşımak, hem kendisi hem de biz izleyenler için nostaljik bir yolculuk adeta.

Çeyrek asırlık bir aradan sonra yeni bir serüvenle bir daha izleyeceğimiz Space Jam 2'de yine dünyaca ünlü bir basketbolcunun Looney Tunes karakterleriyle kesişen hikâyesine tanıklık ediyoruz. Bu isim NBA tarihinin gelmiş geçmiş en önemli oyuncularından biri olan LeBron James.

LeBron, bir gün oğluyla birlikte Warner Bros. Stüdyosu'na bir ziyaret gerçekleştirir. Ziyaret esnasında süperyıldız ve oğlu, tüm Warner Bros. hikâyelerini ve pek tabii karakterlerini içinde tutan son derece güçlü ve tehlikeli AI G adında bir gücün kontrolündeki bambaşka bir dünyaya hapsolurlar. Bu dünyada oğlunu kaybeden LeBron, onu bulabilmek ve malum gücün elinden kurtarabilmek adına Looney Tunes'un en sevilen karakteri Bugs Bunny'nin ve diğer karakterlerin yardımıyla macera dolu bir serüvene atılır.

LeBron oğlunu bulur ancak ait olmadıkları bu bambaşka dünyadan kurtulup evlerine dönmek zorundadır. Bunun için de AI G'nin gizemli gücünü çözmek durumunda kalır. Dönüşünün tek yolu, NBA ile WNBA'in karşı karşıya geldiği destansı maçı kazanmaktır. Bu maç hem basketbol sevenleri hem de sinefilleri ortak noktada kesiştiren unutulmaz sahneler sunacaktır.

Space Jam 2'yi ilk filmden ve birçok animasyon projeden ayıran en önemli özellik, tüm Warner Bros. karakterlerini bir araya getirmesi. Tweety, Slyvester, Duffy Duck gibi karakterlerin yanı sıra Taş Devri, King Kong gibi bambaşka hikâyelerin kahramanlarını bir arada gördüğümüz bu yapım, 90'larda televizyon ekranlarına kilitlenip heyecanla bu hikâyeleri izlemeyi beklemiş nesil için bambaşka bir tat.

Devam filminde ilk projedeki efsane ismin yerini alan LeBron, sinema ve dizi dünyasına hiç de yabancı biri değil. Özellikle belgesel türünde birçok projeye yapımcılık yaptı. Bunun yanı sıra animasyon türündeki kimi popüler yapımlarda kendi karakteriyle rol aldı.

Filmin bir başka önemli aktörü de Don Cheadle oldu. 2004 yapımı Hotel Rwanda filmiyle En İyi Başrol Erkek Oyuncu Oscar'ına aday gösterilen ve 100 film ve dizi projesinde rol alan Cheadle, hikâyenin kötücül gücü AI G Rhythm karakteriyle karşımıza çıkıyor.

Geçtiğimiz sene Euphoria dizisiyle bol bol konuşulan ve En İyi Başrol Kadın Oyuncu kategorisinde Emmy kazanan Zendaya da Looney Tunes'un en popüler karakterlerinden biri olan Lola Bunny'ye sesiyle hayat veriyor.

Star Trek dizisinde canlandırdığı Michael Burnham rolüyle son yıllarda popüler bir isim haline gelen Sonequa Martin-Green de hikâyede Kamiyah James karakteriyle karşımıza çıkıyor.

Birbirinden başarılı isimleri buluşturan, aynı zamanda basketbol ve animasyonu bir araya getiren Space Jam efsanesi, seneler sonra tekrar ekranlarda. Looney Tunes'un yıllara meydan okuyan o meşhur tünelinden yepyeni bir serüvene NBA'in kralı LeBron James ile birlikte geçiyoruz. **APM**

> ***"Space Jam 2'de yine dünyaca ünlü bir basketbolcunun Looney Tunes karakterleriyle kesişen hikâyesine tanıklık ediyoruz."***

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Üc[illegible]siz[illegible]tap A[illegible]s://rantey.org

WONG KAR WAI VE AŞK

Aşk mevhumunun tarihi, insanlık tarihi kadar eskidir. Dolayısıyla sorgulanması, tartışılması, sebepleri için nedenler aranması, açıklanmaya çalışılması ve pek tabii ki üzerine sanat eserleri üretilmesinin tarihi de bir o kadar eskiye dayanır. Sinema, bir yüzyıllık tarihi boyunca en fazla aşk filmleriyle hemhal olmuştur denebilir. *Kimi yönetmenler neredeyse obsesif bir şekilde âşıkların peşine düşmüş, onları dinlemiştir*. Kimileri ise aşkın estetiğine de bir o kadar kafa yormuştur.

Tugay ***KARAKUZU***
tugaykaraku@gmail.com

Devamlı olarak birbiriyle diyalog halindeki Wong Kar Wai filmleri estetik ortaklıklarının dışında, tematik olarak da bir ortaklık taşımaktadırlar: Aşk. Ne kameranın ne de karakterlerin bir an için bile sabit durmadığı bu filmlerde stilizasyon, hikâyeyi yaratıyor gibidir. Ağır çekimler, donarak birbirini takip eden kareler ve artlarında bıraktıkları ışık huzmeleri, bu anlara eşlik eden müziklerin kombinasyonu bir hikâye yaratmaya başlar ve izleyiciyi büyülü bir yolculuğa çıkarır. Zaman denilen mevhum, hüzünlü âşık karakterler için kimi zaman yavaşlayan kimi zaman hızlanan anlarken kimi zaman da dondurulması arzulanan anlar olarak tasvir edilir. Yönetmenin geniş renk yelpazesi, âşıkların ve âşık hallerinin her anında başka tonlarda kendisini gösterir; parlar ve söner.

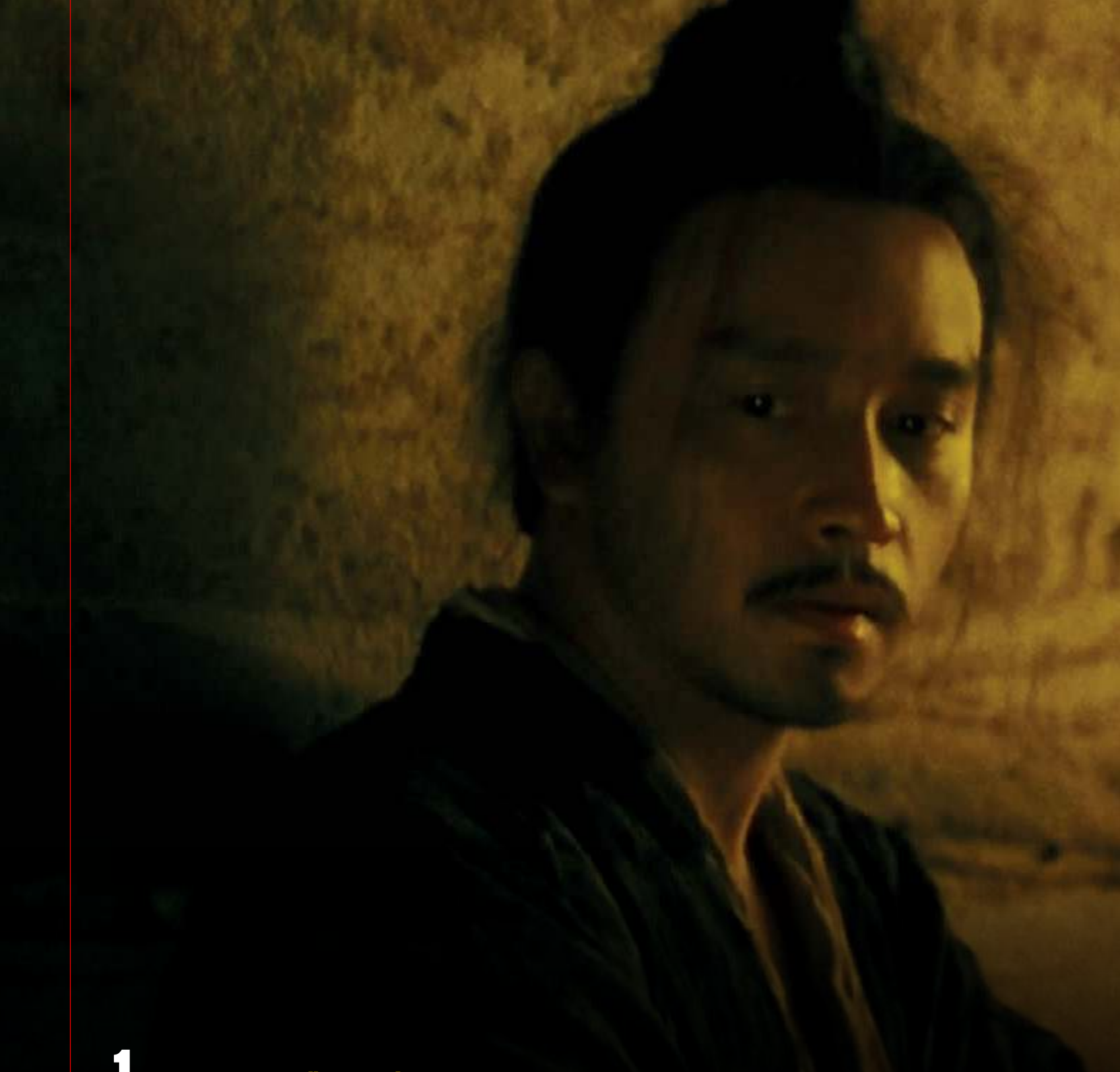

1 ZAMANIN KÜLLERİ (DUNG CHE SAI DUK,1994)

1994 yapımı Zamanın Külleri, yaşadığı büyük aşk acısından kaynaklı büyük dönüşümler yaşamış Ouyang Feng (Lesli
ustaları ve birilerinden intikam almak üzere katil arayan insanlar arasında arabulucuk eden, duygusuz ve paradan
unutmak için bir fırsat çıkar. Bir kılıç ustası olan Huang Yaoşi (Tony Leung), geçmişi unutturmayı sağlayan bir şar
veren Huang, sözünü tutar ancak Murong'un kızını terk eder. Bunun üzerine Murong, geçmişini unutmaya çok yakla
katkı sunmasının yanı sıra iş birlikleri hâlâ devam eden Wai ve usta Görüntü Yönetmeni Christopher Doyle'un ilk
aşamasındayken içine düştüğü bunalım ve stresten kaçmak için Chunking Express'i çekmeye başlamıştı.

e Cheung)'i ve onun zihnindekileri ardında bırakmaya çalışmasını takip ediyor. Para karşılığında insan öldüren kılıç başka pek de bir düşündüğü yokmuş gibi görünen Ouyang'ın önüne, aklından ve kalbinden çıkaramadığı aşk acısını ap bulmuştur. Öte yandan bir başka kılıç ustası olan arkadaşı Murong Yin (Brigitte Lin)'e kızıyla evlenmek için söz şmış Ouyang'dan Huang'ı öldürmesini ister. Film, Çin'in geleneksel dövüş sanatı filmleri arasında estetik ve lirik bir yan yana gelişleri olması açısından da özel bir yere sahip. Wai, bu büyük prodüksiyonlu filmin post-prodüksiyon

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://kitaplig.org

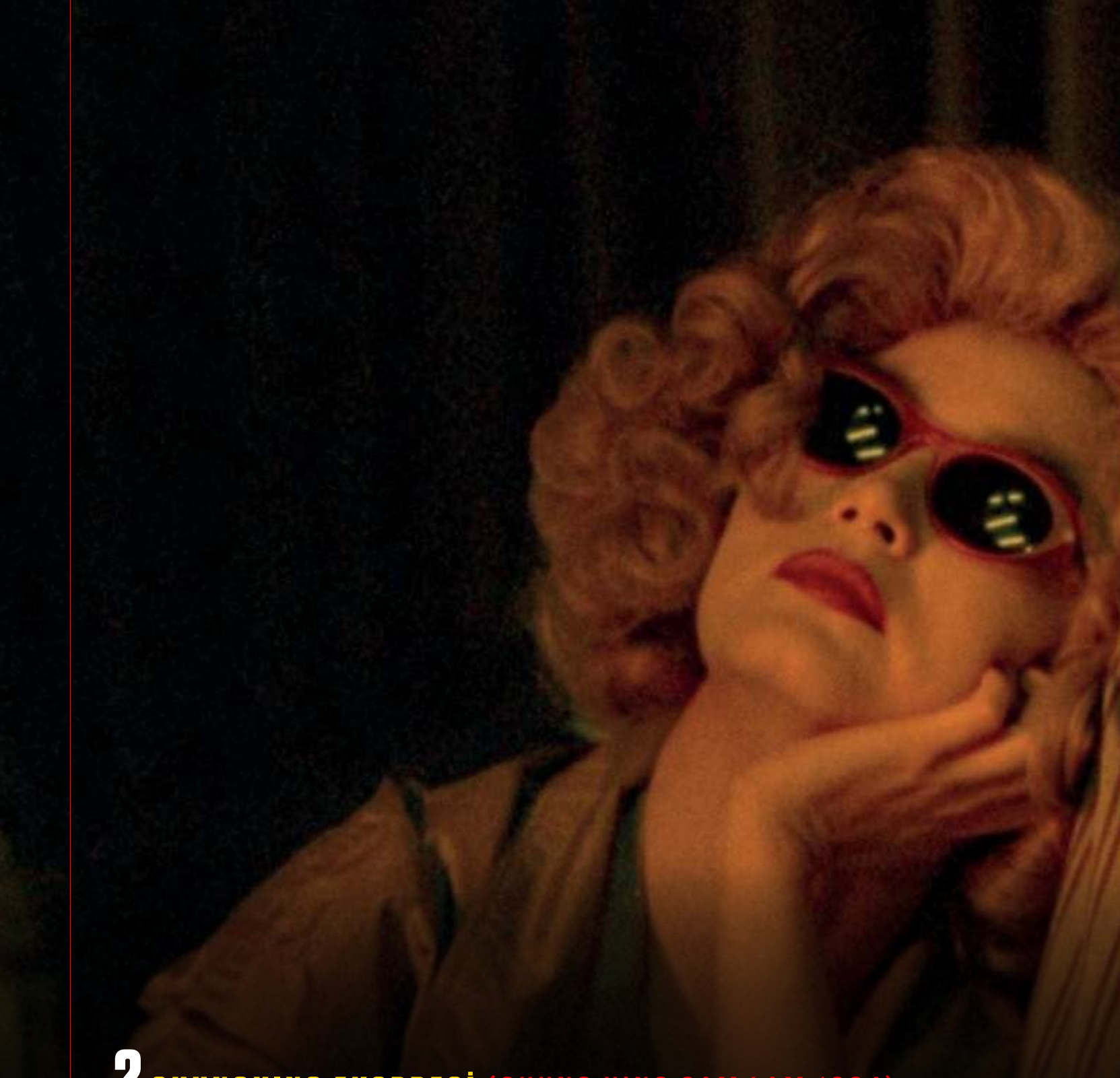

2 CHUNGKING EKSPRESİ (CHUNG HING SAM LAM,1994)

Wong Kar Wai sinemasındaki “aşk”tan bahsedince, filmlerindeki anlar ve karakterlerle, duygular ve renklerle özde
Chungking Ekspresi’yle de California Dreamin’ aynı ölçüde bütünleşmiştir. Yönetmenin aşkı konu alan filmlerinin t
Film Ödülleri’nde En İyi Yönetmen ve En İyi Film ödülünü alan 1994 yapımı Chunking Express’in ana öyküsünü, bir bi
bir olay akışı yaratıp bunun üzerinden çekimlere başlamasıyla da ünlü olan Kai’nin Chunking Express’i, konvansi
unutmaya çalışan 223 numaralı bir polisin (Takeshi Kaneshiro) serüvenine ayrılmıştır. Aşk acısını unutmaya çalışa
ilk yarıya göre daha uzun bölümü, yine aşk acısı çeken başka bir polisin tuhaf ve çocuksu bir kasiyere doğru yönele

eşleşen müzikler de çabucak akla gelen unsurlardan biri olur. Aşk Zamanı'yla Yumeji's theme nasıl özdeşleşmişse, üm hücrelerine sızan bu müzikler, âşığın her hâlini anlatmak veya göstermek için birer uzva dönüşürler. Hong Kong çimde birbiriyle ilintili, Hong Kong'da geçen iki farklı aşk hikâyesi oluşturuyor. Filmlerinde senaryo olmadan, genel yonel anlatının yapı taşlarını büyük ölçüde tarumar ettiği filmlerinden biridir. Filmin ilk yarısı, âşık olduğu kadını n 223 numaralı polis, sarı peruklu gizemli bir kadına âşık olur. Ancak kadın iflah olmaz bir suçludur. Filmin ikinci ve en aşkına kamerayı kaydırır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

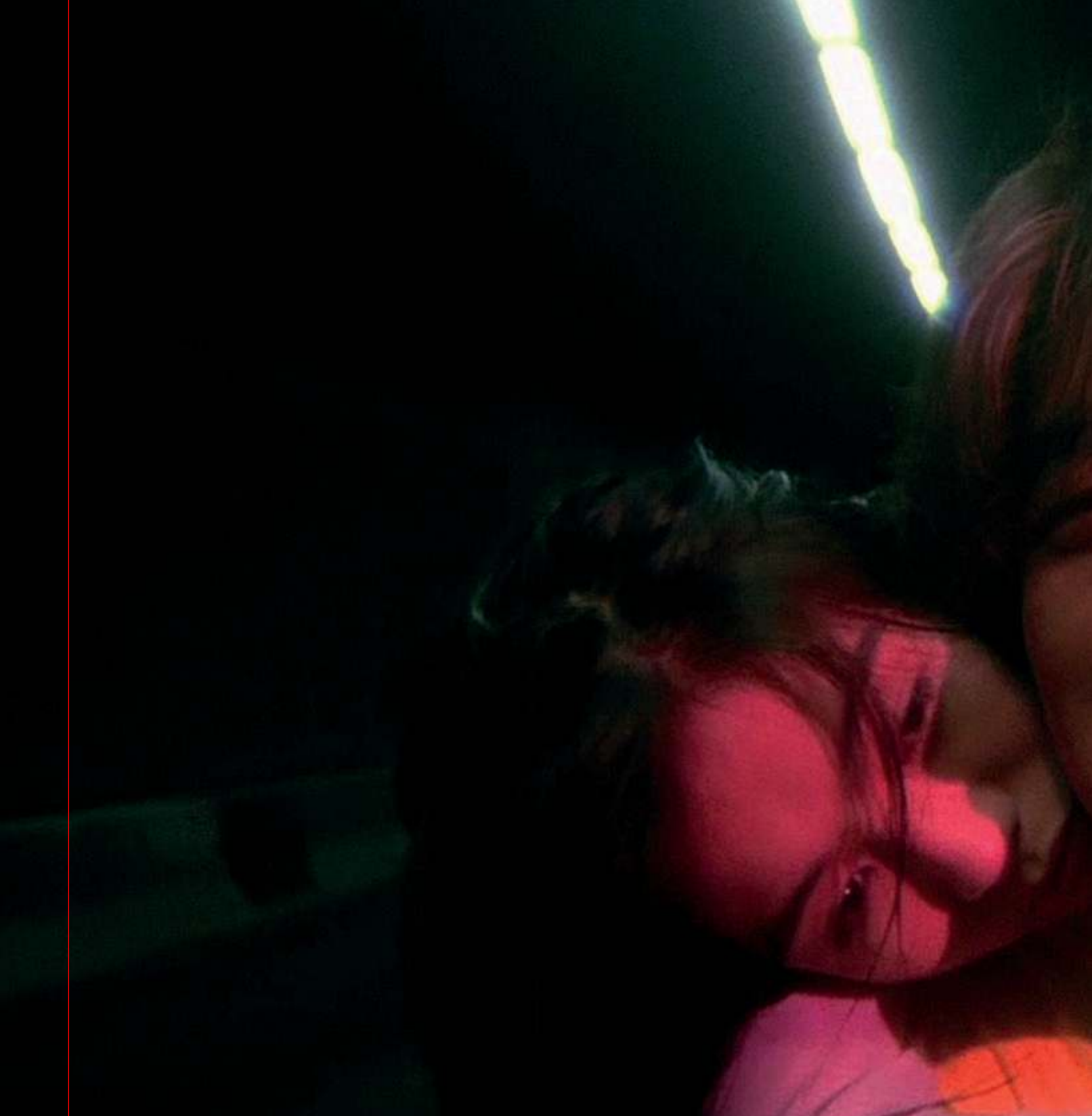

3 DÜŞKÜN MELEKLER (DO LOK TIN SI,1995)

1995 yapımı Düşkün Melekler, işinin ehli bir katil, casus ve dilsiz bir gencin, sessiz ve yalnız, kaotik ve hızlı meka
Düşkün Melekler'de bu üç karakter, paralel kurguyla takip ediliyor. Wong Kar Wai'nin diğer filmlerinden de aşinas
gölgelendiriliyor. Yönetmenin bir önceki filmi Chunking Express'le sürekli bir diyalog hâlinde olan film, Chunking Ex

ânları dolduran aşkını anlatıyor. Kara filmin karakteristik bazı özelliklerinden hareketle kurulmuş bir evrene sahip
ı olduğumuz karanlık bir atmosfere sahip film, yine diğer filmlerinden bildiğimiz doygun, neon ışıklarla aydınlatılıp
xpress'in devam filmi olarak da görülüyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantr

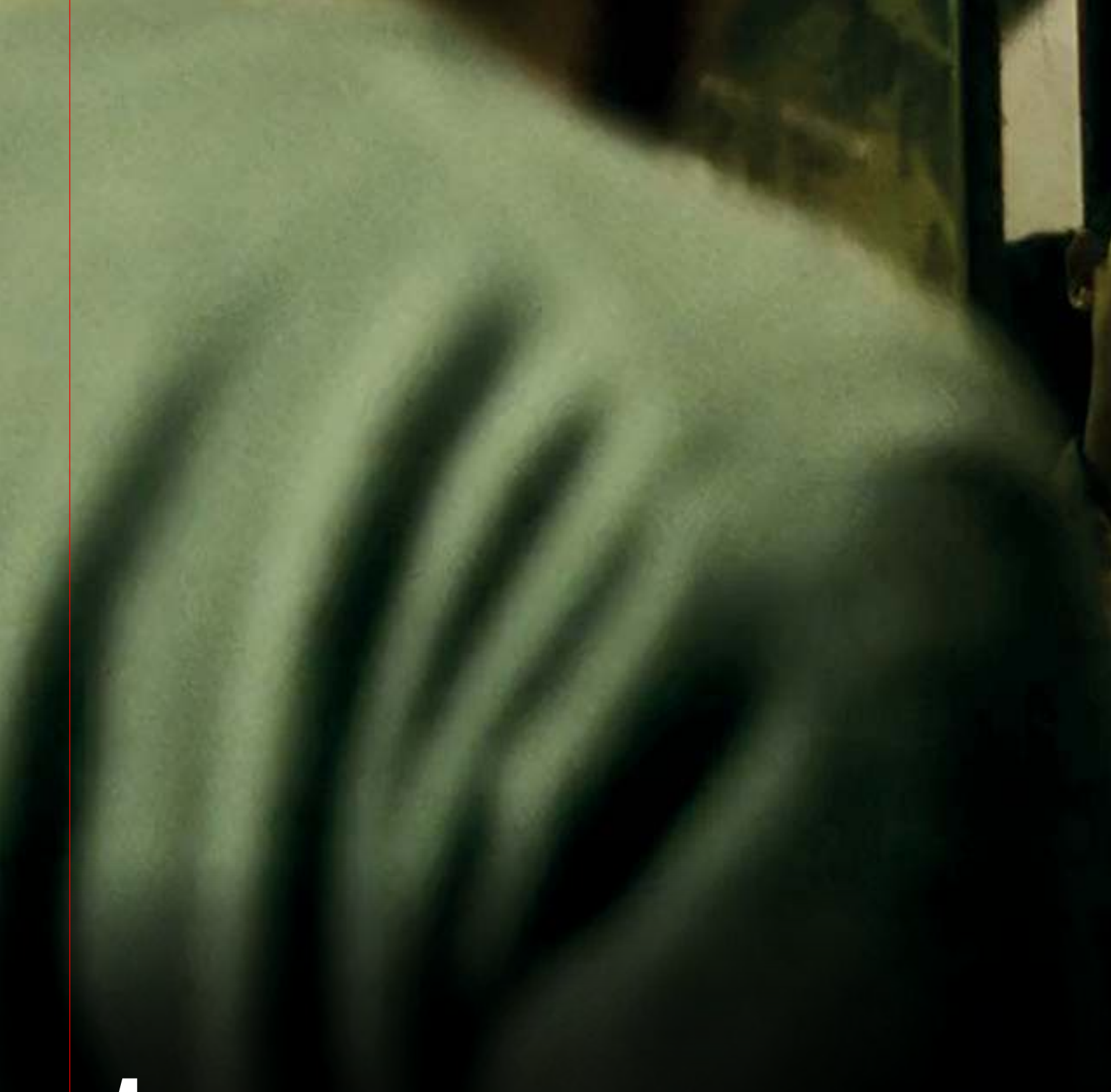

4 MUTLU BERABERLİK (CHUN GWONG CHA SIT,1997)

Yönetmene Cannes Film Festivali'nde En İyi Yönetmen ödülünü kazandıran 1997 yapımı Mutlu Beraberlik: Arjantin odaklanıyor. İçine kapanık, naif ve şefkatli Lai ile vurdumduymaz, çapkın ve bencil Ho'nun ilişkileri, yıpranıp kopan benzemeyen ve ortak bir paydada kesinlikle buluşamayan bu iki adamın imkânsız aşkı, bir türlü büsbütün kopama ruhiyenin tezahürüdür. Ne onsuz ne de onunla! Bir hikâyeyi klasik anlamda geliştirip bir sonuca vardıran dramat yapılmış en naif filmlerden biri. Filmde bir üst ses olarak kulaklarımızı dolduran Lai'nin yumuşak ve hüzünlü sesi, W

PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

'e doğru bir yolculuğa çıkan Lai (Tony Leung) ve Ho Po-wing (Leslie Cheung) adında bir çiftin çalkantılı ilişkisine ama kaçınılmaz bir biçimde başka bir yerden yeniden bağlanan, tekrar tekrar bitip başlayan bir ilişkidir. Birbirine hiç maları, farklı mekân ve zamanlarda yeniden bir araya gelip ayrılmaları, aslında tam da aşka özgü o evrensel haleti ik yapıdan ziyade, karakterlerin devamlı devinim halindeki duygularının peşine düşen Mutlu Beraberlik, aşka dair 'ong Kar Wai'nin melankolik tonunu daha da koyulaştırıyor.

5 AŞK ZAMANI (FA YEUNG NIN WA,2000)

Aşk üzerine felsefi tartışmalara girmeden, âşık insanın efkârını lafı dolandırmadan anlatan, baş döndürücü bir etki
işleri müdürü olarak çalışan Chow (Tony Leung Chiu Wai) ve sekreterlik yapan Su Li-zhen (Maggie Cheung), aynı
geçmeden eşlerinin kendilerini aldattıklarını öğrenirler. Belki "basit" denebilecek, izleyiciyi şaşırtmaktan uzak bir
sahnesinin ustalıklı bir mizansen, detaylı aydınlatma ve stilize kamera hareketleriyle planlandığı film, Chow ve Su Li-
En İyi Erkek Oyuncu gibi ödüllerin yanı sıra daha pek çok ulusal ve uluslararası film festivallerince ödüllendirildi. A
tuttuğu zamanı, bir anda bırakıp tekrar tekrar yakalıyor.

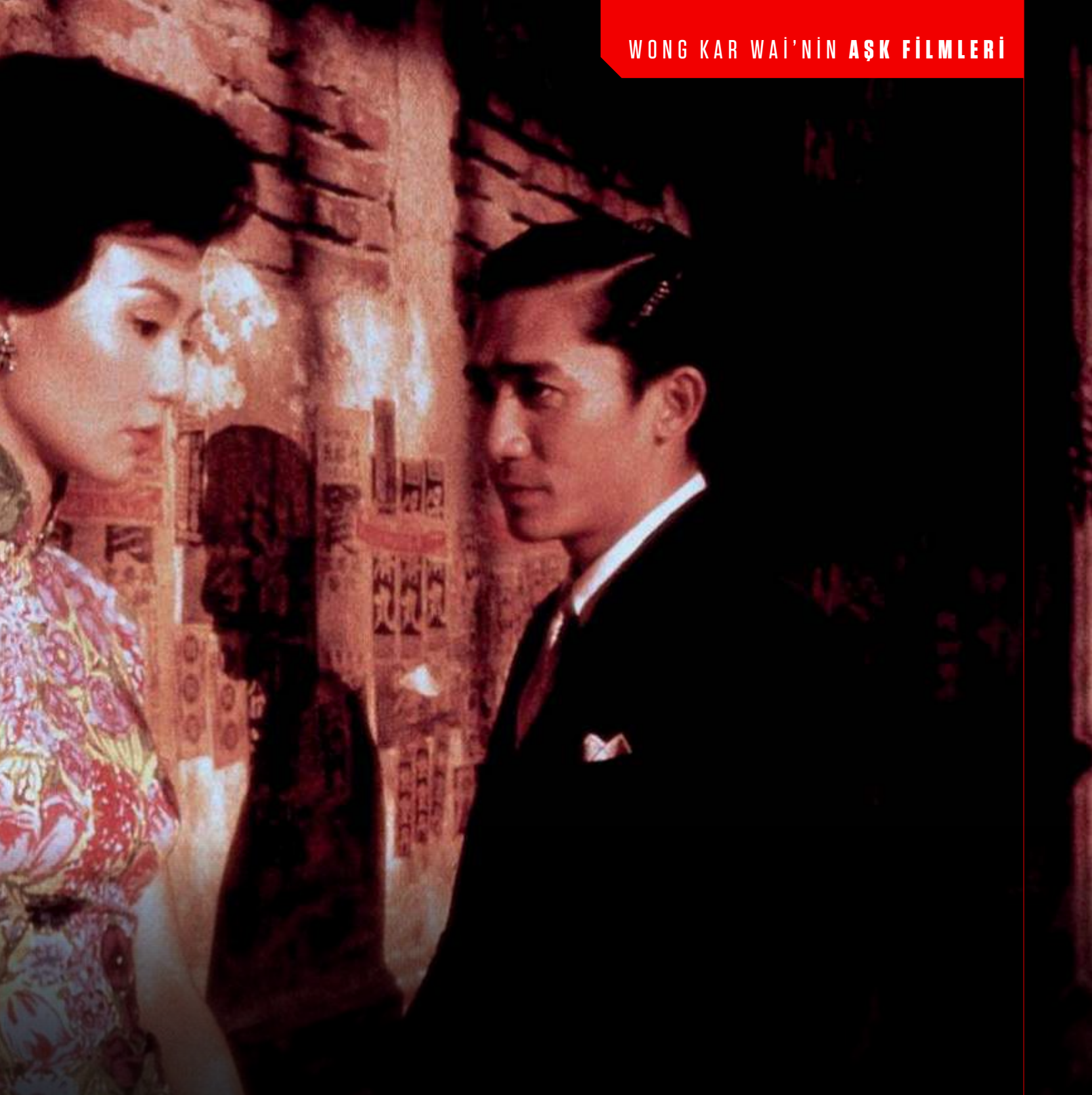

ye sahip 2000 yapımı Aşk Zamanı, yönetmenin filmografisindeki belki de en coşkulu, en lirik film. Bir gazetede yazı
gün aynı apartmana taşınırlar. Sıkça yalnız başlarına evlerine girip çıkarken karşılaşan Chow ve Su Li-zhen çok
olay akışına sahip olan filmin can alıcı noktası ise aşka dair o büyük anların onulmaz acısı, hüznü ve kaosu. Her bir
-zhen'in hiçbir zaman gerçekleşemeyecek aşklarının öyküsü. Cesar Ödülleri'nde En İyi Film, Cannes Film Festivali'nde
Aşkın olduğu kadar, "zamanın" da yönetmeni olan Wong Kar Wai, diğer filmlerinde de yaptığı gibi bir an için sımsıkı

6 2046 (2004)

2046, Bay Chow (Tony Leung) adında bir yazarın, fütüristik bir evrende geçen aşk hikâyesini anlatır. Aşk Zamanı'nd artık dövüş sanatları yerine erotik hikâyelerle ilgilidir; tek gecelik ilişkiler, kalabalık partiler hayatında büyük bir "geleceksiz aşk", 2046'da başka bir evrende ve gelecekte yine benzer bir durumdadır; geleceksiz ve umutsuz. Gazet başlar. Bir sebepten hemen yan odaya taşınması gerekince 2046 numaralı odaya seks işçiliği yapan Bai (Ziyi Zha adındaki evreni, insanların geçmişlerindeki unutamadıkları anlara dönebildikleri ve kimsenin kopmak istemediği b (Faye Wong)'e âşık olur. Ancak Jing bir başkasına âşıktır. Chow, asla kavuşamayacağı aşkından ilhamla romanına isteyen ilk kişidir. Bilimkurgu ve dram kategorisindeki 2004 yapımı film, iki farklı dünyada geçer.

an tanıdığımız Bay Chow, 2046'da daha kendinden emin, çok daha sesi yüksek ama yine de hüzünlü. Hedonist Chow, yer kaplamaktadır. Su Li-zhen'le yaşadığı kalp kırıklığı, onu şimdi olduğu noktaya savurmuştur. Aşk Zamanı'ndaki elerde yazdıklarını tefrika hâlinde bastırarak geçimini sağlayan Bay Chow, 2046 numaralı bir otel odasında kalmaya ang) taşınır. Bay Chow'un gazetelerde tefrika olarak yayımlanan 2046 adlı romanı büyük ilgi görür. Romanın 2046 ir evrendir. Romanını yazmaktayken Bai'yle ilişkisi başlamış olan Chow, ondan ayrılır. Çünkü otel sahibinin kızı Jing devam eder. Romanına kendisini Jing'in âşık olduğu kişi olarak yerleştirir. Bu kişi ise 2046'nın evreninden çıkmayı

Arka Pencere Mecmua'nın "Sinema ve Mimarlık" bölümünün Mart ayında yayınlanan ilk yazısı, bu iki alanın ittifakına geniş bir perspektiften bakmıştı. Bu sayıda ise mimarlık, kent ve film atölyesi Sinetopya'nın kurucusu, araştırmacı mimar akademisyen Işıl Baysan Serim, Neslihan İmamoğlu'nun ütopya ve distopya üzerine sorularını kent ve sinema bağlamında yanıtlıyor.

Neslihan **İMAMOĞLU**
imamogluneslihan@gmail.com

Sinema ve Mimarlık

Işıl Baysan Serim ile Ütopyalar Üzerine

"Ütopyanın musallat olmadığı bir mimarlık pratiğinden, kentten bahsedemeyeceğimiz gibi, sinemadan da söz edemeyiz."
"Sergei Eisenstein, montajın ütopik karakterini mimarlık ve inşa analojisiyle tanımlarken, nesnel gerçekliğin gücünü dile getirecekti; hem seyir eyleminin hem de 'yeni'nin 'pathos'unu yaratmak derdindeydi."

Neslihan İmamoğlu: Ütopya, 5 asır önce ortaya çıkan bir kavram ve Thomas More'un Ütopya'sından bu yana mimarlık ile sıkı bir ilişki içinde. Başlangıçta kelimelerle inşa edilen ütopik kentler, kağıt üstünde ve toprak üstünde inşa ediliyor. Sinema ile birlikte ütopya, kendine bulduğu yeni inşa alanında nasıl var oluyor?

Işıl Baysan Serim: Evet, Oscar Wilde "Ütopyayı içermeyen bir dünya haritasına göz atmaya bile değmez" derken kuşkusuz çok haklıydı. Bana kalırsa, bir Rönesans insanı olan Sir Thomas More bile bu kadarını tahayyül edemezdi! *Terram utopicam* yani ütopyanın toprakları çok bereketli. Lewis Mumford, ilk ütopyanın kentin kendisi olduğunu söyler; ilk kentler de ütopyanın ilk tezahürüdür. Mitolojiyi ilk temsil biçimi olarak kabul edersek, *khaos*'tan *kozmos*'a geçiş de bir kent ütopyası üretiyor: *Polis*. Hippodamos'un Miletos kenti, bir ütopyadan ete kemiğe bürünmüş ilk kent. Yani, *Kozmos*'un bir temsili, cenneti yeryüzüne indirmenin bir aracı olarak varlık kazanan kent, "mümkün olanların en iyisi" oldu.

Ütopyanın musallat olmadığı bir mimarlık pratiğinden, kentten bahsedemeyeceğimiz gibi, sinemadan da söz edemeyiz. Belki de bu, Ernst Bloch'un ütopyacı dürtü dediği şeydir; bütün gündelik yaşama sirayet eder. Bu yüzden, ütopyaların sinemada nasıl bu denli zenginleşebildiği konusunu düşünmek çok ufuk açıcı. Filmler "daha-iyi-bir-dünya" taslaklarının, tahayyüllerinin en kestirme yoldan ete kemiğe bürünebileceği mecralar; adeta hayali-ahali mekânların resim madeni. Çünkü sinema, kent ile benzer şekilde *ipsofacto ütopya*. Uzağı yakını, benzeri benzemezi, geçmişi geleceği her şeyi kendi hesabına imal eden bir makine. Bir kristal ev ütopyası gibi.

Işıl Baysan Serim

Otomatik Portakal

Sinemada ütopya/distopya kurulurken mimarlıktan nasıl faydalanılıyor?

Ütopya gibi distopya kavramının da yine bir İngiliz olan, politik felsefe alanından John Stuart Mill tarafından üretilmesi kuşkusuz rastlantı değil! Ancak sorunuzun içindeki "fayda" ifadesi muhtemel bir rastlantı; çünkü Mill, 19. yüzyılda modernleşme ile kapitalist sanayileşmenin süperpoze olduğu bir süreçte Jeremy Bentham tarafından geliştirilen "faydacılık" düşüncesinin ikinci adamı. Bentham da *Panoptikon* (1791) modelinin yaratıcısı... Ütopyanın karanlık yüzüne vurgu yapan distopya kavramı ile [gözetleyen] bakışın veya gözün iktidarı olarak bilinen bir mimarlık modelinin bu kadar iç içe gelişmesi bana hep büyük bir şaka gibi gelir. Tam da Foucault'ya o meşhur kahkahasını attıracak türden! *Ütopyalar Sözlüğü*, distopya kavramına "kurgu-bilim" kapsamında değinir; edebiyat ve sinemadaki örnekleri üzerinden genel bir tanım yapar. Protest bir deney değilse, hiçbir mimari tasarım distopya olsun diye üretilmez ancak distopik bir geleceği koşullayabilir. Örneğin Stanley Kubrick'in Clockwork Orange (1971) filmi bu olay için bir tür turnusol kâğıdı. İkinci Dünya Savaşı sonrasında, İngiltere'de "mimari dürüstlük" mottosuyla gelişen Brutalist bir toplu konut (Londra/Thamesmead) uygulamasının nasıl

Alphaville

Brazil

High Rise

distopik bir atmosfere dönüştüğünü görürüz. Yerleşim, kent suçlarını üreten bir mekanizmaya dönüşür. Film aynı zamanda bir de Bentham'a selam çakar. *Panoptikon* benzeri bir hapishane binasının havadan çekilmiş görüntüleriyle filmin kriminal karakteri Alex'e elektroşok verildiği planlar aynı sekans içinde yan-yana gelir. Bentham, *Panoptikon*'u beden, davranış, zihin ve ruh terbiyecisi olarak tanımlamıştır; her türlü bina tipolojisine uygun, ekonomik bir bina, hatta gözetim, disiplin ve denetim aygıtıdır. Ancak *Ütopyalar Sözlüğü*'nde yazıldığı gibi sinema ile *Panoptik* model arasında kurulan analojidir. Kent, bedenler üzerinde kurulan iktidarın uzamı olarak bir disiplin-denetim, eleme-ayıklama, inşa aygıtıdır; dinamosu da giderek teknobilimsel bir mekanizma, siyasi bir teknoloji haline gelen mimarlıktır. Ütopik sinemanın pek çok iyi örneğinde distopik kentlerin aktörü mimarlıktır. Metropolis (1927), Alphaville (1965), Blade Runner (1982), Brazil (1985), Highrise (2015) gibi...

Bir yazınızda sinemanın 1910'lu yıllarda hareketi yapay olarak yeniden-üreten bir sistem, bir sanayi çağı sanatı olarak, kent ve mimarlığı sorunsallaştırdığından ve kenti algılayabilmenin aracı olarak sinemadan bahsetmiştiniz. Bu dönemin avangart sineması modern kent ütopyalarını anlama ve algılamanın ötesine geçerek dönüştürme rolünü de üstleniyor mu?

> **Avangart modernizmdeki "*idealkent*" aslında ütopyanın kırılganlaştığı bir sürecin tahayyülü. Başka deyişle, Rönesans'tan bu yana ütopya ile ideal kent arasında arasında tersi-yüzü bir ilişki var.**

Avangart modernizmdeki "idealkent" aslında ütopyanın kırılganlaştığı bir sürecin tahayyülü. Başka deyişle, Rönesans'tan bu yana ütopya ile ideal kent arasında arasında tersi-yüzü bir ilişki var. Birbirlerini besledikleri gibi, birbirlerini tüketebiliyorlar bile. Buna karşın sinema ile kentsel ütopyalar ve/veya mimarlık ütopyaları arasındaki ilişki, sonsuz bir mübadele ilişkisine sahip. Mimarlık için sinema hem en deneysel tasarımlar için bile bir medyum hem de deneyim biçimlerini gösteren kritik bir sahne. 20. yüzyılın ilk 40 yılı, bu ilişkinin oldukça özellikli hatta nitelikli yaşanmasına tanıklık ediyor. Bunun iki sebebi var: İlki, modern hakikat kavrayışları, yani kıta Avrupası'ndaki avangart sanat akımlarının geleceğe yön verme çabaları. İkincisi, sanat, mimarlık ve teknoloji arasında verimli bir etkileşimin kurumsallaştırılma çabaları. Pek çok Bauhaus sanatçısı ve mimarı, filmlerin tasarımında rol alıyor, hatta mimar yönetmenler var. Teknoloji dolayımı ile bu iki boyut iç içe geçiyor. Yani hem kentin kendisi hem de düşlenen, tahayyül edilen kent, bir temsil nesnesi olarak birlikte evriliyorlar. Sinema-ütopya-kent bu nedenle halen birbirlerinin hem medyumu hem de değişkeni. Bu durum hiç değişmedi.

Sinematograf, icat edildikten sonra hemen sonra gittiği her ülkeye ütopyacı kimliğini de taşıyor. Öte yandan sanayi

Kameralı Adam

kapitalizminin yol açtığı parçalanmış, merkezi dağılmış bir kent örüntüsü artık yalnızca bir araçla deneyimlenebilecek hale geliyor. Beden-özne; otobüs, araba, uçak, tren vb. ile devingenleşirken, kent; seyir deneyiminin nesnesi haline geliyor. Kentsel özne neredeyse zihninde sürekli film çekebilen bir Kameralı Adam'a (Dziga Vertov) dönüşüyor. Le Corbusier'nin binalarında olduğu gibi, insanın kendisini hep bir kamera içinde yaşıyormuş gibi hissettiği zaman-mekân mimarlığı doğuyor.

Ütopyalar ortaya çıktıkları, tekrar tekrar üretildikleri dönemlerin ekonomik, ve siyasi atmosferinden, teknolojik ve bilimsel gelişmelerinden bağımsız değil elbette. Bu anlamda "teknotopya", "dijitopya", "eko-topya" ve "atopya" kavramlarından bahseder misiniz? Nasıl bir ortamda doğuyor ve filmlerde nasıl yer buluyorlar?

Fredric Jameson, "Ütopyacılık, muazzam bir hiperorganizma içinde sürekli yeniden kodlanır," der. Yani aslında ütopya veya *eu/ou-topia* tüm bu kavramsal adlandırmalara içkin. Ön-ekler değişiyor, yani keramet ön ekte! Topia'yı tanımlayan ilk kelimeler ya da kısaltmalar bilgi veriyor. Bu türden bir sınıflandırma ise, daha çok bilginin düzenlenmesine, belli kavramlar etrafında konuşulabilmesine, gezinebilmesine imkân veriyor. Yani, bütün bu başlıkları genel bir ütopya başlığı altında da tartışmak mümkün. Nasıl ki "modern" nosyonu "şimdi"nin dilsel unsurlarını inşa ediyorsa; ütopya da geleceğin kurgulanma biçimine ve mecrasına vurgu yapıyor. Burada yapmaya çalıştığım şey, aslında Michel Foucault'nun "arşiv" dediği kavramla anlam kazanıyor: "Geçmişe ait arşiv niteliğindeki malzemeyi bugün yani 'şimdiki zaman' içinde eleştirel bir bakış ile inceleyerek; geçmişe ait ya da 'şimdiye' dokunabilecek öznenin 'şimdiki' zaman dilimi içinde anlamlandırılmasını istememiz, aslında 'şimdinin' değil 'geleceğin' arkeolojisini yapmak isteyişimizden kaynaklanır."

Teknotopya önekinden anlaşılacağı üzere hem maddi dünyada hem de uzayda konuşlanan, makinesel tahakkümden savaş makinesine kadar evrilen tüm teknobilimsel uygulamaların biçimlediği filmler. Belki de en geniş skalası olan mecra bu. Sinemanın ilk on yılına kadar tarihlenebiliyor. Ütopya ile bilimkurgu arasındaki ayrımın ortadan kalktığı; gündelik hayat, cinsellik/cinsiyet, bürokrasi, soğuk savaş, uzay yerleşimleri gibi konular... Metropolis (1927), Modern Zamanlar (1936), Gelecek Güzel Şeyler (1936) bu sürecin öncüleri.

Dijitopya anlaşılacağı üzere digital'in kök terimi olan dijit'lerin, sayısal teknolojilerin biçimlediği ağ toplumlarıyla ve uzamlarıyla ilgili kurgular. Enformatik ağlar, elektronik cemaatler, avatarlar, siborg, robotik, siberuzam, nano-malzemeler, yapay zekâ, sanal dünya, tele mevcudiyet, gezegen köyler gibi gerçekleşmiş ve/veya gerçekleşmemiş ütopyaların biçimlediği filmler. İlginçtir, 1960'ların sonlarındaki yeni Ütopya furyasının Sibernetik Çağ'ın gerisinde kaldığına vurgu yapan bir Frederich Jameson yazısı okumuştum. Şimdilerde ise, ütopyacılıktan, hızlandırılmış bir geleceğe müdahale etmesi beklenen bir *deus ex* machina olması bekleniyor belki de. Sinemada ilk örnek Tron'du (1982). Ardından Matrix serileri (1999-2003), Dark City (1998), Batman serileri.

Atopya hem her yer hem de hiç-bir-yer anlamına geliyor ancak diğerlerinden farklı olarak, güncel yani şimdiki zaman ile ilgili. Sinemadaki atopik kent imgesi aslında içinde yaşadığımız zaman ve mekândan besleniyor: Her (2013), Truman Show (1998), Kara Panter (2018) gibi filmler.

Ekotopya ise yaşadığımız son iki yılın ardından Büyük İnsanlık'ın anlamış olduğunu umut ettiğim bir gelecek soruşturmasını içeriyor. Ekosistemler, iklim problemleri, gıda krizleri, immünoloji, genetik mühendisliği, nüfus kontrolü, toplumsal cinsiyet, feminizm, biyopolitika, biyokapitalizm gibi neoliberal politikaların teknobilimsel yollardan abluka altına aldığı geleceği biçimlendiren tersi-yüzü olaylar. Ernest Callenbach'ın Kuzey Amerika'da *Ecotopia* (1929) adını verdiği ekoloji temelli ütopyacı yerleşimine gönderme yapıyor. Bu yerleşimin de esin kaynağı muhtemelen *William Morris'in Hiçbir Yerden Haberler* (1890) adlı kitabıydı.

Mimarlık dergisi Betonart'ın "Ütopya ve Fantaziler" temalı sayısında yer alan yazıda Nathaniel Coleman, "... Ütopyanın ele geçmezliği aynı zamanda verilenin sınırlarının ötesinde ihtimal ufukları açma kapasitesini ortaya çıkarır" diyor. Coleman bunu farklı bir bağlamda söylese de "sınırların ötesinde ihtimal ufukları açma" ifadesi, sinemanın kendisini de anlatabilir mi?

Ilya Ehrenburg yirmili yıllarda, Holywood'u "bir düş fabrikası" olarak tanımlamıştı.

Modern Zamanlar

Kaçış sinemasına vurgu yapıyordu. Şimdilerde ise kaçış ütopyalarının yaratıldığı filmlerle insanların birer düş görücüye dönüşmeleri isteniyor.

Muhtemelen More'un Utopia'sından sonra ütopyaların yazılmadığı, temsiliyet kazanmadığı tek bir yüzyıl, hatta bir beş-on yıl bile olmamıştır. Halen üzerinde yaşadığımız dünyanın ötesi, berisi ya da ortası, nasıl coğrafi uzamın sınırlarını ihlal etme eğilimindeyse, gelecek düşüncesi de ütopyanın zamansal sınırlarını aşmaya meyilli sanki.

Sinemanın kamera, montaj gibi araçları, ütopya ve distopyaları açısından nasıl bir role sahip? Sinema bu araçları ütopya ve distopyayı yeniden inşa ederken nasıl kullanıyor?
Sinemanın, doğuşu ve gelişiminin denk geldiği çağ, sadece kapitalizmin yıkıcılığını getirmedi, aynı zamanda ironik olarak, kapitalizm tarafından değerlendirilebilir olmasını da getirdi, diyor Ernst Bloch. Ütopyanın verdiği umut gibi, yarattığı kriz de tam bu bağlamda sinematografinin tasarım araçlarını biçimlendiriyor, dilini ve atmosferini yaratıyor. Zaten modernizm ile birlikte mutlak hakikat algısı paramparça olmuştu. Sinemayla mimarlığın bir ittifak haline gelmesinin sebebi de, hakikati herhangi bir arzu peyzajına göre biçimlendirmeyi mümkün kılan montajdı.

Vsevolod Pudovkin'in söyleyişiyle, "Sinema, gerçekliğin unsurlarını, onlar aracılığıyla başka bir gerçekliği göstermek üzere toplar. Uzam ve zamanın sahnede sabit olan ölçüleri, sinemada tümüyle değişir". Montaj felsefesinin yurdu Konstrüktivist sinemada, montaj bu yüzden öznelliğin ötesine de geçerek nesnel olanı mümkün kılmaya soyundu. Dziga Vertov'un Kameralı Adam (1929) filminde bunu görürüz. Seriler halinde [yeniden-] üretilen nesneler, binalar hatta kent... Sergei Eisenstein, montajın ütopik karakterini mimarlık ve inşa analojisiyle tanımlarken, nesnel gerçekliğin gücünü dile getirecekti; hem seyir eyleminin hem de 'yeni'nin 'pathos'unu yaratmak derdindeydi. Görünüş ile öz arasında kurulan dışsal bağlantının yönlendirdiği değişimlerin keşfiyle, film biçimini de icat etti. Le Corbusier ile dostluklarının temelini de işte bu montaj ütopyası belirlemişti: Geleceği herhangi bir biçimde, ancak nesnel olarak inşa etmek, dolayısıyla da mümkün dünyalar yaratmak ediminin sonsuzluğa açılabilme kapasitesi.

Günümüzde montaj, teknoloji paradigmasının değişimiyle birlikte başka bir surete büründü. Blade Runner (1982) filmindeki zaman-mekân sıkışması gibi. Görüntüler hâlâ teyellenebilir ancak böyle bir şey zorunlu değil çünkü gerçekliğin, geçmişin, "şimdi"nin ve/veya geleceğin temsili, aynı görüntü içinde sağlanabiliyor. Inception (2010) filmindeki gibi. Yani zaman-mekân, geçmiş-gelecek, biçim-içerik vb. gibi tüm verili ikili işleyişlerin birbirine eklemlenerek ürettikleri düşünsel katmanlar kaygan, diyagramatik, akışkan, sürekli oluş halinde. Ütopyacılığın denetimci, disiplinci, buyruk veren, kural-norm koyan biçiminden, toplumsal dayatmalarından taşarak; kaçış çizgilerinin, fark[lılık]ların, üretilmesine imkân veren veminör yaratı ihtimallerinin doğduğu bir dönemeçteyiz.

Belki bu da, yaşamın ütopyanın kendisi haline geldiği, düşünceye kavuştuğu herhangi bir andır, kim bilir? **APM**

> **Ilya Ehrenburg, Holywood'u "*bir düş fabrikası*" olarak tanımlamıştı. Kaçış sinemasına vurgu yapıyordu. Şimdilerde ise kaçış ütopyalarının yaratıldığı filmlerle insanların birer düş görücüye dönüşmeleri isteniyor.**

ÖLÜMSÜZLÜĞÜN PEŞİNDEKİ ADEM İLE HAVVA

JUNGLE CRUISE

İnsan, ölümü kabullenmekte zorlandığı ve bu duyguyla yüzleşmek istemediği için hayat ağacını yaratmıştır. Zamanla onu bir simge hâline getirmiştir. Durum böyleyken bu *mitten de edebiyat, sinema ve tiyatro* dalları epey etkilenmiş ve bu konu hakkında tonlarca hikâye yazılmış, filmler çekilmiştir.

Gönül ***DURMAZ***
gonuldurmaz13@gmail.com

2004'ten beri gelişme aşamasında olan Jungle Cruise, Walt Disney Pictures'ın yeni yapımlarından biri olarak karşımıza çıkıyor. Adını Disney'deki tema parkından alan film, 2004 yılında Mandeville Films için geliştirilmeye başlamıştı. Sonrasında Walt Disney Pictures tarafından satın alınan proje, başrolünde Dwayne Johnson'ın olacağı şekilde yeniden şekillendirildi. Yıldız bir ismin filmde yer alacak olması sebebiyle senaryoda yapılan değişiklikler konusunda şirket içinde belli tartışmalar yaşandı. Ancak bu tartışmalar senaryonun değişmesine engel olmadı. Sonrasında, 2018 yılında Dwayne Johnson'a Emily Blunt'ın eşlik edeceği açıklandı. Ardından kötü adamlar olarak Edgar Ramirez ve Jesse Plemons da ekibe dahil oldu. Oyuncuları yönetecek ismin ise Jaume Collet-Serra olmasına karar verildi. 2018'de çekimlere başlayan ekip, 4 ay sonra filmin çekimlerini bitirmeyi başardı.

Uzun süredir var olan proje, özel bir hikâyeye dayanıyor. Glenn Ficarra ve John Requa'nın hikâyesinden uyarlanan filmin fikir aşaması da en az yapım öncesi kadar uzun sürmüştür. Senaryo kısmında ise bu ikiliye Oscar adaylığı olan yapımcı ve senarist Michael Green eşlik eder. Hikâyenin özüne destek veren müzik kısmı, Grammy ve Emmy Ödüllü James Newton Howard'a emanet edilir. Metallica grubunun davulcusu Lars

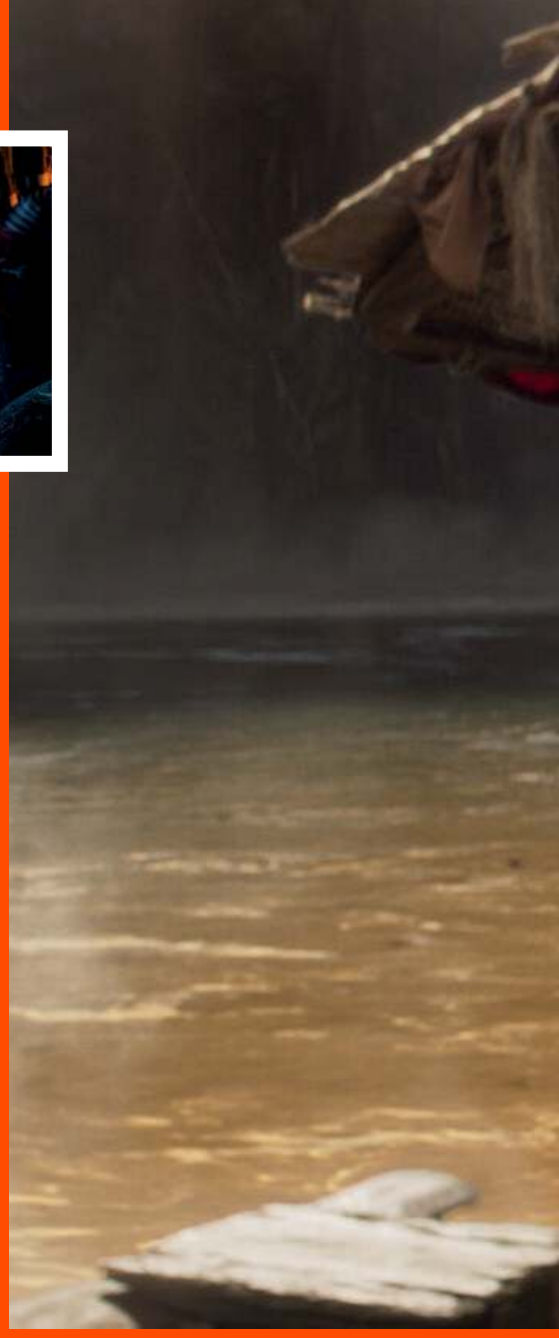

Ulrich ile Howard, filmin ruhuna yakışacağını düşündükleri için "Nothing Else Matters" şarkısının enstrümantal bir versiyonunu hazırlar. Dönemin ruhuna yönelik hazırlanan şarkılar filmde önemli bir unsur olarak karşımıza çıkar.

20. yüzyılın başlarında geçen film, sonsuz yaşam ve şifa kaynağı Hayat Ağacı'nı bulabilmek için zorlu bir maceraya atılan Lily (Emily Blunt) ile Frank'in (Dwayne Johnson) hikâyesini anlatıyor. Lily, tıpla ilgilenen ve bu ağacın tüm yaşamımızı değiştireceğine inanan bir bilim insanıdır. Londra'dan Amazon Ormanları'na gerçekleştireceği yolculukta bir kaptan olan Frank'in teknesine ihtiyaç duyar. İkilinin yollarının kesişmesi böyle gerçekleşir. Frank'e pek güven duymasa da Lily, onun teknesi La Quila ile yola çıkmayı kabul eder. Ancak yolculukları pek umdukları gibi olmayacaktır. Frank ve Lily, doğaüstü güçlerden canavarlara kadar uzanan birçok şeyle savaşmak zorunda kalacaktır.

"Yeryüzünde ölümsüz olmayı başaramayan insan, bu defa çareyi ölümden sonra dirilmeye veya ruhun ölümsüzlüğüne inanmakta bulmuş; hayat ağacı motifi bu duyguları simgelemek için kullanılmıştır." - G. Erbek

Frank ve Lily'nin peşine düştüğü hayat ağacı mitine Türk Mitolojisi'nde de rastlamaktayız. Hayat ağacı, türeyişin kökeni olarak var sayılır. Bütün yaratılış kendisi sayesinde gerçekleşmiştir. Hayat ağacı, ölümsüzlüğün ve sonsuza kadar sürebilecek bir gençliğin kaynağı olarak görülmektedir. Bünyesinde, yiyeni ölümsüz kılan birçok meyveyi barındırır. Yiyen her kimse bu ağacın sonsuz nimetlerinden faydalanabilir. Bu sebeple insanlığın var olduğu ilk andan beri hayat ağacı miti, varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Bu arayışın elbette birçok sebebi mevcuttur. G. Erbek'in alıntısındaki görüş de bunlardan biridir. İnsan, ölümü kabullenmekte zorlandığı ve bu duyguyla yüzleşmek istemediği için bu ağacı yaratmıştır. Zamanla onu bir simge hâline getirmiştir. Durum böyleyken bu mitten de edebiyat, sinema ve tiyatro dalları epey etkilenmiş ve bu konu hakkında tonlarca hikâye yazılmış, filmler çekilmiştir.

İnanışa göre, hayat ağacının bulunduğu yer, dünyanın merkezidir. Ancak filmde ağacı bulmak için Amazon Ormanları'na gidiyor Lily ile Frank. Bu mit ile ne kadar ters düşse de Amazon Ormanları'nın dünya için oldukça önem arz ettiği konusunda hemfikirizdir. Bünyesinde sayısız türe ev sahipliği yapan Amazon Ormanları'nın merkez olarak seçilmesi, hayat ağacı fikriyle epey örtüşmekte. Ek olarak, dünyanın merkezlerinden biri olabileceğine inanılan Londra ise Lily'nin yaşadığı şehir. Ayrıca dünya üzerinde yaratılışın kaynağı olarak görülen bu ağacı aramak için bir kadın ve bir erkeğin gitmesi, bizlere Adem ile Havva'yı hatırlatmaktadır. Lily ile Frank'in üstlendiği Adem ile Havva rolü, alegorik bir şekilde film içinde kendisine yer ediniyor. Ancak bilinen Adem ile Havva hikâyesinden farklı olarak burada bir yaşam zaten mevcut. Var olan yaşamı iyileştirmeye çalışmak ile ölümsüzlüğü elde edip yaratılış öncüsü olmak fikri ne kadar benzerlik taşısa da bir o kadar farklı kapılara çıkmaktadır.

Farklılıklar arasındakilerin en başında yasak elma imgesi yatıyor. Film, yasak elma imgesini burada Amazon Ormanları'nın gösterişiyle benzeştiriyor. Ağacı bulmak için çıkılan bu yolculukta orman, ihtişam dolu görseller sunarak Lily ile Frank'i kandırmaya çalışıyor. Aslında sunulan güzellik yalnızca bir büyüden ibaret. Bir

"*Frank ve Lily*'nin peşine düştüğü hayat ağacı mitine *Türk Mitolojisi*'nde de rastlamaktayız. Hayat ağacı, türeyişin kökeni olarak var sayılır."

yılanın, Havva'yı aldatmak için ağaçtan yasak elma yemesini sağlamaya çalışmasıyla ormanın kendisini büyülü bir şekilde göstermesi birbirleriyle örtüşmekte.

Örtüşen kısımların yanı sıra hikâyenin yaygın olarak bilinen hâlinde, kadın ve erkek temsilleri olarak Adem ile Havva'yı görüyoruz. Burada Adem'in kaburgasından yaratılan ve kandırılan kişi Havva oluyor. Yani bir nevi kadının hedef olarak gösterildiğini gözlemliyoruz. Jungle Cruise filminde ise bundan farklı olarak kadın temsili olan Lily, cesurca bir girişim ile yolculuğa çıkmaya karar veren asıl kişi. Aldatılma durumunun karşılığı, farklı bir perspektiften incelediğimizde, yola çıkışa karar vermek ile paralel olabilir. Ancak artık Havva, bir hedef olmaktan çıkmış ve aksine kendi kararlarını kimseden etkilenmeden kendi başına verebilen bir kadın olarak kurgulanmıştır.

Yasak elmanın yenilmesi sonucunda dünyaya gönderilme kısmının karşılığı ise Jungle Cruise evreninde yine dünyanın kendisi gibi yorumlanabilir. Bu bağlamda baktığımızda Cennet'e gidişin yalnızca ölümsüzlük ve şifa ile sağlanabileceği düşüncesi çıkıyor ortaya. Öte yandan ölümsüzlüğün bir ceza olarak görüldüğü düşüncesi de epey yaygın. Elmayı yedikten sonra cezalandırılan Havva'nın gönderildiği dünya, aslında ölümsüzlüğün kendisi olabilir mi? Hayat ağacından yasak elmasını almak isteyen Lily, ödül olarak alacağını sandığı ölümsüzlükle kendi cehennemini kendisi mi yaratacaktır? **APM**

ÖLÜMCÜL LABİRENT

ŞAMPİYONLAR TURNUVA

Korku filmlerinin aranan yönetmenlerinden *Adam Robitel*, yönettiği yeni film olan *Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası* ile yeniden gündeme gelmeye hazırlanıyor.

Çağla ***OKUTAN***
caglaokutan17@gmail.com

S I

ilmin daha öncesi var, yönetmen Adam Robitel; 2019 senesinde Ölümcül Labirent ile serinin ilk filmini çekmişti. Film, eleştirmenlerce beğenilmişti, bu sayede ikinci film de geldi ve hikâye, seri hâline getirildi. Ayrıca sadece 9 milyon dolarlık bir bütçe ile çekilen film, 150 milyon dolar hasılat elde edince hikâyenin bir seriye dönüştürülmesi de kaçınılmaz hâle geldi.

Amerikan yapımı film, Güney Afrika'da çekildi ve ayrıca WhatCulture Horror tarafından da 2021 senesinin en çok beklenen korku filmleri arasına girdi.

Ölümcül Labirent Neyi Anlatıyor?

Birbirlerini tanımayan bir grup insanın, kendilerini kontrolleri dışında bir durumda bulmasını konu alıyor Ölümcül Labiret. Orijinal ismi ile Escape Room, özellikle Amerka'da çok yaygın olan ve birçok insanın ilgisini çeken bir simülasyon oyunu. Türkiye'de de yeni yeni popülerleşmeye başlayan bu oyundan ilham alan senaristler, işin içine kurguyu da dahil ederek olayadaha büyük bir simülasyon unsuru katmayı başarmışlar. Filmin, bu anlamda ilk olmasa da, bu tarza yeni bir soluk getirmeyi amaçladığı kesin. Testere serisi de, hatta daha da geriye gidildiğinde Küp serisi de benzer konuları işlemişti ve çok da başarılı olmuştu. Hatta biraz daha detaya inilirse Son Durak serisi için de bu anlamda örnek gösterilebilecek bir film diyebiliriz. Bu tarzın son zamanlarındaki örnekleri ise, 2019 senesinde vizyona giren Haunted ve 2020 senesinde vizyona giren Fantasy Island filmleri.

Peki bu birbirinden habersiz altı insan, ellerine "güç" geçtiğinde, işin içine para kazanma fırsatı girdiğinde neler yapacaklardır?

Bu altı insanın ellerine geçen biletler ve gizemli siyah kutular, kendilerinin hayatını sonsuza kadar değiştirecektir. Ancak tonla da para kazanma fırsatına sahip olacaklardır. Çünkü bu kaçış odaları, bir nevi modern Aladdin'dir. Ne isterlerse yapabilirler.

Ancak hepsi farklı odalarda kilitli kalıp ardı ardına zor durumlara düşerlerse ne olur? Para hırsı, yaşama arzusunu geçer mi? Peki bu "kaçış oyununun", sandıkları gibi masum bir oyun olmadığını ne zaman anlayacaklardır? Bu gizemli odaların arkasında ne türler sırlar vardır? Bu sırları birlikte mi çözmeleri gerekmektedir?

Serinin İlk Halkasından Kimler Var?

Filmde Zoey Davis karakterine can veren 1994 doğumlu oyuncu Taylor Russell, 2019 senesindeki Ölümcül Labirent filminde de boy göstermişti. Taylor Russell, aynı sene "Dalgalar" filmi ile de sinema seyircilerinin karşısına çıkmıştı ve 2018-2019 yılları arasında yayınlanan Lost in Space dizisinde oynayarak dizi kariyerinin de uzun ömürlü olabileceğinin sinyallerini vermişti. Taylor Russell; Words on Bathroom Walls, Dr. Bird's Advice for Sad Poets filmlerinde ve son olarak da ünlü

yönetmen Luca Guadagnino'nun şimdilerde yönettiği Bones & All filminin çekimlerinde rol aldı.

Filmde Ben Miller karakterine can veren Logan Miller, 2019 senesindeki Ölümcül Labirent filminde de boy göstermişti. 1992 doğumlu isim, gençliğinin ilk dönemlerinden beri oyunculuk yapıyor. 2008 senesinde bir televizyon filmi ile sinema-televizyon kariyeri başlayan Logan Miller; sadece oyunculukla yetinmiyor, aynı zamanda çeşitli animasyon dizilerinde seslendirme de yapmakta. Son zamanlarda Sevgiler, Simon, We Summon the Darkness, Prey, Smithouse gibi filmlerde de boy gösterdi. Ben Miller, oyunculuk kariyerine hız kesmeden devam etmekte.

Filmde yeni bir karakter olan Rachel ile ön plana çıkan Holland Roden, kadronun en tanınan oyuncularından. 2011-2017 yılları arasında özellikle gençler tarafından çok sevilen Teen Wolf dizisinin ana kadrosunda bulundu. 2020 senesinde Follow me isimli filmde Keegan Allen ile başrolü paylaştı. Holland Roden, Ted Bundy: American Boogeyman isimli, Ted Bundy'nin hayatı anlatıldığı filmde de başrol oynadı. Film, şu an post prodüksiyon aşamasında.

Ölümcül Labirent'in eski karakterlerinden olmayan bir diğer oyuncu ise Thomas Cocquerel. Avustralyalı oyuncu daha önce Table 19, Kidnapping Mr. Heineken, Errol Flynn'in Serüvenleri, Red Dog: True Blue, The 100, Showmance gibi bilinen ve sevilen yapımlarda rol aldı.

Kaçış odasına yeni gelen isimlerden bir başkası da Indya Moore. Moore, 2018 senesinde FOX ekranlarında yayınlanmaya başlayan ve içinde bulunduğumuz sene biten Pose isimli dizide rol alıyordu. 2019'da ise Queen & Slim isimli, sinema eleştirmenlerince sevilen filmde rol aldı. Ayrıca James Frain, Carlito Olivero, Tanya van Graan, Amali Golden, Jay Erving gibi isimler de kadroda yer almakta.

Film olan kaçış odasına yeni oyuncular gelmiş olabilir. Ancak bu evrendeki -başta Zoey olmak üzere- altı kişi daha önce bu oyunu oynamıştı.

Yönetmenin Kariyer Yolculuğu

Filmin yönetmeni Adam Robitel ise daha önce ilk uzun metrajlı filmini 2014 senesinde Deborah Logan'ın Hikâyesi'ni çekerek yaptı. Daha sonra ise sevilen korku filmi serilerinden olan Ruhlar Bölgesi'nin Son Anahtar isimli devam filmini yönetti. Ruhlar Bölgesi serisini çok seven Adam Robitel, film ile ilgili kısa filmler ve belgeseller de yönetti. 2019 senesinde Ölümcül Labirent'i çektiğinde, tüm dikkatleri de birdenbire üzerine çekmiş oldu. Film çok sevildi ve bu sevgi, ikinci filmin de gelmesini sağladı. Adam Robitel Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası'ndan sonra, Ruhlar Bölgesi dünyasına geri çekilecek. Kim bilir, belki de Ruhlar Bölgesi: The Dark Realm'den sonra yeniden escape room temalı bir film daha gelir kendisinden. Artık korku filmlerinin aranan yönetmenlerinden oldu ve bu konuda adından iddialı bir şekilde söz ettirmeye devam ediyor.

Ölümcül Labirent'in yapımcısı ise I Know What You Did Last Summer, Cruel Intentions, The Glass House, Click, I am Legend, Hızlı ve Öfkeli Serisi, 21 Jump Street, Passengers, Bloodshot gibi sevilen filmlerin de yapımcılığını üstlenen 1959 doğumlu yapımcı Neal H. Moritz. Neal H. Moritz, aynı zamanda sevilen televizyon efsanelerinden olan Prison Break'in de yapımcılarından.

Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası'nda fark edilecek ilk şey ise Zoey'nin hikâyesinin yanı sıra bu oyunun dünyanın birçok yerinde oynanıyor olması. Zoe ve tayfası bunu çabucak anlayıp koşullara ayak uydurmaya çalışıyor. Bu şampiyonlar turnuvasında bu oyunu hepsi daha önce oynamış olacak. O bir "kaçış oyunu", bu yüzden ayrı bir "devler ligi" aslında.

Hikâyedeki önemli detaylardan bir başkası ise oyunla birlikte ortaya çıkan kişisel travmalar. Buna bağlı olarak her karakterin travmalarıyla nasıl başa çıktığı ya da çıkmaya çalıştığı. Bambaşka hayatlara sahip olan, bambaşka karakterlerin bir araya gelişiyle, geçmişleriyle ve hayatlarındaki farklı zorluklarla mücadele etmek zorunda kaldıkları bu kaçış odası, izleyenleri de çeşitli soruları yanıtlamaya itiyor. Her aşamanın zorluğunu ve yarattığı psikolojik travmaları çözmeye çalışırken buluyoruz kendimizi.

Pandemi dönemi nedeni ile vizyona girişi bir hayli ertelenen Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası, uzunca bir bekleyişten sonra seyircileri ile buluşmaya hazırlanıyor. Korku filmlerine ilgisi olan sinemaseverlerin, kimi sinema salonlarının da açılmasıyla birlikte Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası'na büyük bir sevinçle gideceği aşikar. **APM**

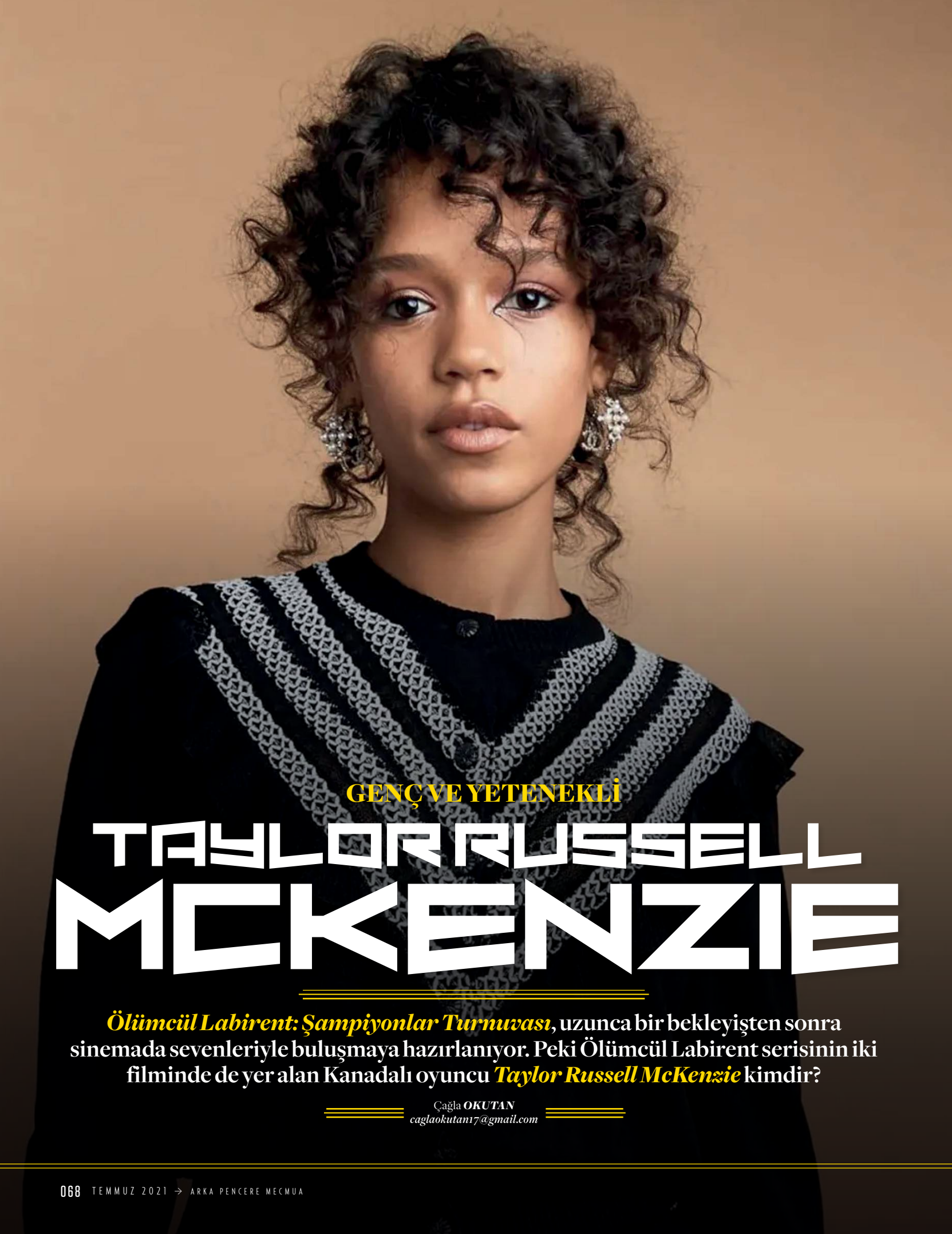

GENÇ VE YETENEKLİ

TAYLOR RUSSELL MCKENZIE

Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası, uzunca bir bekleyişten sonra sinemada sevenleriyle buluşmaya hazırlanıyor. Peki Ölümcül Labirent serisinin iki filminde de yer alan Kanadalı oyuncu ***Taylor Russell McKenzie*** kimdir?

Çağla **OKUTAN**
caglaokutan17@gmail.com

Oyunculuk kariyerine 2012 senesinde 18 yaşındayken bir televizyon dizisinin konuk oyuncusu olarak başladı genç aktris. 2013 senesinde ise If I Had Wings ile sinema kariyeri başladı. Kanada yapımı bu filmde Amy Conrad rolünü oynadı.

Daha sonrasında Blink, The Unauthorized Saved by the Bell Story, Pants on Fire, Strange Empire, Falling Skies gibi televizyon film ve dizilerinde rol aldı. The Unauthorized Saved by the Bell Story isimli televizyon filminde Lark Voorhives'ı canlandırıp dikkatleri üzerine çekmeyi başardı.

Amerika'nın sevilen kanallarından olan CBS'te yayınlanan Strange Empire'da iki bölüm Cassie rolüne hayat verdi. Bir Disney yapımı olan Pants of Fire'da da Jennifer karakterini oynadı.

2015 senesinde rol aldığı Falling Skies dizisinde beş bölüm Evelyn rolünü oynadıktan sonra yeniden sinema kariyerine odaklanmaya başladı. 2015'in ikinci yarısında, Suspension isimli filmde rol aldı. Yavaş yavaş beyaz perdeye dönmek ve oradaki yerini sağlamlaştırmaktı amacı. Suspension bir korku filmi idi. McKenzie, korku türüne olan yakınlığını da Suspension ile kanıtladı.

2016 senesinde Kanadalı yönetmen Jem Garrard'ın yazıp yönettiği UNIT Bryan isimli kısa filmde rol aldı. 10 dakikalık bu kısa filmde başroldü ve böylelikle dünyanın çeşitli yerlerinde kısa film takip eden sinemaseverlerin radarına da girmiş oldu.

2016 senesinde Freeform isimli televizyon kanalında yayınlanan Dead of Summer isimli korku dizisinde Laura isimli karaktere bir bölüm can verdi. Aynı sene, Groundhog Day filmine benzerliğiyle konuşulan Before I Fall isimli gençlik filminde Ashley rolü ile sinemaseverlerin karşısına çıktı. Bir yandan da televizyon dizilerinde rol almaya devam eden Taylor Russell McKenzie, Sea Change isimli televizon filminde CeCe karakterine hayat verdi. Bu televizyon filmi, Aimee Friedman'ın aynı isimli çok satan kitabından uyarlama idi.

2018 senesinde Gece Yarısı Bir Çığlık Duydum filmi ile beyaz perdede boy gösterdi. Film yine korku türündeydi ve bu filmde dünyaca sevilen ünlü oyuncular AnnaSophia Robb, Uma Thurman gibi isimlerle birlikte rol aldı.

2018 senesinde Netflix platformunda yayınlanmaya başlanan, hâlen devam eden Lost in Space isimli dizide Judy Robinson karakterine büründü ve bu rol ile dizide yirmi bölüm oynadı. Bu, Taylor Russell McKenzie'nin içinde yer aldığı en büyük bütçeli dizi yapımıydı aynı zamanda.

2019 senesine gelindiğinde Taylor Russell McKenzie, ismi sevilen ve bilinen bir marka haline gelmişti. Kendisine birçok sinema ve televizyon yapımından teklif gelmekteydi. Ancak o, korku türünü çok sevmişti ve bu türde de kendini iyiden iyiye kanıtlamayı istiyordu.

Ölümcül Labirent filmi de kendisinin bu tutkusunu gerçekleştirmesine yardımcı olabilecek türden bir yapımdı. Filmde, Zoey Davis karakterine can vermişti ve ölümcül "kaçış" odasından bir şekilde kurtulabilmişti. Korku filmi severler, kendisini Zoey Davis olarak çok sevmişti. Taylor Russell McKenzie'nin filmde canlandırdığı performans, eleştirmenlerce de geçerli bir not alabilmişti.

2019 senesinin ikinci yarısında Waves filmiyle beyaz perdede yeniden boy gösterdi. Trey Edward Shults'ın yönettiği bu filmde canlandırdığı Emily rolü ile o kadar dikkat çekmişti ki birçok ödül töreninde ismi anılmaya başlandı. Bu film ile birçok festivalde ve platformda adaylık kazanan Taylor Russell McKenzie, Waves ile Amerika'nın yereline de inmeyi başarmıştı. Çünkü film birçok platformda gösterim almıştı.

Bu dalga kısa sürmedi. Daha sonra Words on Bathroom Walls filminde Andy Garcia gibi bir usta oyuncu ile çalışma fırsatı buldu. Filmde, yeni genç yeteneklerden olan Charlie Plummer ile birlikte rol aldı.

Taylor Russell McKenzie'nin oyunculuk kariyeri, 2021 senesinde de dolu dizgin devam ediyor. Bu sene Dr. Bird's Advice for Sad Poets isimli filmde rol aldı. Filmde David Arquette, Lisa Edelstein ve Jason Isaacs, Tom Wilkinson gibi büyük isimlerle rol alma şansı buldu.

Ölümcül Labirent de devam filmiyle genç oyuncunun sinematografisindeki yerini aldı. Ölümcül Labirent: Şampiyonlar Turnuvası'nda, yine ve yeniden Zoey Davis karakteri ile korku filmi sevenlerin karşısına çıkmaya hazırlanıyor ve bu kaçış odasında, yeni serüvenlere yol alıyor. Taylor Russell McKenzie'nin 10 senelik oyunculuk kariyerinde aldığı en önemli iş ise Bones & All. Call Me By Your Name, Suspiria, Benim Adım Aşk, Sen Benimsin gibi filmleri ile ön plana çıkan ünlü İtalyan yönetmen Luca Guadagnino'nun son işi olan Bones & All filminde Timothée Chalamet, Michael Stuhlbarg, David Gordon Green, Mark Rylance, Chloë Sevigny, Jessica Harper, Francesca Scorsese gibi oyuncularla birlikte kamera karşısına geçen oyuncu, bu filmde Maren Yearly karakterine can verecek. Film, henüz post-prodüksiyon aşamasında ve çok yakında dünyanın birçok yerinden insanla buluşacak. Taylor Russell McKenzie, bu büyük bütçeli filmde başrollerden biri.

Bones & All'un konusu ise Maren Yearly (Taylor Russell McKenzie) isimli kadının ekseninde dönüyor. Annesi tarafından ergenlik döneminde terk edilen Maren, uzun süredir görmediği babasını bulmak umuduyla Amerika'yı baştan başa dolaşıp onu bulmak istiyor. Babasını bulmak istemesindeki en önemli neden ise insan etine duyduğu bu karşı koyamadığı isteğin nedenlerini bulmak ve keşfetmek.

McKenzie çocukluğunda sürekli hayal kuran bir çocuk olduğunu ve bu durumun kendisinin oyunculuk kariyerini de beslediğini düşünüyor. Öyle ki çocukken okulda sık sık uyurken - hayal kurarken fark edilen oyuncu, bazen bu hayallerle konuşurken yakalanıyordu. Hatta bu durumun annesini korkuttuğunu dile getiriyor bir açıklamasında.

Hayal kurmasının en büyük artılarından bir başkasını da doymak bilmeyen bir okuma isteği olarak açıklıyor. Günümüzde işlerden fırsat kalmadığı için kitap okuyamadığını söyleyen birçok insan olsa da Taylor Russell McKenzie, bu noktada çocukluk heyecanını ve merakını halen korumaya devam ediyor. Bu hayal dünyasını, sinema ve televizyon kariyerine de yansıtıyor tabii ki. Oynadığı rolü ile kendisini bütünleştiriyor.

Taylor Russell McKenzie'nin ilerleyen dönemdeki kariyeri büyük bir merak konusu. Ancak kesin olan bir şey var ki birkaç sene sonra Amerika'daki film endüstrisinin en çok aranan oyuncularından birisi olacak. **APM**

"GERÇEKLİĞİ SORGULATACAK BİR PARANOYA"

VOYAGERS

Issız bir yerde hayatta kalmaya çalışan bir topluluğun hikayesini birçok kez okuduk, birçok kez izledik. Bu anlamda dizi sektörüne damgasını vuran yapım "*LOST*" geliyor ilk olarak akla. Ya da yine yakın zamanda Netflix'te izlediğimiz "The I-Land". Bu hikayelerin edebiyat dünyasındaki yansıması da epey fazla. Robert Michael Ballantyhne'in "Mercan Adası" ya da William Golding'in "*Sineklerin Tanrısı*" klasikleri de ilk düşünülenler. Bu edebi eserlerin teknoloji ile harmanlanmış hali diyebileceğimiz "*Voyagers*", Neil Burger yönetmenliğinde izleyiciyle buluşmayı bekliyor.

Sefer ***GÜMÜŞ***
gmsefer9@gmail.com

Senarist ve yönetmen koltuğunda oturan Neil Burger imzalı "Voyagers", görev için uzaya gönderilen 30 gencin hikayesini anlatıyor. Bu gençlerin yeni keşfedilmiş bir gezegene varması ve oraya yerleşmesi amaçlanmıştır. Uzay gemisinin yetişkin kaptanı (Colin Farrell) gizemli bir şekilde öldürülür ve genç mürettebat ne yapacağını bilemeden uzayın derinliklerinde kalakalır. Mürettebat çok geçmeden kaosa sürüklenir. İlkel bir hayata dönmek zorunda kalan gençler, en vahşi ve hayvani isteklerine boyun eğmek zorunda kalırlar. Bu durumda yollandıkları görev, onlar için bir intihar ve delilikten başka bir şey değildir. Mürettebat, onları bekleyen tehdidin gemi içinde mi yoksa gemi dışında mı olduğunu bilemeden durumu çözmeye çalışır.

Filmi, konusu itibarıyla "Sineklerin Tanrısı"nın günümüze uyarlanmış hali olarak adlandırabiliriz. "Sineklerin Tanrısı"nda bir grup çocuk, bir adaya düşer ve toplumdan uzak kendi başlarına bir hayat sürerler. Bu fikrin uzayda yuva arayan çocuklar şekline adapte edilmesi, gelişen teknoloji ile dönüşen hikayelere örnek oluşturuyor.

Filmin yaş sınırı, 13+ olarak belirlenmesine rağmen hikaye; şiddet, cinsellik, çıplaklık, kan ve alkol gibi unsurlar barındırıyor. Son zamanlarda filmlerde ve televizyon dizilerinde, genç oyuncuların yer aldığı başarılı çocuk ve gençlik hikayelerine çok fazla rastlamaya başladık. Bunun başı çeken örnekleri, Netflix'in en popüler dizileri "Stranger Things", "Dark" ve "IT", "Enola Holmes" gibi yapımlar. Filmin senaristi ve yönetmeni Neil Burger da daha önce "Uyumsuz" (2014- IMDb 6,7) filminde gençlerle bilimkurgu filmi çekmişti. Ayrıca "Limit Yok" (2011- IMDb 7,4) ve "Olacak İş Değil" (2017- IMDb 6,9) ve "Sihirbaz" (2006- IMDb 7,6) gibi başarılı filmlerde de yönetmen koltuğuna oturdu. Neil Burger'a görüntü yönetmeni olarak ise Enrique Chediak eşlik ediyor. Kendisi "28 Hafta Sonra", "127 Saat", "Jüpiter Macerası", "RED 2", "Labirent" ve "Bumblebee" gibi filmlerde görüntü yönetmenliği yaptı.

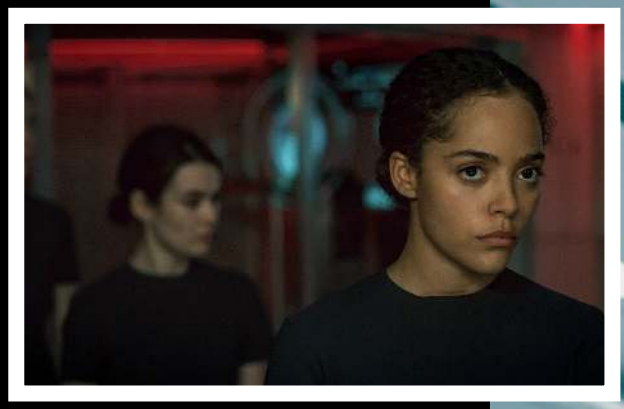

Bilimkurgu ve gerilim üstüne de oldukça fazla yapımda çalışmış olan Chediak, "Voyagers" filminde de başarılı bir görsellik sunuyor. Filmin müziklerini ise Trevor Gureckis üstleniyor. Kendisi, son zamanların popüler dizi ve filmlerinde başarılı işler yapmış biri. Çalışmalarının birkaçı ise "Doctor Who", "Hunters", "Servent" ve "Saka Kuşu" gibi ünlü yapımlar.

Filmin oyuncu kadrosunda geminin kaptanı olarak Colin Farrell yer alıyor. Kendisi "Azınlık Raporu", "Daredevil", "Çaylak", "Büyük İskender", "Yedi Psikopat", "Fantastik Canavarlar Nelerdir, Nerede Bulunurlar?", "The Gentlemen" ve "True Detective" gibi oldukça başarılı ve ses getirmiş yapımlarda roller aldı. Son zamanlarda ise "The Batman" filminde Penguin/ Oswald Cobblepot rolüne hayat veriyor. Filmin vizyona çıkmasına daha iki sene olmasına rağmen Colin Farrell'in rolü çok fazla tepki topladı. Filmin fragmanında yer almasına rağmen, rol için yapılan makyaj nedeniyle kendisini tanımayan oldukça geniş bir kesim var.

"Kaçak", "Ready Player One" ve "X-Men: Apocalypse" ile gördüğümüz yeni Cyclops karakterine hayat veren Tye Sheridan; "Öbür Dünya", "Kapalı Devre" ve "Game of Thrones" dizisinin Bran Stark'ına hayat veren Isaac Hempstead Wright; "Muhteşem Loie", "Yoga Hosers", "İşkence Gecesi" ve "The King" gibi yapımlarda yer almış ve Johnny Depp'in kızı olan genç oyuncu Lily-Rose Depp; "Blinded by

"Filmi, konusu itibarıyla "*Sineklerin Tanrısı*"nın günümüze uyarlanmış hali olarak adlandırabiliriz."

the Light" filmi ve "Beecgam House" ve "Next of Kin" gibi dizilerde yer almış Viveik Kalra; "İnside No: 9", "Black Mirror" dizisinin interaktif filmi "Black Mirror: Bandersnatch" ve Nolan imzalı "Dunkirk" gibi yapımlarda yer almış Fionn Whitehead; Disney"in gençlik dizilerinde boy gösteren Madison Hu ve bu senenin de Emmy Ödülleri'nde adından bahsettiren "Euphoria" dizisinde Zendaya'ya Anna rolü ile eşlik eden Quintessa Swindell gibi isimler, "Voyagers"ın kadrosunda yer almakta.

Filmin yapım stüdyosu Lionsgate, 2020 sonbahar olarak belirlediği yayın tarihini, film tamamlanmış olmasına rağmen 2021'in ilk çeyreğine erteledi. Sadece "Voyagers"filmini değil, onunla birlikte "Fatale" filmini de 2021'in ilk çeyreğinde gösterime sokacak. Şirket yeni yılda iki filmi oldukça kısa aralıklarla gösterime sunma planıyla bir strateji izliyor gibi gözüküyor. Dünya çapında sinemalar bölgesel olarak açıldı. Bazı ülkeler sosyal mesafe ve hijyen kurallarına uyarak izleyicilere kapılarını açsa da bazıları hâlâ kapalı. Gişenin en büyük kısmı Amerika'da ise Los Angeles ve New York gibi büyük şehirler, sinemalar konusunda çok kararsız. Bu sebeple büyük şirketlerin çoğu, filmlerinin vizyon tarihlerini yılda iki-üç kez ertelemek zorunda kaldı. "Wonder Woman"ın yönetmeni Patty Jenkins, yaptığı son açıklamada sinemaların çok uzun süre kapalı kalırsa bir daha açılmayacağını, bu sebeple sinemalara film çekmeye devam ederek mücadele etmeleri gerektiğini ve kendisinin de bu mücadelede yer almak istediğini söyledi. Böylesine koca bir sektörün son jenerasyonu olmamak istediğini de dile getiren isim, açıklamalarının hemen ardından yeni filmini duyurdu. Lionsgate, yeni yılın ilk çeyreğinde iki filmini olmasa da bir tanesini muhakkak yayınlayacak gibi. Yayınlayacağı film, "Voyagers" mı yoksa "Fatale" mi olur, bunu yeni yılda göreceğiz. **APM**

AZ VE ÖZ İŞLERİYLE

NEIL BURGER

Ana akım sinemanın önemli yönetmenlerinden biri olan *Neil Burger*; Sihirbaz, Uyumsuz, Limitless gibi birbirinden popüler filmleri beyaz perdeye taşıyan bir isim. Son filmi *Voyagers*'tan önce En Çok İzlenen Filmler listesinde yer alan Intouchables'ın yeniden çevrimi olan Olacak İş Değil ile gündemden uzunca bir süre düşmeyen Burger'ın kariyer basamaklarını nasıl tırmandığına birlikte bakalım.

Büşra ***BAYAR***
busrabayar07@gmail.com

NEIL

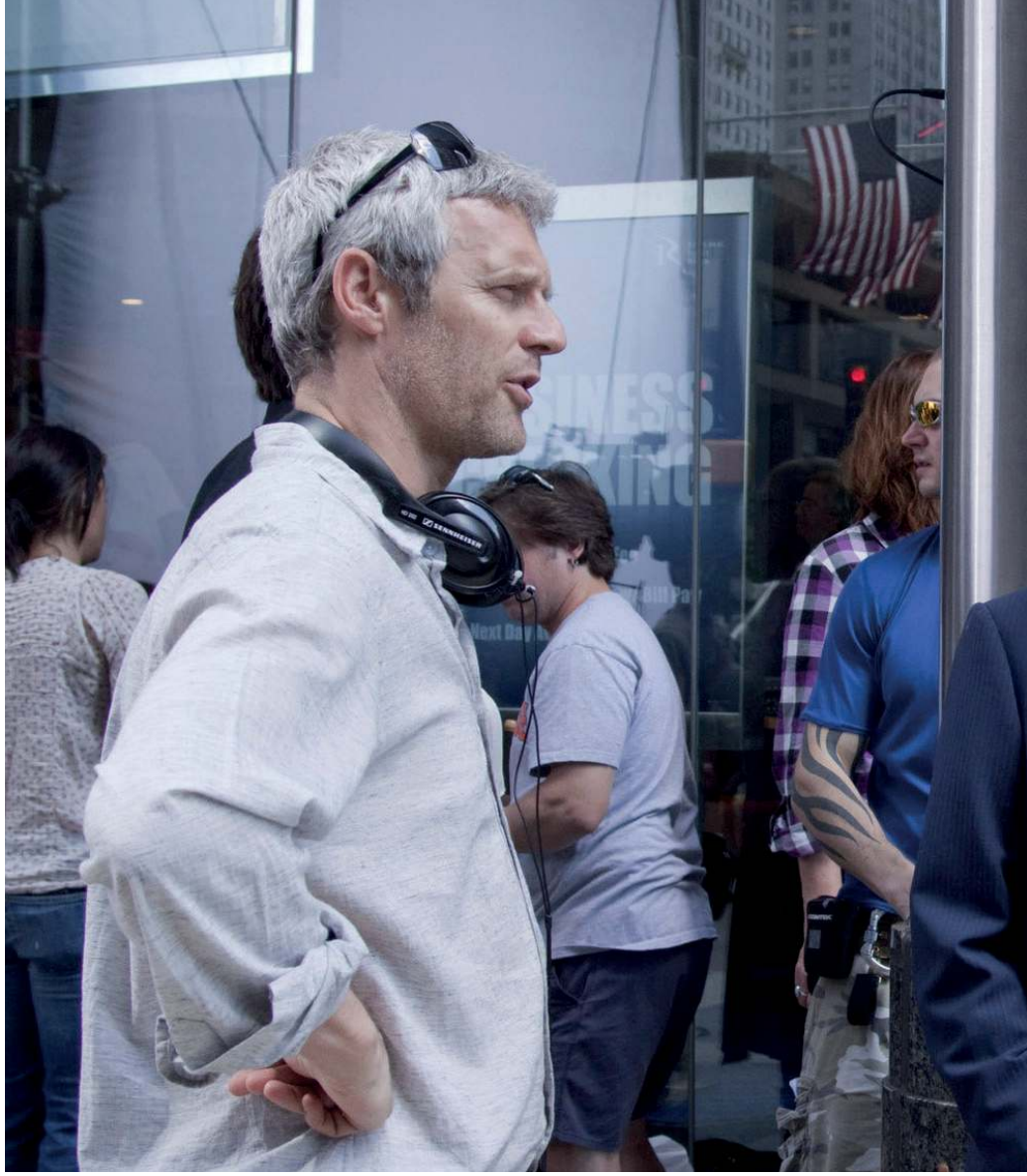

Norman Burger'ın sinema dünyasına girişi 1987 yılında yapımcılık ile başladı. Aynı zamanda senaristlik de yapan isim, son zamanlarda özellikle yönetmen kimliğiyle ön planda.

Yale Üniversitesi'nde sanat eğitimi alan Burger, 80'li yıllarda deneysel film alanında işler ortaya koymaya başlamıştı. İlk yönetmenliği de Books: Feed Your Head'in 3 bölümüyle deneyimledi. Daha sonra uzunca bir süre yönetmenliğe ara verdi ve 2002 senesinde yönetmen koltuğuna oturduğu Interview with the Assassin ile bu alandaki başarısını ortaya koyabildi. Amerika tarihine damgasını vuran John F. Kennedy suikastinin arka perdesini ele alan belgesel türündeki bu filmle sürece ve yaşananlara dair şaşırtıcı iddialarla karşılaşıyor izleyenler.

Eski bir denizci olan Walter Ohlinger'in tanıklığıyla olaydaki ilginç detayların işlendiği yapım, Burger'ın ilk filmi olma özelliğiyle de ön planda. İlk film projesini önemli bir ödülle de taçlandırıyor isim. Woodstock Film Festivali'nden En İyi Film dalında ödül alıyor.

4 sene sonra çektiği Sihirbaz filmi, yönetmenin belki de en fazla dikkat çeken projelerinden biri. Yazar Steven Millhauser'ın Eisenheim the Illusionist isimli romanından beyaz perdeye uyarlanan yapımın başrolü olarak Fight Club, Birdman, American History X gibi sinema tarihinin önemli projelerinde yer almış olan Edward Norton karşımıza çıkıyor. Toplamda 3 kez Oscar'a aday gösterilen isim, hikâyede Sihirbaz Eisenheim'e hayat veriyor. Film, 19. yüzyılın sonlarında Viyana'da geçer. Bir marangozun oğlu olan Eisenheim'in sihirbazlığa ilgisini, bu alanda dönemin önemli isimlerinden biri oluşunu ve çocukluk aşkı olan Düşes Sophie'yle olan ilişkisini konu alır. Hikâye ayrıca Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun en gizemli ve önemli âşk hikâyelerinden biri olarak bilinen Mayerling Olayı'na ışık tutması açısından da mühim bir noktada konumlanıyor.

Filmin görüntü yönetmenliğini Bay Turner, Rüzgârı Dizginleyen Çocuk, Supernova gibi projelerin de görüntü yönetmenliğini yapan Dick Pope üstlendi. Bu alanda sinema dünyasının en beğenilen isimlerinden biri olan Pope, Sihirbaz'ın başarılı sinematografisi ile Oscar'a aday gösterildi. Böylece Burger'ın da ilk kez bir projesi dünyanın en prestijli ödül töreni olan Akademi Ödülleri'ne aday gösterilmiş oldu. Ayrıca Interview with the Assassin ile de aday gösterildiği Film Independent Spirit Ödülleri'ne bu projesiyle En İyi Senaryo dalında yeniden aday gösterildi. İkinci projesiyle böylesine büyük bir başarıya imza atan isim için yönetmenlik kariyeri, önemli bir eşiği de aşmış oldu.

Burger hemen bir sene sonra yine sinema dünyasının en sevilen filmlerinden biri olan The Lucky Ones isimli projesini beyaz perdeyle buluşturdu. Senaryosunu yine kendisinin kaleme aldığı bu filmde Burger, savaşa ve savaş sonrasında yaşananlara özellikle askerlerin perspektifinden bambaşka bir bakış açısı getirmiştir. Irak Savaşı'nda yaralanan 3 askerin terhis edilmesi sonrasında olanlara odaklandığı hikâyede, bu askerler aslında kendileri olsa da olmasa da hayatın devam ettiğini fark ederler. Bu fark edişle birlikte üçü de hiç planlamadıkları bir yolculuğun içinde bulurlar kendilerini. Filmde özellikle Narcos: Mexico dizisinde canlandırdığı Kiki karakteriyle son zamanların yükselen oyuncusu Michael Pena, Mystic River'daki performansı ile Oscar kazanan Tim Robbins ve Spotlight ile Oscar'a aday gösterilen Rachel McAdams rol alıyor. Böylesine önemli oyuncularla çalışma fırsatı edinen Burger'ın yükselişinin en somut kanıtı oluyor bu projesi.

2011 senesine geldiğimizde Burger bir başka çok ses getiren filmin yönetmen

koltuğuna oturur: Limitless. New York'ta yaşayan Eddie, pek de başarılı olmayan ve düzensiz bir yaşam süren bir yazardır. Sevgilisiyle ilişkisini bitirdiği gün yolu tesadüfen bir hap ile kesişir.

Bu hapı aldığında beyin kapasitesinin tamamını kullanabildiğini fark eder. Hayatı büyük bir dönüşüme giren Eddie'nin yaşadıklarını konu alan bilimkurgu ve macera türündeki bu yapım, Academy of Science Fiction, Fantasy & Horror Films'e, En İyi Bilimkurgu Film kategorisinde aday gösterilir. Başrollerini Bradley Cooper, Anna Friel, Abbie Cornish'in paylaştığı bu yapımla birlikte Neil Burger'ın aslında hayata dair hikâyelere bambaşka bir perspektiften baktığını, farklı yorumladığını söyleyebilmek mümkün. Savaş temalı bir filmde savaş sonrasında askerlerin aydınlanma süreçlerine yahut beynimizin yüzde yüzünü kullansak neler olabileceğine dair detaylı düşünülmüş filmleriyle bu gerçeği ortaya koyuyor yönetmen.

2014'e geldiğimizde yine son zamanların en sevilen projelerinden biri olan Uyumsuz'u beyaz perdeye taşıdı Neil Burger. Yazar Veronica Roth tarafından kaleme alınan aynı isimli fantastik romanın beyaz perdeye yapılan uyarlaması olan yapım, distopik bir evrende geçiyor. Bu distopik hikâyede insanlık 5'e bölünüyor; her biri bir erdemi temsil ediyor. Herkes 16 yaşına bastığında karakteristik özelliklerine göre bu erdemlerden birine dahil oluyor ve dahil oldukları bu bölümde ölene kadar yaşam sürdürmek zorunda kalıyorlar. Hikâyenin ana karakteri Tris, bu erdemlerden hiçbirine tam anlamıyla sahip olmayan bir Uyumsuz. Fakat bir şekilde Cesurluk Topluluğu'na katılıyor. Bu süreçte hem gizlemek zorunda kaldığı sırrını korumaya çalışıyor hem de mevcut sistemdeki büyük açığın farkına vararak bir çözüm getirmek adına oldukça zorlu bir maceranın içinde buluyor kendisini. Kadrosunda Shailene Woodley, Theo James, Kate Winslet gibi isimlerin bulunduğu proje, distopik filmler arasında en popüler olanlarından biri.

Neil Burger yönetmenliğindeki bir başka önemli film, Olacak İş Değil. 2011 yapımı Intouchables filminin yeniden çevrimi olan yapım, birbirinden önemli isimlerin yer aldığı bir hikâye. Dünyada En Çok İzlenen Filmler listesinde yer alan yapım, birçok projenin de başına gelen durumla karşı karşıya kaldı ve Amerikan versiyonuyla yeniden beyaz perdeyle buluştu. Kadrosunda Bryan Cranston, Nicole Kidman, Kevin Hart gibi birbirinden önemli oyuncuları barındırsa da bu yeniden çevrim, ilk filmdeki tadı veremedi birçok sinefile.

Gerçek bir olaya dayanan hikâye, varlıklı ve felçli Philip Lacasse ile varoşlarda yetişmiş ve yokluk içinde yaşayan Dell Scott'un başından geçenleri konu alıyor. Rahatsızlığı sebebiyle son derece huzursuz ve huysuz biri olan Philip için tüm ihtiyaçlarıyla ilgilenen bir yardımcı aranır. Yanlış anlaşılma sonucu bu işe başvuran Dell ile Philip'in yolları bu şekilde kesişir. Philip, Dell'i daha gördüğü ilk andan itibaren kendisine hastalığı ve parası nedeniyle hassas davranmadığı için, aksine bunların hiç farkında olmayarak iletişim kurduğu için işe almayı kabul eder. Yine de daha önce birçok yardımcı eskiten Philip için Dell de gelip geçicidir. Ancak birlikte zaman geçirdikleri süre zarfında durum pek beklendiği gibi olmaz ve ikili arasında yolculuğu senelere dayanan bir dostluk gelişir. Philip, Dell sayesinde hastalığını unutur; senelerdir aradığı ve bulmakta epey zorlandığı "normallik" hissini Dell vesilesiyle yakalar. Böylesine yoğun ve duygu yüklü bir hikâye ilk çıktığında da epey ses getirmişti, 2017 yılında vizyona giren bu yeniden çevrimiyle de çokça ilgi gördü.

Şimdilerde başrolünde Colin Farrell, Tye Sheridan ve Lilly-Rose Depp'in yer aldığı Voyagers filmiyle gündemde olan Neil Burger, aynı zamanda 5 senedir gösterilen Billions isimli dizinin de toplamda 4 bölümünün yönetmenliğini yaptı. Voyagers henüz Türkiye izleyicileriyle buluşmamışken yeni projesine başladı bile Burger. The Marsh King's Daughter isimli bu yapımın konusu henüz tam olarak bilinmezken yönetmenin hayranları şimdiden heyecana kapıldı bile. **APM**

SESSİZLİĞİN POLİTİKASI

SESSİZ BİR YER 2

Sessiz Bir Yer2, birçok tartışmayla beraber izleyici karşısına çıkacak. Bu tartışmalar genel olarak "Bir filmin mesajının ne söylediği, filmin yaratıcılarına mı yoksa izleyicilerin algıladığına mı bağlıdır?" sorusu üzerinde temelleniyor. Korku türünde bir filmi izlerken genelde kendimizi filmin atmosferine ve gerilimine bırakırız ancak ***Sessiz Bir Yer 2***'yi bu tartışmaların ışığında izlemek de keyifli olacaktır. Tavsiyemizdir.

Okan ***OSKAY***
okanoskay8@gmail.com

Sessiz Bir Yer (2018)'in bitiş sahnesini hatırlayın. Henüz Abbott ailesinde babanın ölümünü hazmedememişken, annenin yaratıklardan bir tanesini yere serip intikam dolu bakışlarıyla pompalı tüfeğin namlusuna bir mermi daha sürmesi, bir nebze su serpilen yüreğimize hikâyenin henüz daha yeni başladığını hissettirmişti. Hepimiz o silahın bir daha ateşlenmesini istiyorduk ve o an geldi. Sessiz Bir Yer 2 (2021) haziran ayında seyirciyle buluşuyor. İlk filmde olduğu gibi yönetmenliği John Krasinski, senaristliği Scott Beck ve Bryan Woods üstleniyor. Filmin yıldız kadrosuna baktığımızda ise Emily Blunt ve John Krasinski'nin yanına Cillian Murphy eklenmiş. Sessizliğin filmi olmasına rağmen ses ve ses kurgusu üzerine birçok önemli ödüller alan filmin ses departmanında da yine aynı isimleri göreceğiz. Bu kadroya bakıldığında Sessiz Bir Yer 2, ilk filmin başarısını yine yakalayacak gibi duruyor. Hikâyede evdeki olayların ardından anne ve üç çocuktan oluşan Abbott ailesi, şimdi dış dünyanın dehşetiyle yüzleşecek ve bilinen dünyanın ötesinde gizlenen tek tehdidin sesle avlanan yaratıklar olmadığını anlayacak. Eleştirmenler ve özellikle Amerikalı muhafazakârlar için ise filmin merakla beklenen kısmı kadrosu, başarısı veya hikâyesi değil; filmin içerdiği mesaj.

Sessiz Bir Yer 2, sırtında ilk filmin başarısını taşıyarak izleyici önüne çıkacak ancak çantada ilk filmin yaratmış olduğu tartışmalar da bulunuyor. Bu tartışmalar genel olarak "Bir filmin mesajının ne söylediği, filmin yaratıcılarına mı yoksa izleyicilerin algıladığına mı bağlıdır?" sorusu üzerinde temelleniyor. 2018 yılına geri dönecek olursak Sessiz Bir

Yer ve Kafes (Bird Box, Susanse Bier) filmleri, bizleri ardı ardına yeni bir deneyime teşvik etti. Bu deneyimde temel iletişim yöntemlerimizi, sesi ve bakmayı kullanmamız durumunda tanımlanamayan yaratıkların hedefi haline gelmemizin, bizlere neler yaşatacağı senaryosu uygulandı. Konuşmanın, ses çıkartmanın ve görmenin hayatta kalabilmek için kullanılamaz olması, bu filmlerin politik okunmasına neden oldu. İzleyiciler bu sessizliğin ve karanlığın ardında bir mesaj aradı. Fakat Sessiz Bir Yer'in yönetmeni Krasinski, röportajlarında filmi asla bu şekilde görmediğini ve bu tür bir yoğun siyasi okumanın onu şaşırttığını söylüyor. Ona göre yazdığı ve yönetip oynadığı filminin metaforu sadece ebeveynlikle ilgili. Hatta filmin senaryosu üzerinde çalışmadan üç hafta önce, yeni doğan bebeklerini hayatta ve güvende tutmak için yaşadıkları tüm korkularının da filmde görülebileceğinin altını çiziyor. Peki nasıl oldu da filmin yaratıcısının böyle bir mesaj kaygısı olmadığını iddia etmesine rağmen kalabalık bir insan grubu filmi böyle algıladı?

Sessiz Bir Yer hakkında bilinmesi gereken bilgilerden bir tanesi, tamamı Donald Trump döneminde çekilmiş ilk kıyamet sonrası film olmasıdır. Buna bağlı olarak Trump'ın, 2016 seçiminden bu yana beyaz, orta sınıf Amerikalıların yaşam tarzının "öteki" tarafından tehdit edildiğine dair korkuları körüklemesi ve bunun baskın bir kültürel tema haline gelmesi, Sessiz Bir Yer'in, Trump başkanlığının gün yüzüne çıkardığı gizli sorunları işleyen ilham verici bir film olarak nitelendirilmesine ve muhafazakârlar tarafından destek görmesine neden oldu. Bazı eleştirmenler Sessiz Bir Yer'in her şeyden önce beyaz muhafazakarların susturulma yollarını araştırmakla ilgilendiğini yazdı. Filmin içindeki "Küçük sesler güvenli, büyük sesler güvenli değil." gibi diyaloglar ikonik hale getirildi. Her ikisi de beyaz adam olan iki karakterin, canavarları kendilerine çekecek kadar gürültü yaparak intihar etmesi, geleneksel aile yapısında koruyucu erkek modelinin altınının çizilmesi olarak vurgulandı. Hatta Katolik Piskopos Robert Barron, Sessiz Bir Yer'in inanç tasviri ve nihayetinde babanın çocuklarını kurtarmak için İsa'ya benzer fedakârlık eylemi nedeniyle "yılın en beklenmedik dini filmi" olduğunu bile kabul etti. Ayrıca Krasinski'nin hayran kitlesi üzerindeki etkisi de tüm bu algıyı güçlendiriyor. Çünkü her ne kadar apolitik kalmaya çalışsa da 2016'da yine bir propaganda filmi olarak adlandırılan 13. Saat: Bingazi'nin Gizli Askerleri (Michael Bay)'nde aldığı rol ile de muhafazakâr ideallerin yüzü haline geldiği algısı zaten yerleşmeye başlamıştı. Fakat Krasinski bu projeyi de siyasi görmemişti. Sonuç olarak Sessiz Bir Yer, ev kutsallığının davetsiz misafirlerce ihlal edilmesiyle, batıyı keşfetmiş ve yerli Amerikan kabilelerinin saldırılarından korkan

öncülerin günlerine geri döndürmesiyle temel Amerikan mitleriyle dolu bir hikâye. Muhafazakârlar tarafından da sıklıkla romantikleştirilen erken Amerikan yaşamının nostaljik bir vizyonuna daraltılmış durumda. Sessizliğin doğası hakkında oldukça gürültülü tartışma yaratmakta ve bir içerik oluşturucunun niyetinin ne kadar önemli olduğunun sınırlarını göstermekte.

DIŞARIDA BİZİ NE BEKLİYOR?

Her ne kadar Krasinski siyasi okumalardan rahatsız olduğunu söylese de Sessiz Bir Yer 2'nin yayınlanan fragmanları, ilk filmin yarattığı tartışmaların ilgisinden yararlanılmış olduğunu gösteriyor. Çünkü Evelyn'in "Dışarıda kurtarılmayı hak eden insanlar var." cümlesine Emmett "Kalan insanlar... Kurtarmaya değecek türden insanlar değiller." şeklinde cevap veriyor. Sessiz Bir Yer 2'de Abbott ailesi, zarar görmüş bir topluluğa giriyor. Bu toplulukta her iki taraf da diğerini düşman olarak görüyor ve "öteki"nden korkacak çok şey var. Filmin resmettiği bu portreyi günümüzün çekişmeli ve bölünmüş iklimi için bir benzetme olarak okumamak elde değil. Bu insanlar kimler? Ne tür tehditleri temsil ediyorlar? Bu bölünmüşlüğün temelinde yatan düşünce ne? Filmin mesajının ne söylediği bir kez daha kendi politik yorumumuza kalacak gibi duruyor. Ve Krasinski tam da bunu istiyor gibi

görünüyor. Kendisinin filmin siyasi mesajlarını reddetmesinin bir ironi olduğunu düşünmeden edemiyor insan. Çünkü bu iddiaları kabul etmesi, kendisinin büyük bir ses çıkarmasına neden olacak ve muhafazakârların kendine tehdit olarak gördüğü vahşi yaratıklar tarafından saldırılara maruz kalacak. Lee (John Krasinski): "Küçük sesler güvenli, büyük sesler güvenli değil". Neticede, korku türünde bir filmi izlerken genelde kendimizi filmin atmosferine ve gerilimine bırakırız ancak Sessiz Bir Yer 2'yi bu tartışmaların ışığında izlemek de keyifli olacaktır. Tavsiyemizdir. **APM**

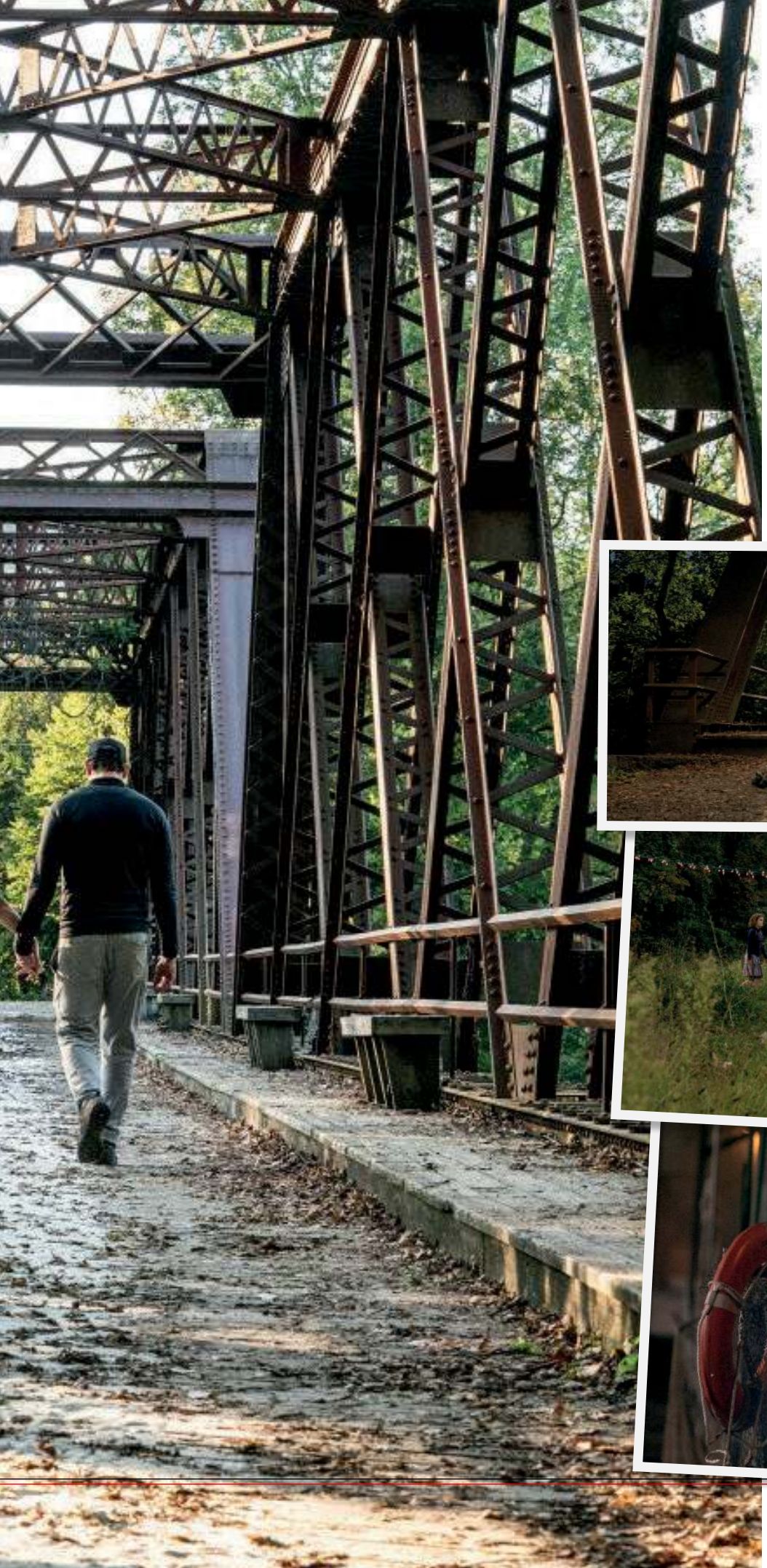

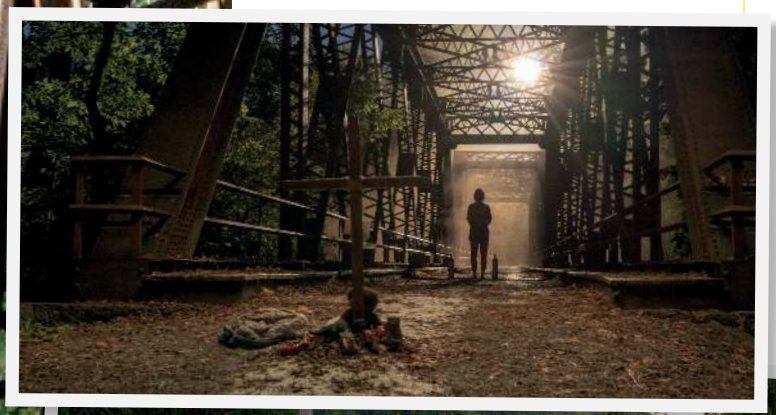

AMERİKAN SİNEMASININ
YÜKSELEN DEĞERİ

JOHN KRASINSKI

Sinema ve televizyon sektöründe daha çok oyuncu kimliğiyle tanınan ve şimdiye kadar 48 projede karşımıza çıkan *John Krasinski*, 2000'li yıllarda yönetmenliğe de soyundu. *Özellikle Sessiz Bir Yer*'in yönetmenliğiyle büyük bir övgü toplayan isim, bu ay vizyona girmesi planlanan devam filmi Sessiz Bir Yer 2 ile yeniden gündemde.

Büşra ***BAYAR***
busrabayar07@gmail.com

47

yaşındaki aktör, dış görünümü ve oyunculuğuyla beyaz perdenin en sevilen yüzdelerinden biri olmayı başarmış bir isim. Oyunculuk kariyerine ilk olarak 2000 yılında State and Main filmiyle adımını atan Krasinski, Oscarlı oyuncu Phili Seymour Hoffman ve William H. Macy gibi birbirinden değerli isimlerle aynı projede yer alarak birçok meslektaşının aksine sektöre epey hızlı bir giriş yapmıştı. Filmdeki karakterlerden biri olan Judge'ın asistanı rolüyle karşımıza çıksa da en iyi Amerikan komedi ve dram türündeki projelerden birinde boy göstermiş oluyordu. Takip eden yıllarda kısa, uzun metraj film projelerinde, dizilerde karşımıza çıkan ismin yolu, birçok Amerikalı oyuncu gibi, Law & Order: Criminal Intent ile kesişti. O yıllara damgasını vuran dizinin bir bölümünde Mad Hops rolüyle yeniden izleyici karşısına çıkan ismin kariyeri, 2004 yapımı Kinsey filmiyle bir adım daha ilerliyordu.

20. yüzyılın ilk yarısında iddialı araştırmaları ve bilim dünyasına katkılarıyla bilinen ünlü Seksolog Alfred Kinsey'nin yaşamının ele alındığı bu yapımda, Liam Neeson ve Laura Linney ile oynama fırsatına erişti. 1999 yapımı Gods and Monster filmiyle Oscar kazanan Bill Condon yönetmenliğindeki Kinsey, Laura Linney'nin de En İyi Kadın Oyuncu kategorisinde Akademi'ye aday gösterildiği film oldu. Böylece burada Ben rolüyle izleyici karşısına çıkan Krasinski de ilk kez, yolu Oscar'a düşen bir projede rol alma şansına erişti.

Yıllar içinde yine küçük bir takım Amerikan yapımı filmde rol alan isim, cinayet ve polisiye türlerindeki çeşitli dizi projelerinde de misafir oyuncu olarak karşımıza çıkmaya devam ediyordu. Bunlar arasından en önemlisi de İz Bırakmadan'dı. 2002 ila 2009 yılları arasında ekranların en sevilen projelerinden biri olan ve iki kez Emmy ödülü kazanan dizinin 2005 yılında izlediğimiz The Bogie Man bölümünde Curtis Home karakteriyle izleyici önüne çıkan Krasinski'nin bilinirliği, günden güne artmaya başlamıştı.

Aynı sene Sam Mendes yönetmenliğindeki Jarhead filminde rol aldı. Anthony Swofford'ın kitabından uyarlanan ve 1980'lerin sonunda askere alınıp neden olduğunu dahi bilmediği bir savaşın içine sürüklenen gençlerin anlatıldığı bu biyografik yapımda Jake Gyllenhaal, Scot MacDonald, Jamie Foxx gibi isimlerle aynı kadrodaydı.

2006'da beyaz perdeyle buluşan İtalya yapımı A New Wave filminde

John Krasinski ilk kez başrollerden biri olarak karşımıza çıktı. Daha önceki projelerde aksiyon ve suç türlerindeki başarısını birçok kez ispatlama şansına erişen isim, hikâyede bir cesaretle soygun işine girişen amatör, genç bir gruptan Gideon'a hayat verdi. Yine aynı sene çekilen ve gelmiş geçmiş en popüler rom-com projelerinden biri olan Tatil'de Ben karakterini oynadı. Kate Winslet, Cameron Diaz, Jude Law ve Jack Black gibi ünlü isimlerle aynı ekipte yer alarak kariyerinin ilk anından itibaren başlayan "sektöre damgasını vuran oyuncularla çalışma geleneği"ni sürdürmüş oldu.

Krasinski, başarılı yönetmen Bill Condon'ın radarına girmişti. Kinsey filminden tam 7 sene sonra beyaz perdede yerini alan ve o yılın gündemine bomba gibi düşen Rüya Kızlar'da rol aldı. Bir Broadway Müzikali olan Rüya Kızlar, 1960'larda şöhret dünyasına hızla giren 3 kadının yükseliş hikâyesini konu alıyor. 2007'de tam yedi kategoride Oscar'a aday gösterilen ve En İyi Ses Miksajı ile En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu kategorisinde ödül kazanarak gelmiş geçmiş en iyi müzikallerden biri unvanını alan yapımda Krasinski, canlandırdığı Sam Walsh karakteriyle müthiş bir kadronun parçası oldu.

Daha önce Doogal'ın Sihirli Yolculuğu isimli bir animasyonda seslendirme yapmış olan isim, ikinci seslendirme deneyimini, tüm zamanların en sevilen yapımlarından biri olan Shrek ile yaptı. Shrek 3'te karşımıza çıkan ve Fiona için Shrek ile rakip haline gelen Lancelot karakteriyle olan benzerliği de projenin kadrosuna bakmadan kim tarafından seslendirildiğine dair büyük bir ipucu veriyor aslında.

2007 yapımı rom-com filmi Çık Aramızdan, ünlü aktörü başrol olarak gördüğümüz ilk yapım oldu. Robbin Williams'ın papaz rolüyle izleyici ile buluştuğu yapımda evlilik hazırlığı kursuna giren bir çifti seyretmiştik. Klişe bir Amerikan komedisi olmasına rağmen Williams'ın efsane

oyunculuğuyla sevilen projelerden biri olmayı başaran yapımda oynadığı Ben Murphy, Krasinski'nin kariyerindeki dönüm noktalarından biriydi.

Ama Krasinski'nin kariyerindeki ilk önemli sıçrayış, 2009'da yönetmenliğini yaptığı Briefs Interviews with Hideous Man isimli filmiyle oldu. Kadın bir yüksek lisans öğrencisinin, birbirinden farklı erkeklerle yaptığı röportajlar sonucunda yakın zamanda yaşamış olduğu ayrılığın üstesinden gelişinin anlatıldığı hikâyede Timothy Hutton, Ben Shenkman, Corey Stoll gibi isimlerle birlikte çalışan aktör, aynı zamanda filminde oyunculuk da yaptı. Hepsinin ötesinde ilk yönetmenlik deneyimiyle Sundance'te Büyük Juri Ödülü'ne aday gösterilmeyi başardı.

Aktör, artık sektörün bilinen isimlerinden biri olmayı başarmıştı. Oyunculuğu ve elde ettiği yönetmenlik deneyimiyle birlikte kariyerine dört koldan sarılan aktörün yer aldığı projelerde başrol olarak karşımıza çıkmaya başlaması da birçoğumuzu şaşırtmadı. Ancak kendisi tek bir alanda sıkışıp kalmak istemiyordu belli ki. Hikâye yaratımında da aktif olarak rol almak, niyetlerinden biriydi. Bu anlamda verilebilecek en iyi örneklerden biri, 2012 yapımı Kayıp Umutlar filmidir. Gus Van Sant yönetmenliğinde izleyici ile buluşan ve Matt Damon, Frances McDormand gibi efsane isimlerin yer aldığı filmin hem oyuncu hem de senaryo kadrosunda yer aldı. Matt Damon ile birlikte kaleme aldıkları bu yapımda bir doğal gaz şirketinin satış elemanının kaynaklardan faydalanmak adına geldiği küçük bir kasabayla değişen hayatı konu ediliyordu. Gas Van Sant'ın büyülü dili ve oyuncuların başarılı performansıyla unutulmaz bir yapıma imza atmış oldular.

Bunun yanı sıra yine tüm zamanların belki de en sevilen sitcomlarından biri olan The Office'te rol aldı Krasinski. Ancak bu durum 2013'te başlasa da kendisinin unutulmaz dizi ile yolunun kesişmesi 2010 yılına dayanıyordu. 2005-2013 yılları arasında gösterilen dizinin ilk olarak beşinci sezonunda Sabre bölümünün yönetmen koltuğuna oturdu. Daha sonra 2011 ve 2012 yıllarında birer bölüm daha çekti. Böylece ünlü isim, ikinci kez yönetmenlik deneyimi elde etmiş oluyordu.

Seslendirme alanında günden güne ivme kazanan kariyerine, Sevimli Canavarlar Üniversitesi, Ermiş gibi projeleri de ekledi. Ancak bu anlamda yer aldığı en önemli film, Hayao Miyazaki yönetmenliğindeki Rüzgar Yükseliyor oldu. Oscar adaylığı bulunan yapımın İngilizce versiyonunda Honjô karakterine sesiyle hayat verdi. Yine son zamanların en sevilen çizgi dizisi

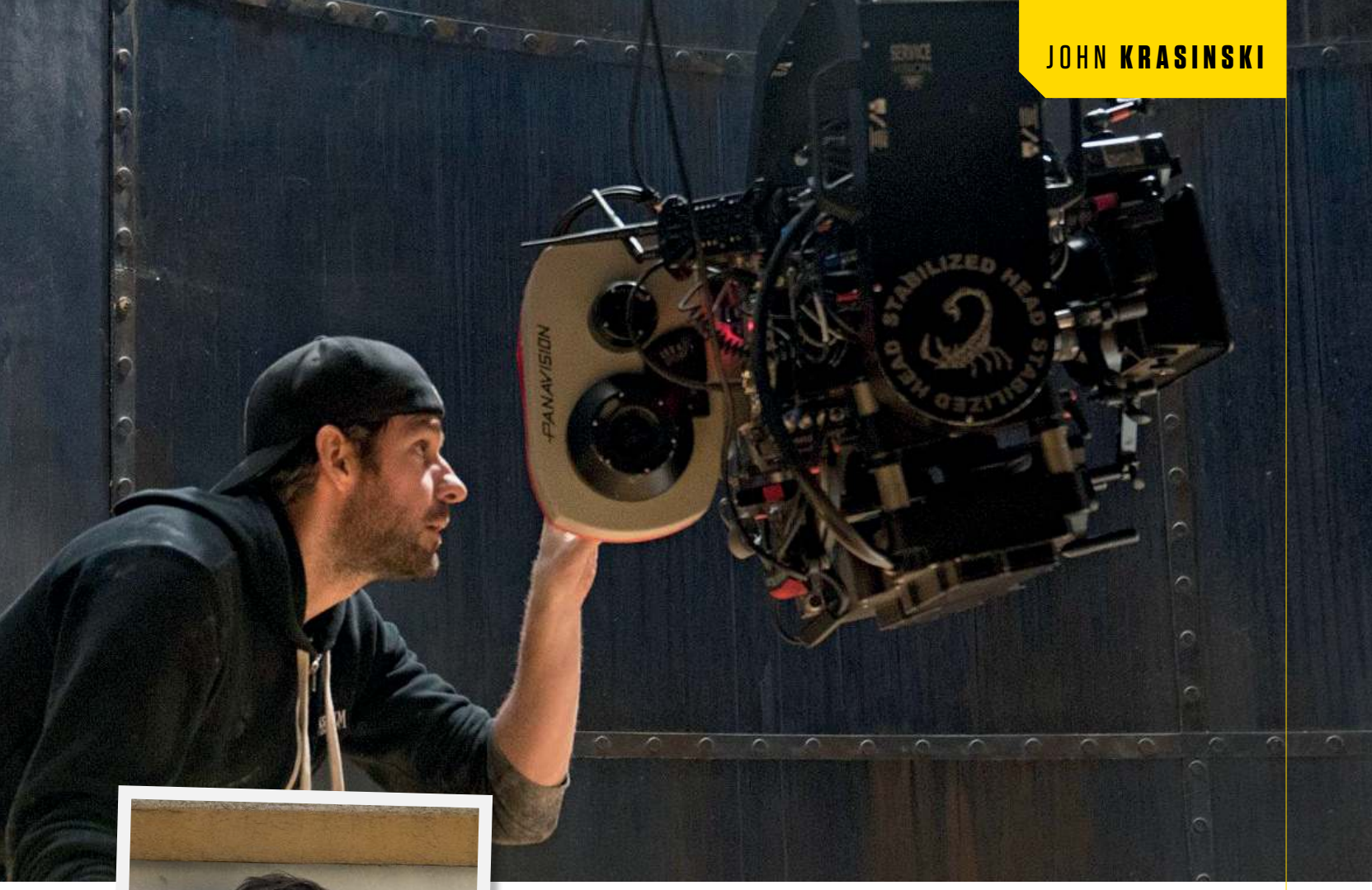

BoJack Horseman'de, yalnızca iki bölümde de olsa Secretariat'ı seslendirdi.

2016'da En İyi Ses Miksajı kategorisinde Oscar'a aday gösterilen 13 Saat: Bingazi'nin Gizli Askerleri filminin başrolünde karşımıza çıkarak Akademi ile yeniden yolu kesişti Krasinski'nin. Yine bir aksiyon ve tarihi projede yer alan ismin üçüncü yönetmenlik deneyimi yine aynı sene gerçekleşti. Hem oyuncu kadrosunda yer aldığı hem de yönetmenliğini üstlendiği bu projesiyle ikinci filmini çekmiş oluyordu. Annesinin hastalanması üzerine memleketine dönmek durumunda kalan bir adamı merkezine alan hikâye, klasik bir rom-com ve dram projesi olarak karşımıza çıkıyordu.

Takip eden yıllarda yine birtakım film ve dizi projelerinde rol aldı, ancak 2018 yılı, kendisinin özellikle yönetmenlik kariyeri için bir dönüm noktası oldu. Ana karakterlerden biri olarak karşımıza çıktığı, senaryo ekibinde yer aldığı ve yönetmen koltuğuna oturduğu Sessiz Bir Yer filmiyle korku-gerilim furyasının en beğenilen projelerinden birini hayata geçirdi Krasinski. Post-apokaliptik bir dünyada yaşayan Abbot ailesinin ultra hassas işitme canavarlarından saklanmak zorunda kaldığı bir hikâyenin işlendiği bu yapımla birlikte En İyi Ses Kurgusu kategorisinde Oscar'a aday gösterildi. Yine En İyi Ses kategorisinde BAFTA'ya da aday gösterilen film, Academy of Science Fiction, Fantasy & Horror Films Ödülleri'nden En İyi Korku Filmi ve En İyi Senaryo dallarında kazanan oldu. Böylesine beğeni toplayan projenin devam filmi de tam 2 sene sonra yeniden beyaz perdeyle buluşmaya hazırlandı. Vizyon tarihi 2020 yılı olarak belirlendi ancak yaşanan pandemi sebebiyle ertelenmek durumunda kaldı. Türkiye'de ise bu ay izleyicisiyle buluşuyor. Her ne kadar Krasinski tarafından reddedilse de üzerine politik anlamda da birçok okuma yapılabilen film hakkında daha detaylı bilgi için sizleri Sessizliğin Politikası başlıklı yazımızı okumaya davet ederiz. **APM**

ARINMA GECESİ'NE HAZIR MISINIZ? HEM DE SONSUZA DEK!

ARINMA GECESİ SONSUZA DEK

Arınma Gecesi: Sonsuza Dek (Gout, 2021) **aynı zamanda sonsuza kadar sürecek bir tartışmanın da taşıyıcılığını yapıyor ve bize, gelmesini hiç ummadığımız gerçek bir arınma gecesinde veya benzeri bir olayda, filmlerin ne derecede etkili olduğunu tespit etmek için beklemek düşüyor.**

Okan ***OSKAY***
okanoskay8@gmail.com

Kapıları kilitleyip pencereleri güçlendirin! Amerikan sineması bizi yine arınmaya zorluyor. Merakla beklenen Arınma Gecesi serisinin 5. filmi Arınma Gecesi: Sonsuza Dek bu ay seyirci ile buluşuyor. Filmin yazar koltuğunda, her filmde olduğu gibi, kurucu baba James DeMonaco oturuyor. DeMonaco'nun üçüncü filmden sonra yönetmenliği bırakmış ama seriyi yazar olarak terk etmemiş olması, filmlerden benzer kalitede tat alacağımızın garantisini vermesi açısından önemli. Yönetmenliği ise bu kez Snowpiercer (2020), Mars (2016-2018) gibi televizyon dizilerinden hâkim olduğumuz Everardo Gout üstleniyor. Başrollerde ise Ana de la Regura, Tenoch Huerta gibi isimler yer alıyor. Bu isimler ülkemizde kulağa tanıdık gelmeyebilir. Filmde de bu iki oyuncunun ve daha birçoğunun ünlerinden öte, bir temsile dönüşmesini sağlayan olgu, Meksikalı olmaları. DeMonaco, serinin önceki filmlerinde daha çok siyahi insanları merkeze almıştı. Bu kez arınma gecesini Latin hatta Kızılderili karakterlerin gözünden yaşayacağız. Bununla birlikte film, bölgesel bir sorunu da ele alacak. Seriye hikâyenin mekânsal uzamı açısından bakılırsa giderek genişleyen bir yapı görülecektir. İlk filmin hikâyesi arınma gecesinin etkisini bir ev ve mahalle ile kısıtlarken ikinci film şehre, üçüncü film ülke çapına ve başkan adayına kadar ulaşan bir genişleme sunuyor. Bu kez Arınma Gecesi: Sonsuza Dek ile devletin merkezinden tekrar uzaklaşıp Meksika sınırına ulaşacağız. Devletin güç etkisinin tartışıldığı yere...

Dergimizin mayıs sayısını okuyan okuyucularımız Spiral: Testere Devam Ediyor, Ama Nasıl? (Bousman, 2021) başlıklı yazıdaki deontolojik ve teleolojik ahlak yaklaşımlarını hatırlayacaktır. Yazının ahlak yaklaşımları ile ilgili bilgi verdiği kısmı şu şekildedir: "Deontolojik, yani sonuççu olmayan yaklaşım, bir eylemin ahlaki doğruluğunun belirli evrensel ilkelere dayandırılabileceği düşüncesidir. Ahlaki

eylemin doğruluğunun dayandırıldığı evrensel ilkeler; kişisel hak, özgürlük ve mülkiyete saygı, adalet, dürüstlük gibi soyut kavramlardır. Deontolojik yaklaşımda ise eylemin doğruluğu veya yanlışlığı, eylemin sonuçlarından bağımsız olarak değerlendirilir ve bu yaklaşımda önemli olan sonuç değil niyettir (Cevizci, 2002. s.15). Yani deontolojik yaklaşımda bir eylemin sonuçları iyi olsa bile bazı eylemler yanlış, sonuçları kötü olsa bile bazı eylemler doğru olarak değerlendirilir. Örneğin deontolojik yaklaşımda yalan söylemek, sonucu iyi olsa dahi kötü bir eylemdir. Çünkü yalan söylemek evrensel ilkelere göre yanlıştır. Teleolojik yani sonuççu olan yaklaşımda ise ahlaki eylemin değerini belirleyen şeyin, eylemin ürettiği sonuç olduğu ileri sürülür (Yılmaz, 2010, s.10). Bu yaklaşımda bir eylemin doğruluğu ve yanlışlığı, eylemin sonucunda aranmalıdır ve sonuç ne kadar faydalı ve iyi ise eylem o kadar doğrudur. Deontolojik yaklaşıma göre doğru olmayan yalan söyleme eylemi, teleolojik yaklaşımda eğer yalanın sonuçları faydalı olacak ise doğru bir eylemdir."

Arınma Gecesi serisi filmlerinde bu iki temel yaklaşımın çatışması barizdir. Devlet arınma gecesine katılanlar ve hatta arınma gecesine katılmayıp yine de faydalı olduğunu düşünenler, teleolojik ahlak yaklaşımındadır. Bu kişiler arınma gecesi sayesinde toplumunda işsizlik ve şiddetin %1'lere gerilediğini düşünürler ve bu toplum için faydalıdır. Arınma gecesine katılmayanlar ve inanmayanlar ise deontolojik yaklaşımdadır. Onlara göre arınma gecesi işsizlik ve şiddeti %1'lere düşürse de ahlaki açıdan doğru değildir ve toplumun ve işsizliğin sonu ne olursa olsun bu gecenin iptal edilmesi gerektiğini düşünür. Nitekim Arınma Gecesi: Seçim Yılı (DeMonaco, 2016)'nda deontolojik yaklaşımda olan Senatör Roan başkan seçilmiş ve bu geceyi kaldırmıştır. Arınma Gecesi: Sonsuza Dek filminde de kanunsuz yağmacıların bir mezhebi, yıllık arınmanın şafakta durmadığına ve bunun yerine asla bitmemesi gerektiğine karar verdiği için tüm kuralları çiğneyecek. Yani teleolojik ahlaka sadık ve bir nevi arınma gecesi bağımlısı olmuş insanlar karşımıza çıkacak. Filmin burada nasıl bir toplum resmi çizeceği merak konusu.

Arınmadan bahsetmişken Arınma Gecesi serisini Aristotales'ten bağımsız okumak da imkânsız. Aristotales, insanların bastırılmış duygularının olduğunu ve bu duyguların dışa vurulmasının tehlikeli ve toplumsal normlara ters olduğunu düşünüyordu. Bu noktada bastırılmış duyguları tatmin edici ve insanın ruhsal sağlığına faydalı olacağını düşündüğü, sanat aracılığıyla arınma, yani katarsis kavramını öne attı. Bu kavrama göre sanat, katarsis sayesinde insanların duygusal boşalım görevini karşılar. Bu duygusal boşalım, kişide psikolojik bir arınmaya sebep olur.

Tıpkı Arınma Gecesi serisinde yeni Amerikan devletinin kuruluş felsefesiyle vatandaşların şiddet uygulayarak arınması gibi. Fakat film bu kavramı hikâyesinde geçirmiyor. Katarsisi varlığı ile yaşatıyor. Filmi, arınmaya maruz kalan insanların bakış açısından izliyoruz ancak kötü karakterlerin ölümüyle sanki arınma gecesine katılmış gibi arınma duygusu hissediyoruz. Tabii ki Aristotales'in görüşü genel kabul gören bir yaklaşım değil. Platon sanatta, bastırılmış duyguları açığa vuracak olguların sahnelenmesinin, kişide bir yansıma yaratacağını savunur. Yani bu açıdan bakıldığında Arınma Gecesi serisini izleyen biri, Aristotales'in bahsettiği gibi arınıp bastırdığı duygularından kurtulmayacak aksine bu duygularını teşvik edip dışa vuracak. DeMonaco röportajında filmlerin, insanların birbirini öldürmesine yol açtığını sanmadığını söylüyor ve ekliyor: "Ve dinle, çok şiddet içeren diğer filmlerin aksine, eğer bu film insanlara soruları sordurtuyorsa, bunun iyi bir şey olduğunu düşünüyorum." DeMonaco, filmlerine katarsis kavramıyla yaklaşmıyor fakat Platon gibi düşünmediği de kesin. Sonuç olarak Arınma Gecesi: Sonsuza Dek, bu vesileyle sonsuza kadar sürecek bir tartışmanın da taşıyıcılığını yapıyor ve bize, gelmesini hiç ummadığımız gerçek bir arınma gecesinde veya benzeri bir olayda, filmlerin ne derecede etkili olduğunu tespit etmek için beklemek düşüyor. **APM**

BİR BERLİN MASALI

UNDINE

Burada zaman kırılıyor, yapılar yıkılıyor, nesneler düşüp parçalanıyor; insanlar ise *lanetlerden payını alıyor*.

Neslihan *İMAMOĞLU*
imamogluneslihan@gmail.com

"Toter Mann" (2001), "Barbara" (2012), "Yüzündeki Sır" (2014) ve "Transit" (2018) ile tanıdığımız Christian Petzold'un yazıp yönettiği son film "Undine" (2020) dünya prömiyerini Berlin Film Festivali'nde yapmıştı. Türkiye'de Goethe-Institut işbirliğinde düzenlenen ve Alman sinemasından güncel, başarılı örnekler sunmayı amaçlayan Kino 2020 programı kapsamında Ina Weisse ve Ulrike Ottinger'in filmleri ile birlikte gösterilen "Undine", 13 Kasım'da vizyona giriyor. Öncesinde ise 9-20 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek olan 39. İstanbul Film Festivali'nin Filmekimi Galaları programında festival takipçileri ile buluşacak.

Bir önceki filmi "Transit"te tarihi bir hikâyeyi günümüze taşıyan, "Yüzündeki Sır"da (Phoenix) küllerinden doğan anka kuşu mitini, toplama kampından kaçmayı başarıp yeni bir yüz ile evine dönen bir kadın üzerinden anlatan Petzold, bu filminde de zaman ve mekânla oynayıp, gerçekler ve masalları birbirine katıyor. Petzold, Friedrich de la Motte Fouqué'nin Türkçede de çevirisi olan "Undine" adlı novellasından (1811) Tchaikovsky'nin "Undina" isimli operasına (1869), Hans Christian Anderson'un "Küçük Deniz Kızı" masalından (1836) Jean Giraudoux'nun "Ondine" (1939) oyununa kadar birçok esere konu olan su perisi Undine'yı günümüz Berlin'inde karşımıza çıkarıyor. Berlin hikâyenin geçtiği bir set olmaktan çok öte Undine gibi filmin ana karakteri oluyor. İsmi "bataklıkta kuru bir yer", "bataklık" gibi anlamlara gelen ve nehir kenarında bir balıkçı köyü olarak kurulan Berlin; adını "su" ve "dalga"dan alan Undine ile bütünleşiyor.

Denizlerde ve göllerde yaşayan güzel Undine ancak bir faniye aşık olursa karaya çıkabilecektir ama tek bir şartla: sadakat. Eğer sevgilisi tarafından aldatılırsa onu öldürerek suya geri dönmek zorundadır. Petzold'un Undine'sı Undine Wibeau

Berlin'de yaşar, kentin tarihini bilir ve bilgilerini her gün "Berlin Kent Modelleri" sergisi üzerinden turistlere anlatır. Mesaisi başlamadan önce kafede sevgilisiyle otururken gördüğümüz Undine, "Gidemezsin, beni terk edersen seni öldürmek zorunda kalırım" der ve karşısındaki ona artık bu saçmalıkları bırakması gerektiğini söyler. Undine, terk edilirse yaşayamayacaktır, terk edilirse öldürmek zorunda kalacaktır. Suyun çağrısını duyması, Christoph ile karşılaşması ile efsanenin boyutu değişir. Yeni bir aşk, laneti ortadan kaldırabilir mi?

Petzold, Undine mitini bugüne taşımakla kalmıyor, Berlin'in kentsel tarihini de tersine ve parçalı bir akışla anlatarak zamanla oynuyor. Berlin Mitte'de, kentin merkezinde başlayan filmde karakterlerle birlikte kentin sokaklarını geziyoruz ve Undine'dan kentin tarihini dinliyoruz. Nasıl ki kente ortasından dahil oluyorsak tarihini de ortasından dinlemeye başlıyoruz. 90'lardan, duvarın yıkıldığı Doğu ve Batı Berlin'in birleştiği zamandan başlıyor; sonra geriye doğru gidiyor: Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin sosyalist kent idealiyle yaptığı planları görüyoruz. Ardından "Berlin'in kökenlerine bakmalıyız" diyen Undine'nın sesiyle daha da geriye gidiyoruz: kentin kökenine. Kent de

Undine da sudan geliyor.

İlk bakışta, daha önce benzerleri yapılan bir modern masal ya da kıskançlık, güven, sadakat gibi kavramlar üzerine bir aşk hikâyesi gibi gözüken film; Berlin'in tarihini katman katman soyuyor. Burada zaman kırılıyor, yapılar yıkılıyor, nesneler düşüp parçalanıyor; insanlar ise lanetlerden payını alıyor. Film boyunca ikilikler, görsel imgeler ve anlatı üzerinden bir araya geliyor: Undine ve Berlin, su ve kara, kent modelleri ve kentin sokakları, insan figürleri ve bedenler, öz ile temsil, rüya ile gerçek, yapım ve yıkım, yıkım ve yeniden inşa, form ve işlev... Undine, kentin tarihini anlatırken modern mimarinin "form işlevi izler" söylemini boşuna hatırlatmıyor: İnsan bedenindeki bir su perisinin bu çağda yeri var mıdır?

Petzold filmleri, konu ve temaların ele alınış biçimlerinin yanı sıra oyuncu performansları ile de öne çıkıyor. Nina Hoss ilk akla gelenlerden biri olmak üzere daha önce çalıştığı isimlerle çalışmayı seven Petzold, bu filmde de başrolleri "Transit" filmindeki ikiliye veriyor: Paula Beer ve Franz Rogowski. Paula Beer, Undine rolüyle Berlin Uluslararası Film Festivali'nde en iyi kadın oyuncu ödülüne layık görüldü. Beer, 2016 yılında "Frantz" filmindeki performansı ile en iyi genç kadın oyuncu ödülünü de almıştı. Christoph rolüyle izlediğimiz Franz Rogowski'yi ise yakın zamanda "Transit"ten biliyor olsak da 2015 yılında Berlin sokaklarında çekilen bir başka filmde, Sebastian Schipper'in tek planda çektiği "Victoria"da (2015) karşımıza çıkmıştı. Terrence Malick'in "Gizli Bir Yaşam" (2019), Michael Haneke'nin "Mutlu Son" (2017) filmleri de yer aldığı işler arasında. Undine'da ayrıca Maryam Zaree (Monika), Jacob Matschenz (Johannes), Anne Ratte-Polle (Anna) gibi isimler de yer alıyor. Anne Ratte-Polle'yi yakın zamanda Ilker Çatak'ın yönettiği ve İstanbul Film Festivali'nin online seçkisinde yer alan "Söz Senettir" (2019) filminden hatırlayanlar olacaktır.

Birçok adaylığı ve ödülü olan yönetmenin neredeyse tüm filmleri Alman Film Eleştirmenleri Derneği tarafından en iyi filme aday gösterildi ve bunlar arasında "Barbara" (2012), "Jerichow" (2008), "Gespenster" (2005) ve "Die innere Sicherheit" (2000) en iyi film ödülü'nün sahibi oldu. Uluslararası festivallerde de dikkat çeken Petzold, 2005'te "Gespenster", 2007'de "Yella", 2012'de "Barbara", 2018'de "Transit", 2020'de ise "Undine" ile Berlin Uluslararası Film Festivali'nde Altın Ayı'ya aday gösterildi. Henüz bu festivalde Altın Ayı sahibi olamadıysa da "Barbara" ile Gümüş Ayı, "Wolfsburg" ve "Undine" ile FIPRESCI ödülü aldı.

Yönetmeniyle, oyuncularıyla, konusuyla ve ödülleriyle merak uyandıran "Undine", kent ile ilişkimizi yeniden düşündüğümüz bu günlerde Berlin denince akla gelen yapımların yanına eklenecek gibi gözüküyor. **APM**

DÖNÜŞ

Dönüş, İki erkek kardeşin yıllar sonra eve dönen babalarıyla birlikte çıktıkları yolculuğu anlatan harika bir Rus Sineması örneği.

Gökan ***DELİ***
deligok81@gmail.com

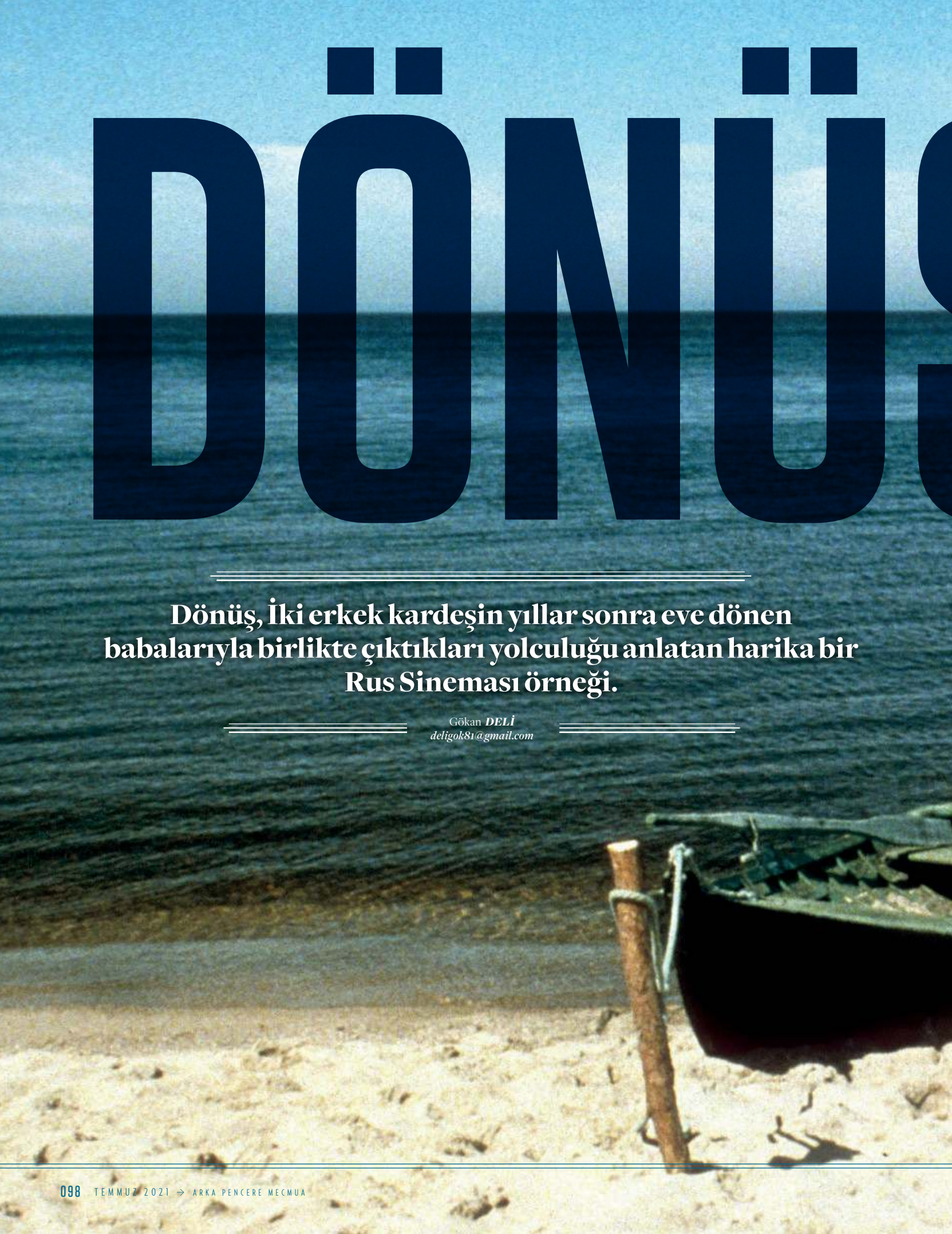

Ş

Uzun zaman sonra eve dönen babasını gören büyük çocuk, annesinin "Babanız geldi" demesini, gelen kişinin babaları olduğuna inanmak için yeterli bulur. Küçük çocuk ise gördüğü adamın babası olup olmadığından emin olabilmek için evdeki fotoğrafına bakıp kontrol edecek kadar şüphecidir. İki kardeşten büyük olan, durumu kabullenen ve ağır başlı iken, küçük olan onun tam zıttı bir karaktere sahiptir. Kardeşler ve baba birlikte yolculuğa başladıklarında ise küçük çocuğun arka koltukta ve tek başına oturduğu görülür. Oysa büyük çocuk ön koltukta babanın yanında oturmuş ve rahatlıkla uykuya dalmıştır. Baba karakteri ise evde göründüğü andan itibaren aradan geçen onca yıla rağmen evdeki otoritesinden hiçbir şey kaybetmemiştir. Evdeki anne ve büyük anne, onun yemek masasındaki çocuklara da şarap verilmesini istemesine hiçbir şey diyememişlerdir. Çocuklarla olan yolculuk esnasında da onlara karşı bu üslubunu korumaya devam eder ve yaptıklarının, isteklerinin sorgulanmasına fırsat vermez.

Filmle ilgili teknik bir değerlendirme yapmak gerekirse; kullanılan müzikler ve aydınlatma, filmdeki gerilim ve duygusal anların yoğun bir şekilde hissedilmesine oldukça katkı sağlıyor. Filmin tamamında güçlü bir ışık olmadığından oldukça kasvetli bir hava hakim, ışıklandırmaya ihtiyaç duyulan sahnelerde ise genel olarak bölgesel ve tanrısal bir ışık var. Caravaggio aydınlatma tekniği kullanılarak yaratılan ışık gölge ve karşıtlığıyla, oluşturulan kontrast görüntüler dramatik yapıyı daha da güçlü bir hale taşımış. Sahneler arasındaki geçişlerde ise herhangi bir mix ya da efektten yararlanılmamış. Filmin finalinde, çocukların yolculuk boyunca çektikleri fotoğraflardan bazıları görülüyor. Aslında filmin tamamında da böyle bir durum var zaten, hemen hemen filmin her karesi bir fotoğraf gibi. Yönetmen Andrey Zvyagintsev, belki de bu sinematografik etkinin bozulmaması için mix ve efekt kullanımından özellikle kaçınmış olabilir.

Filmde göstergeler, metaforlar ve simgesel anlatım oldukça etkin bir biçimde kullanılmış. Bu sebepten film, birbirinden çok farklı okumalara olanak tanıyor. İlk olarak filmin en başında babanın evde yatakta uyurken görüldüğü sahne, Andrea Mantegna'nın "Ölü İsa" isimli tablosunun yeniden canlandırılmasıdır. Tabloda İsa çarmıhtan indirilmiş, ayak ve ellerinde çivi izleri görülmektedir. Baba da aynı şekilde yatakta ölü gibi yatmaktadır. Bu sahneden yola çıkarak baba karakteri, çocuklar için İsa gibi bir yol gösterici olarak değerlendirilebilir. Yine aynı sahneden yola çıkarak babanın bir şeylerin kefaretini ödemiş ya da cezasını çekmiş olarak döndüğü de düşünülebilir. Zaten babanın finalde çocuklarla gittiği adadaki harabeden kazarak - içinde muhtemelen değerli bir şeyin olduğu- bir kutu çıkarması, babanın uzun zamandır ya hapiste ya da savaşta olabileceği düşüncesini kuvvetlendiriyor.

Babanın finalde çocuğun başına bir şey gelecek endişesiyle peşinden koşmasından ve yine öldüğünde gözlerinin açık gitmesinden, çocukları ve ailesi için aslında bir şeyler yapmak istediğini, gerçekten döndüğünü anlıyoruz. Kutuda ise bunları gerçekleştirmek için gerekli olduğunu düşündüğü şey vardır. Baba, kutusu ve geride bıraktığı soru işaretleri ile birlikte suyun dibine gömülür. Ama yine de bir babanın çocuklarına bırakabileceği en değerli şey tabii ki mal-mülk değil öğretileridir. Birlikte oldukları süre boyunca, onlara hayata karşı nasıl durulması gerektiğini olabildiğince öğretmek ister sadece yedi gün bile sürse... Tanrı da dünyayı sadece yedi günde yaratmamış mıydı?. **APM**

%100
LSV
DÜKKAN

AMA SEVİYORUM ANNEE!

Sizin de sevdiklerinize
armağan edeceğiniz binlerce hediye
LSV Dükkan'da...

14 Şubat

online alışverişleriniz için
www.**lsvdukkan**.com

LÖSEV
KURULUŞUDUR

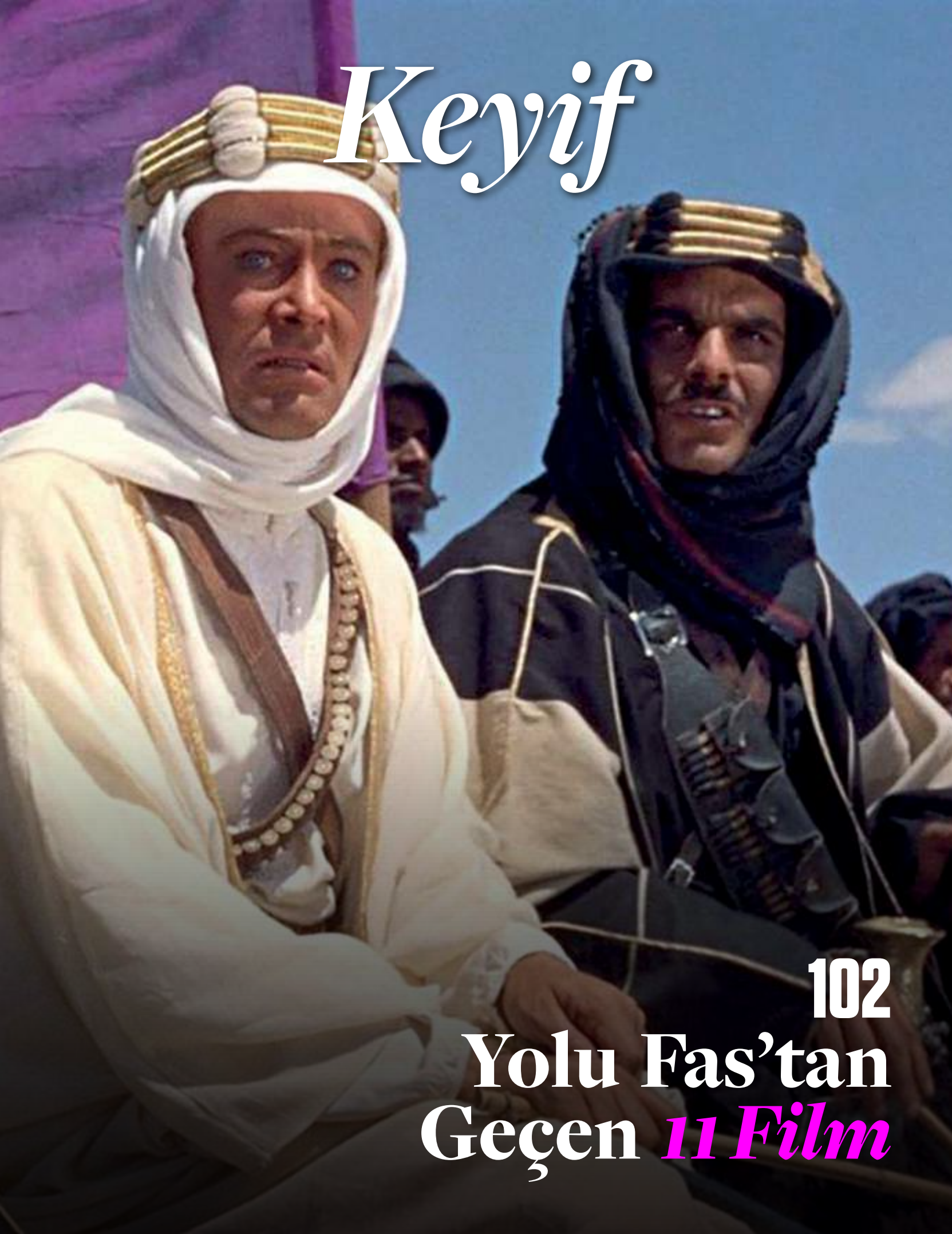

Keyif

102
Yolu Fas'tan Geçen *11 Film*

YOLU FAS'TAN GEÇEN 11 FİLM

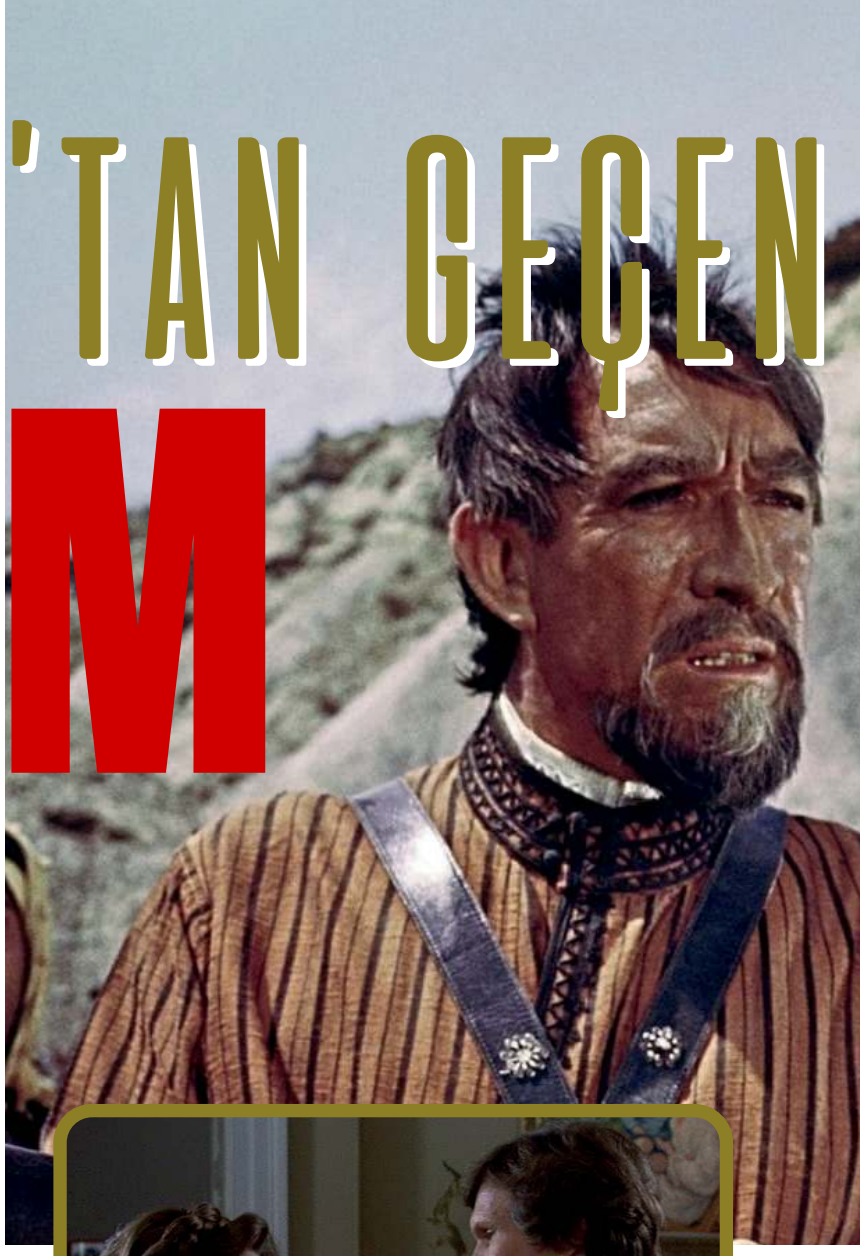

Kadim bilgeliklerin ve uygarlıkların anavatanı sayılabilecek bir yerdir Fas. ***Gezginlerden dervişlere hayat perdesinin defalarca kez aralandığı o gizemli coğrafya, ülke sınırları içinde birbirinden değerli filmlere ev sahipliği yapmış, her bir karışında medeniyetin ve tarihin izlerini barındırmıştır.*** **Adına filmler, şarkılar ve binlerce eser bulunur. Maceraperestlerin olmazsa olmaz mekânlarından biridir. Yer yer bilginin peşinde yer yer düşmanın izinde oradan oraya savrulur Fas toprakları. Issız çöllerde ölümsüzlüğü ararken bazen de aşkın peşinde süründürür. Oryantalizmin en yüksek limitlerinde dolandırır, keşfedilmeyi bekler. O halde bu listemizde Fas'ın görkemli coğrafyasını filmler üzerinden beraber keşfedelim.**

İrem ***YAVUZER***
iremyavuzer@gmail.com

ROLLOVER (1981)

Alan J. Pakula'nın yönettiği Rollover, jane Fonda ve Kristoffer Kristofferson'ı başrolde buluşturuyor. Kocasının gizemli ölümünün peşine düşen Winters, aile şirketinin aynı zamanda hisse sahibidir. 21214 numaralı saf bir altının akabinde kurulan hikâye, aslında yapılan tüm ticaretin rüşvete dayalı olduğunu ifşa eder. Film, birincil anlamda genç bir kadının gerçekleri gün yüzüne çıkarıp intikam peşinde oluşu gibi okunsa da aslında ekonomik kriz ve kapital sistemin tekelinde dolanır. Para aklama, rüşvet, sistemdeki açığı yönetme gibi borsa konulu terimlerin bol bol kullanıldığı Rollover, Amerikan ve Arap etnik kökenleri eşit bir şekilde eleştiriyor ve adını, günümüzde hâlâ Forex piyasasında kullanılan para döndürme, erteleme, pozisyonun devam ettirilmesi için kullanılan Roll-over kelimesinden alıyor. Oryantalizm kavramı, bu kez maddi çıkarlar için doğu-batı senteziyle Fas toprakları üzerinde yoğunlaşıyor. Winters ve iş birlikçi Smith'in yolculukları sonunda aralarındaki ortaklık, romantik bir ilişkiye dönüşüyor: Film anaakım seyirciyi tatminkâr bir sonla uğurluyor.

1 ARABİSTANLI LAWRENCE (LAWRENCE OF ARABIA, 1962)

Fas topraklarının gördüğü en önemli filmlerden biri olan Arabistanlı Lawrence, yıllar sonra bile ödülleri göğüslemeyi başaran bir klasik olma özelliği taşıyor. Yönetmenliğini David Lean'in üstlendiği filmin Büyük Britanya Yazarlar Birliği Ödülü: En İyi Senaryo, İngiliz Sinematograflar Derneği: En İyi Sinematografi Ödülü, En İyi Yönetmen, Büyük Britanya Yazarlar Birliği Ödülü: En İyi Senaryo, Üstün Yönetmen Başarısı, Altın Laurel Ödülleri, Ünlüler Birliği - Sinema gibi ödülleri bulunuyor. Başrollerini Peter O'Toole, Omar Sharif ve Alec Guinness gibi duayen isimlerin paylaştığı Arabistanlı Lawrence, adını Thomas Edward Lawrence olan gerçek bir karakterden almaktadır. Film, Lawrence adlı bir ajanın Arap halkı ile iş birliği yaparak Osmanlı hâkimiyetine karşı mücadelesini konu alır. Savaş psikolojisi ve verilen sözlerin ihlâli gibi hakkaniyet tutumlarına yer veren yapım, günümüzde hâlâ ABD Ulusal Film Arşivi'nde muhafaza edilmektedir.

NİL'İN İNCİSİ (THE JEWEL OF THE NILE, 1985)

Michael Douglas'ın hem yapımcılığını hem de baş rolünü üstlendiği Nil'in İncisi, evli bir çiftin tatilleri sırasında yollarını ayırıp yeni bir maceraya başlamasını konu ediniyor. Omar adlı Arap şeyhi, Joan'ı misafir etmek isteyince genç kadın teklifi kabul eder ve Jack'i ardında bırakarak yeni bir yolculuğa çıkar; fakat gelmiş olduğu bu gizemli coğrafyada esir alınır. Jack ise hem biricik sevgilisini hem ilişkisini hem de Nil'in Mücevherini kurtarmak için kıyasıya bir mücadele verir. Film, vizyona girdiği yıl birçok sansasyonu da beraberinde getirir. Çekim ekibinin keşif yaparken Fas yakınlarında uçak kazası geçirmesi ve prodüksiyon aşamasında meydana gelen birtakım aksaklıklar, filmi defalarca iptal etme noktasına getirir. Ancak Michael Douglas ve Kathleen Turner romantik-macera türünde deneysel bir başyapıta imza atar. Filmin büyük bir çoğunluğu Arap Çölleri temsiliyle Fas'ta çekilmiştir.

MARAKEŞ EKPRESİ (MARRAKECH EXPRESS, 1989)

Gabriele Salvatores'in kaçış üçlemesi olarak bilinen Trilogia della Fuga'nın ilk filmi olan Marakeş Ekspresi, otuzlu yaşlarında bir grup arkadaşın yıllar sonra yeniden buluşarak yolculuk yapmalarını konu alıyor. Üniversiteden arkadaşları Rudy'nin Fas'ta bir hapishanede mahkûm olduğunu öğrenen kafile, onu kurtarmak için rotasını Marakeş'e çevirir, kefaret gereği götürmesi gereken 30 milyon doları kaybeder ve heyecan dolu bir serüvenin kapıları aralanır. Film absürt olaylara yer verirken klâsik anlatıda İtalyan gülütlerine de ev sahipliği yapıyor. Komedi ve aksiyon kategorisinde sınıflandırabilecek Marakeş Ekspresi, aslında sinema seyircisine bir yol filmi olarak sunulmaktadır.

ÇÖLDE ÇAY (THE SHELTERING SKY, 1990)

Usta yönetmen Bernardo Bertolucci'nin olgunluk evresi filmi The Shetering Sky, merkezine ilişkileri ve sürüncemede olan bir çiftin hikâyesini konu alıyor. Gezginlik felsefesini, arayış ve köklerden ayrılma ritüelleriyle harmanlayan The Sheltering Sky: Çölde Çay; Port ve Kit'in konfor alanlarından çıkıp dünyayı ve ilişkilerindeki benliklerini yeniden keşfetmek istemeleriyle bütünleniyor. Uzun bir yolculuğun ardından Fas'ın Tanca Limanı'na ulaşan çift, geldikleri bölgenin sakinliğini, insanlarını, doğu ve batı insanı arasındaki ayrımı eleştirel bir üslupla kadraja yansıtıyor. Hâlinden memnun olmama durumu, karakterin yolculuğuyla yeni bir anlam kazanıyor. Filmde çokça kullanılan çöl detayı, aşamalı olarak ilerleyen sahnelerde anlam kazanıyor. Bireyin ruhundaki kuraklığı ve şükürsüzlüğü ince bir nüansla eleştiriyor. Başrollerini Debra Winger ve John Malkovich'in paylaştığı yapım, "Esirgeyen Gökyüzü" adlı Paul Bowles'in romanından uyarlanmıştır.

MUMYA (THE MUMMY, 1999)

Kadim bilgelik arayışı ve doğunun mistisizmi bu kez Mumya filmiyle sinemaseverlerin karşısına çıkıyor. Yakın tarih olarak kabul gören bir zaman dilimine odaklanan film 1923 yılını odağına alıyor. Hamunaptra, namı diğer "Ölüler Şehri"ni bulmak için Mısır'a gelen iki kardeş Evelyn ve Jonathan, rehberleri ve aynı zamanda bir maceracı olan Rick ile araştırmalarına devam ederler. Tapınakta bulduğu ölüm kitabını yanlışlıkla okuyan Evelyn, üç bin yıldır uyuyan laneti harekete geçirir ve bu lanetten kurtulmak için ekipçe kıyasıya bir mücadele verilir. Mısır toprakları diye lanse edilse de filmin büyük çoğunluğu Fas'ın Marakeş şehrinde çekilmiştir. Hamunaptra olarak bilinen mekân, Gara Medouar adlı bir yanardağın set hâline getirilmesiyle filmin ana merkezi olmuştur.

GLADYATÖR (GLADIATOR, 2000)

DreamWorks Pictures ve Universal Pictures'ın yapımcılığını üstendiği Gladyatör, yüksek bütçeli bir savaş filmi olarak listemizde yer alıyor. Russell Crowe, Joaquin Phoenix ve Connie Nielsen'in dahil olduğu filmin konusu; eşi ve çocuğunun intikâmını almak için ant içmiş Maximus'un hikâyesine odaklanıyor. Çekimleri Fas, Malta, İtalya, ABD ve İngiltere'de gerçekleşen Gladyatör'ün Fas'ta geçen sahneleri, sinema dünyası için ayrı bir önem taşıyor. Ridley Scott'ın yönetmenliğini üstlendiği Gladyatör, beş Akademi ödülünü göğüslerken, BAFTA'da En iyi Sinematografi ödülünün de sahibi olmuştu. Şüphesiz Gladiator'a En İyi Sinematografi ödülünü getiren görsellerin büyük bir çoğunluğunu Fas çekimleri oluşturmaktadır.Maximus'un gladyatör olarak eğitim aldığı Aït-Ben-Haddou, Fas'ta Sahra ve Marakeş arasında eski bir kervan yolu üzerinde konuşlanmaktadır.

BABİL (BABEL, 2006)

Konusunu Kitab-ı Mukaddes'ten alan Babil, insanlığın kat ettiği ben merkezli yolculuğu, kibir ve sapkınlık kavramlarına atıfta bulunarak beyaz perdeye taşıyor. Başrollerini Brad Pitt, Cate Blanchett, Gael Garcia Bernal'ın paylaştığı yapım, evliliğini kurtarmak için yolculuğa çıkan bir çiftin başlarından geçen olaylara odaklanıyor. Turist olarak geldikleri bir Fas köyünde kaza kurşununa maruz kalan Susan, yabancı olduğu bu topraklarda iletişimsizliğin vermiş olduğu çaresizlikle saatlerce sürecek olan bir kaosun içine sürükleniyor. Doğulu ve Batılı insan prototipleri arasındaki uçurum, ötekileşme, Doğulu bireyin teröre yatkınlığı gibi ayrımcı düşüncelerin iletişimsizlik üzerinden temsili yapılıyor. Yönetmenliğini Alejandro González Iñárritu'nun üstlendiği Babil, efsanevi Babil kulesine atıfta bulunuyor. Oyuncu ve mekân seçimine kadar her bir detayın incelikle çalışıldığı film, ayrımcılığa karşı bir manifesto olarak okunabilir. Zira sözü geçen Babil efsanesinden aktarılan mitlerden ziyade yardım ve dayanışmanın insan varlığı için kaçınılmaz olduğunu izleyenlere sunuyor.

TEPENİN GÖZLERİ (THE HILL'S EYES, 2006)

Listemizin tek korku filmi olma özelliği taşıyan Tepenin Gözleri, Amerikalı bir ailenin hafta sonu tatili için gittiği Kaliforniya'da yolunu kaybedip bir çölün ortasında mahsur kalmasını konu alıyor. Amerika'nın nükleer denemeleri sırasında bölgeyi terk etmeyen birtakım insanların radyasyon sonucu mutasyon geçirip yamyama dönüşmeleri ve bölgelerine gelen her yabancıyı katletmeleri üzerine kurulu bu bol kanlı hikâye, aslında kendi içinde sistemi ve kapitalizmi de nahif bir dokunuşla eleştirmekte. İnsanlığın birbirini yemekteki takıntısını mutant ve düzgün insan ayrımı üzerinden kotaran film, vermek istediği yalnızlık ve tekinsizlik hissini Fas çöllerini (Ouarzazate) tercih ederek kullanıyor. Filmin yapımcılığını, Wes Craven üstleniyor. Alexandre Aja tarafından yönetilen Tepenin Gözleri, 1977 yılında vizyona giren yine Wes Craven'ın vizöründen izlediğimiz aynı filmin çağdaş bir uyarlaması olarak beyaz perdede yerini alıyor.

SADECE ÂŞIKLAR HAYATTA KALIR

(ONLY LOVERS LEFT ALIVE, 2013)

Adem ve Havva hikâyesinin Jarmushvari bir dokunuşla bezendiği Sadece Âşıklar Hayatta Kalır, Tom Hiddleston ve Tilda Swinton'ın canlandırdığı marjinal karakterlerle dikkat çekiyor; iki vampirin ölümsüzlük aşkını konu alıyor. Genç çift insanlara zarar vermeyeceklerine söz vermişken Eve'in kardeşi Ava'nın hikâyeye dahil olmasıyla güç dengesi sarsılıyor. Yıllar sonra birbirlerini görmek için hazırlanan Eve ve Adam, Tanca'da buluşuyor ve oryantalist ezgilerle bizleri romantik bir Fas turuna çıkarıyor. Vampir miti aşk, tutku ve kan üçlemesiyle insan varoluşuna alternatif bir yaklaşım sunuyor.

SPECTRE (2005)

Dr. No ile başlayan 007 serüveni, bu kez rotasını ezeli rakibi Sepectre'yi alt etmek için Fas'a çeviriyor. Gara Medouar dağının konuk olduğu bu seride, efsanevi ajan James Bond'un Ernst Stavro Blofeld ile mücadelesine değiniliyor. Sepectre örgütüne ait bilgilerin izini süren Bond, eski düşmanı Dr. White'ın kızı Madeleine Swann ile iş birliği yapıyor ve Spectre'nin bütün gizli planlarını bozmak adına L'Americain adlı mekânı bulmak için Fas'a yolculuk yapıyor. Film, son dört bölümdür Bond olan Daniel Craig ve Lea Seydoux'nun muhteşem çatışma sahneleriyle izleyenleri buluşturuyor. Ayrıca Spectre'nin en önemli patlama sahnelerinden birine de ev sahipliği yapıyor. Özel olarak tasarlanan sahne, 8418 litre benzin ve 33 kg patlayıcı kullanılarak Guinness Rekorlar Kitabı'na adını yazdırmış bulunuyor.

NETFLIX

"BAŞARDIK SEMİH ATEŞ"
YEŞİLÇAM

"***Sinema; arkadaştır, sevgilidir, özlemdir, hasrettir, kahkahadır***. Savaşta sığınağım, güzel evim, küçük odam, masamdaki tabağımdır sinema."

Zeynep ***SARHAN***
zeynepsarhan@hotmail.com

Yeşilçam üzerine konuştuğumuzda bu sıfattan ne anlayacağımızı ve bu adın geldiği yeri bilmemiz gerekir. Türkiye Sineması'nın bir dönemi "Yeşilçam" adıyla anıldı ve şu an eski filmleri işaret ettiğimizde gayriihtiyari bu adı kullanıyoruz. Bu ad, Beyoğlu'nda bulunan Yeşilçam Sokağı'ndan gelme bir addır. Eskiden film yapımcılarının ve dağıtıcılarının konakladığı mekân ve bazı sinemaların kapısının açıldığı bir sokaktır.

Aslında bir mekân adının sinemamızın bütününü ne derece kapsadığına dair ve bunun muallak olduğunu söyleyen görüşler de mevcut. "Yeşilçam" döneminde yaşamış ve bu adın da veriliş nedenine hâkim olan yönetmen Metin Erksan, bu adı magazin yazarlarının yerli sinemayı aşağılamak için uydurduğunu ve sinema yazarlarının da ne hikmetse devam ettirdiğini söylüyor. Bütün bir film sektöründen yalnızca bir elin parmaklarını bile geçmeyen dağıtımcıların bulunduğu bir sokağın neden kapsayıcı olduğu da tartışma konusu. Yine aynı dönemde yaşayan yönetmen Lütfi Akad,

"Işıkla Karanlık Arasında" adını verdiği sinema anıları kitabında "Rikâptar" sokağından bahseder. Şişli'de yer alan bu sokakta "Necib'in Platosu" olarak anılan bir garaj, film yapımcılarının film çekim mekânıymış. Akad, sinemamızın nabzının bu sokakta atıyorken magazin yazarlarının neden "Rikâptar"ı değil de "Yeşilçam"ı yeğlediklerini anlatıyor. Bu yeğlemeyi, biraz da sinema yazarlarının yerli filmleri küçümsemesinden dolayı oluşturmaya çalıştıkları bir algı olarak görüyor.

Amerikan Sineması kendine Hollywood derken Hindistan Sineması, Hollywood terimini dayanak alarak kendine Bollywood, Nijerya Sineması da Nollywood diyor.

Türkiye Sineması'nın kendine bunlar dışında yerel bir isim vermesi aslında büyük önem arz etmekte. "Yeşilçam" adı, başlangıçta ne amaçla konulursa konulsun; "geçmişi derin, köklü" anlamında kullanılan ağaç benzetmesine benzer bir şekilde bizim sinemamızın mazisinin köklülüğüne vurgu yapan bir tanım olarak zamanla olumlu hâle gelmiştir.

Yönetmenliğini Çağan Irmak'ın yaptığı, Blutv'de yayımlanan "Yeşilçam" dizisi de arkasını maziye ve sinema sektörüne alarak kurmacasını oluşturan bir dizidir. Dizi, odağına Semih Ateş adlı bir yapımcıyı alarak onun "Yeşilçam" koşullarında film yapma, yapamama, zorluklarla mücadele etme, kadınlarla ilişkisi, diğer sinemacılarla ilişkisi, annesiyle çatışması, geçmişiyle hesaplaşmasını anlatan bir atmosferde ilerliyor. Küçük yaşta babasını kaybetmiş, annesini reddetmiş biri olarak tesadüflerin de vesilesiyle sinema sahibi bir Rum olan Kosta Amca'nın himayesi altına giriyor ve böylece sinema sevgisiyle film yapma tutkusu yeşermiş oluyor. Kosta Amca'nın dizide "Sinema; arkadaştır, sevgilidir, özlemdir, hasrettir, kahkahadır. Savaşta sığınağım, güzel evim, küçük odam, masamdaki tabağımdır sinema." dediği gibi Semih Ateş de sinemaya tam olarak bu duygularla yaklaşıyor. Hayatında ne var ne yoksa sinemaya vakfetmiş bu yapımcıyı işlerinde batarken, bazen siyasî olayların içine girmişken, kimi zaman bir kadına olan duygularıyla izlerken bütün öfkesine, nefretine, göz kaçırmalarına, el tutuşlarına, mücadelesine, hatalarına, sevinçlerine, üzüntülerine tanık oluruz. Semih Ateş, yaşayan bir insan gibi dizinin içinde nefes alan bir karakter olarak yer alır.

"Yeşilçam" filmlerinde gri karakterler yoktur. İyi ile kötünün çatışması yer alır ve daima iyinin zaferini izleriz. "Yeşilçam" dizisi de atmosferini genel itibarıyla böyle oluşturmuştur. İyi ve kötü karakterlerin sinema sektöründeki durumları anlatılır. Dizide Reha gibi sinema sektörünün içinde olan, İzzet gibi devletin içinde olan kötü karakterlerle Tülin gibi aktris olmak isteyen, Mine gibi sektörde oyuncu olarak tutunmaya çalışan, Hakan gibi Semih Ateş'in sağ kolu olan, Kosta Amca gibi sinemayı seven iyi karakterler mevcuttur. Aslında buradaki çoğu karakter de tam olarak "Yeşilçam" filmlerinde gördüğümüz karakterlere benzer ve karakterden çok bu anlatımda tip olarak yerlerini bulurlar.

Aslında dizide "Yeşilçam" anlatısı ve mekânı tamamen arka motiftir. Bu karakterlerin sinema sektöründe olmasına ve adının "Yeşilçam" olmasına dizinin küçük bir ayrıntısı olarak bakabiliriz. Esas mesele, Semih Ateş karakterinin başından geçenlerdir. Tabii ki sinema sektörünü, yönetmenleri, senaryo yazım aşamalarını da dizide gördüğümüzde atmosfer bize sağlamış olur fakat dizi, daha çok kişisel bir hikâye olarak yoluna devam eder. Dizinin içine anne sorunu, kıskançlık, aşk, hırslar da girince "Yeşilçam Sineması" anlatısının dışında gelişmekte olan bir mevzu da izlemiş oluruz.

Dizinin eski zamanlarda geçmesi, o dönemin siyasi ve toplumsal iklimini de anlamamızı sağlar. Türklerle Rumlar arasındaki çatışma bariz bir şekilde gözler önündeyken o dönemdeki siyasi kriz, komünistlere karşı takınılan tavırlar, derin devleti temsil eden bir şahsın olması, eli sopalı ülkücüler, sinema salonunu basan milliyetçiler gibi döneme ait toplumsal meseleler diziye gerçekçilik katar. Eski dönem anlatısını "Çemberimde Gül Oya" dizisindeki ya da "Babam ve Oğlum", "Dedemin İnsanları" filmlerindeki gibi başarıyla yapabilen Çağan Irmak'ın yönetmenliği üstlenmesi de diziye ekstra yaratıcılık katıyor. Dizinin sonlarının siyah-beyaz bitişleri, hızlı siyah-beyaz çekimler gibi eski dönemleri işaret eden çekim yöntemlerini de kullanmış olması diziye başka bir hava veriyor.

"Yeşilçam"a ait isimlerin de dizide yer alması, bildiğimiz oyuncular hakkında bilgi edinmemizi sağlıyor. İlk bölümlerde Taçsız Kral lakaplı Ayhan Işık'ı görmemiz, sonlara doğru Yılmaz Güney'le karşılaşmamız, dönem anlatısının gerçekleri içinde olduğumuzu bize hatırlatıyor. Millî Sinema mevzusu, Hürrem Erman'ın "Yeşilçam"daki faktörü ya da Metin Erksan'ın Susuz Yaz filminin Berlin'de ödül alması ama önemsenmemesi gibi durumlar anlatılıyor. Son bölümlere doğru giderken dizi izleyicisinin yaşadığı katharsis, tam olarak Yeşilçam filmlerinde hissedilen bir katharsis olarak görülebilir. Saray Sineması'nın içinden sevdalımızla el ele çıkabiliriz, "Başardık Semih Ateş" diyebiliriz, kazanan biz olabiliriz, kötüler yenilebilir, Yılmaz Güney'in yumruğu olabiliriz. Daha da önemlisi zalimlerin yönettiği dünyayla hesabımız var! **APM**

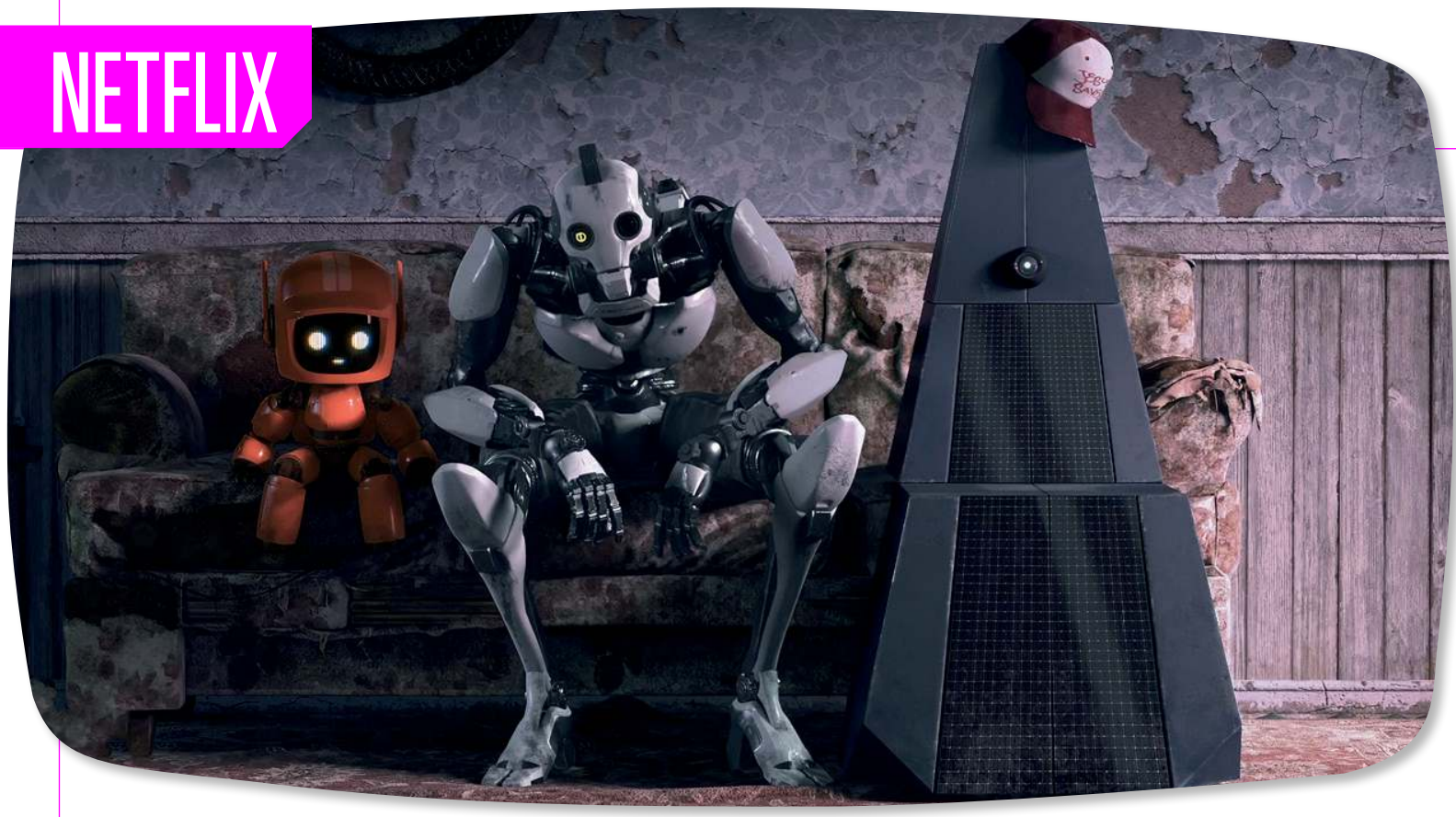

HAYATA DAİR BİR ANİME SERİSİ

LOVE, DEATH & ROBOTS

2019 yılında çıkan ilk sezonuyla birlikte Netflix'in en sevilen projelerinden biri olmayı başaran ***Love, Death & Robots***, iki sene sonra yeniden izleyiciyle buluştu. Onca aradan sonra yepyeni yaratıcı hikâyelerle ekranlara gelen yapım, 2021'in de en çok konuşulan projelerinden biri olacak gibi görünüyor.

Büşra ***BAYAR***
busrabayar07@gmail.com

Antoloji dizileri izlemek zordur aslında. Alışılmışın dışında bir seyir anlayışıdır birçoğumuz için. Belli bir konunun üzerinde, belli bir akışın olmadığı bu tarz yapımlar konusunda izleyiciyi yakalamak biraz güçtür. İlk birkaç hikâyede yakalanamazsa kopar projeden. Yahut bir hikâyeden aldığı tadı diğerinden alamazsa beğendiği yapım da unutulur; koca bir seçki hak ettiği değerden olabilir. Ancak Love, Death & Robots bu anlamda son derece akıllıca bir hamle yaparak bu algıyı ve tehlikeyi alaşağı etmişti geçtiğimiz yıllarda.

NETFLİX ALGORİTMASI, İZLEYİCİ DENEYİMİ

Bir dijital platformun izleyicinin beğeni ve tecrübelerine göre hareket ettiğini fark

etmemiz, 4 veya 5 sene öncesine kadar olağanüstü bir olay gibi geliyordu birçoğumuza. Netflix'te yer alan projelerin yan tarafında verilen yüzdelerin bize neyi işaret ettiğini öğrenince merakla sarılmıştık özellikle %90'ların üzerinde olan yapımlara. Beğendikçe, benzerleri ve yenileri geldikçe bu, bizleri zorlamayan ve pek tabii bir o kadar tembelleştiren bir gerece dönüştü. Kabullendik ve Netflix'in zekasına yenik düşüp peşinden yürüdük. Platform içindeki projeler arasında böyle bir durum olduğundan haberdardık lakin

bir dizi projesinde de algoritmanın işlediğinden ilk kez Love, Death & Robots ile haberdar olduk. 18 bölümden oluşan ilk dizide 4 farklı bölüm sırasıyla karşılaştık. Bölüm akışının izleyenlerin Netflix geçmişine göre belirlendiği yapım, bu anlamda ön plana çıkan ilk proje olmasıyla da epey ilgi çekti.

BİRİNCİ SEZONDA NELER VARDI?

Bilimkurgu ve animasyon türündeki yapımın ilk sezonu akılalmaz gelecek tasvirleri ve hayal gücümüzün sınırlarını zorlayan hikâyeleriyle çok beğenilmişti. Öyle ki senelerin antoloji serisi olan ve belki de bilimkurgu türünün gelmiş geçmiş en çok konuşulan yapımlarından biri olan Black Mirror ile birlikte anılmaya başlamıştı bile. Her bölümde yaratılan evrenler o kadar farklı ve keyifliydi ki aralarından bir seçim yapmak zor oldu.

Birbirinden bağımsız olan ancak kesiştikleri ortak noktalar olan diziden komedi, dram, gerilim hislerinin hepsini alabildik. Ancak özellikle iki bölüm gerçekten çok konuşulmuştu: Ice Age ve Zima Blue. Ice Age'de yeni bir eve taşınan çiftin, evde bulunan küçük bir buzlukta Buzul Çağı'ndan günümüze kadar yaşanan tüm tarihi süreçlerin izdüşümünü görmesi anlatılıyordu. Zima Blue'da ise bir havuz temizleme robotu olarak yaratılan ancak zamanla yapay zekanın da gelişimiyle dünyaca ünlü, akıllı, zeki ve entelektüel bir robota dönüşen Zima'nın kendisini arama ve bulma yolculuğuna şahitlik ettik. Robot, buzluk hatta yoğurt gibi etrafımızda gördüğümüz her detaydan malzeme çıkaran ve bunları bir temele oturtup güldüren, heyecanlandıran, düşündüren bir proje ortaya koyan yaratıcı isimlerin sayesinde 2. sezonu heyecanla beklemeye başlamıştık.

Birinci sezonun yapımcılığını birbirinden önemli isimler üstlendi. Bu isimlerden ilki sinema dünyasının en çok sevilen yönetmenlerinden biri olan David Fincher. Bejamin Button'ın Tuhaf Hikâyesi, Sosyal Ağ, Mank filmleriyle 3 kez Oscar'a aday gösterilen, Dövüş Kulübü, Zodiac, Seven, Gone Girl gibi projeleriyle de isminden epey söz ettiren yönetmen, son zamanların en fazla ilgi gören dizi projelerinin yapımcılığını da üslenerek sektöre dair her alanda başarı elde etmiş oluyor. Birçok kez Emmy Ödülleri'ne aday gösterilen ve 2013'te ödül almayı başaran House of Cards ile yine son zamanların en sevilen draması Mindhunter bu projelerden ikisi. Ayrıca Love, Death & Robots'la da Emmy Ödülü kazanmayı başaran isim, bu aralar yapımcı kimliğiyle daha çok anılıyor.

Projenin bir diğer yapımcısı da Joshua Donen. David Fincher ile yolları Gone Girl'de kesişen isim, yine Fincher gibi House of Cards ve Mindhunter'ın da yapımcıları arasında yer alıyor.

Love, Death & Robots'un yaratıcı ismi ise Tim Miller. Miller'ın yönetmenlik kariyeri 2002 yılında başladı. Hem senarist hem yönetmen hem de yapımcı olan isim, 2004'te senaristliğini üstlendiği kısa film Gopher Broke ile Oscar Ödülleri'ne aday gösterilmişti. Bir süre daha kendi kısa filmlerinin yönetmenliği yapan Miller'ın asıl çıkışı Marvel Evreni'nin en sevilen ve en sıra dışı karakterlerinden biri olan Deadpool ile oldu. Daha sonra Terminatör: Kara Kader'in de yönetmen koltuğuna oturdu. Böylece yıllara meydan okuyan robot hikâyesi ile yollarının kesişmesi sonucu belki de Love, Death & Robots'un temellerini attı Miller.

HEAVY METAL'İN GÜNÜMÜZ YORUMLAMASI

Miller projeyi ortaya çıkarırken 1980'li yılların en popüler animasyon yapımlarından biri olan Heavy Metal'den esinlendi. Robotların, büyünün, sıra dışı olayların yaşandığı bambaşka bir evrende geçen bu yetişkin animasyonunu, bir nesil unutamadı ve hafızalarda ekranların efsanesi olarak yer edindi. Miller da bu efsaneyi yepyeni bir yorumla ve günümüz teknolojisinin nimetleriyle yeniden canlandırdı.

Yeni sezon, birinci sezon kadar uzun değil. Totalde 8 bölümden oluşan yeni sezonda yine bambaşka evrenlerle, alışılmışın dışında karakterle, post-apokaliptik yaşamlarla tanışıyoruz. Automated Costumer Service adı verilen ilk bölümde yapay zekanın gelişimiyle birlikte hayatlarımıza giren robotların tehlikeli bir hâl alışına dair bir hikâye ile karşılaşıyoruz. Bu heyecanlı, komik ve gerilim dolu hikâye üzerinden günümüzün en büyük problemlerinden biri olan Müşteri Hizmetleri sorununa da neşeli bir dille atıfta bulunuyor yaratıcılar.

İkinci bölüm Ice ile birlikte yine sıra dışı bir hikâye üzerinden teknolojinin hızlı gelişimiyle birlikte nesiller arasındaki farkın bir uçuruma dönüşmesine tanıklık ediyoruz aslında.

All Through the House, The Tall Grass, Life Hutch gibi takip eden bölümlerle korku ve gerilim sularında yüzüyoruz. Snow in the Desert isimli bölümle adeta bir Marvel ya da DC Evreni karakteriyle tanışıyor; The Drowned Giant ile farklı olana sergilediğimiz acımasız tavırlarımıza dair sorularla yüzleşiyoruz. İzleyenlerin en beğendiği bölümlerden ikincisi olan Pop Squad ile de dünya kaynaklarını hızla tüketmemizle birlikte doğumların yasaklandığı bir geleceğe gidiyoruz. Doğa tahribatının nelere mâl olabileceğini çizgilerle görüyoruz.

İkinci sezonla birlikte şunu anlıyoruz aslında: Love, Death & Robots; izleyicide tüm duyguları, tüm hisleri harekete geçirmeyi hedefliyor. Bizlerde yaratmak istediği duygu; salt korku, salt sevinç, salt hüzün değil. Hayata dair, hislere dair ne varsa her birini canlandırmak ister gibi her birimizde, tek tek. Bunları yaratıcı çizgileriyle, bir solukta akıp giden hikâyeleriyle başarıyor. Bu yüzden de diğer animasyon projelerden bambaşka bir noktada konumlandırabiliyoruz onu.

Yeni sezon, ilk sezon kadar başarılı olmasa da bunca niteliksiz Netflix projesi arasında yine parlıyor. **APM**

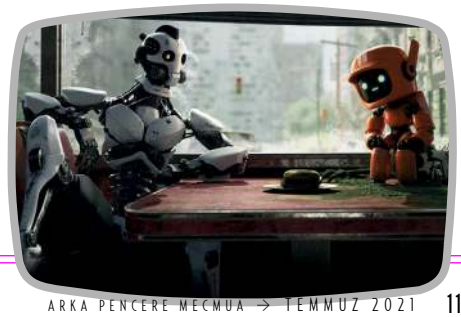

Nuray **ÇİFTÇİ**
bulutbebek@gmail.com

"Hatırlıyorum"u hatırlıyor musunuz?

Türkçesi "Hatırlıyorum", İtalyancası "***Io mi ricordo***", Fellini'nin diyarı Rimini'de konuşulan Emilia-Romagna lehçesindeki telaffuzu ise "***A m'arcord***"... Bu, nevi şahsına münhasır filmin adı, sonraki yıllarda eleştirmenlerin bir sinema terimi olarak kullandığı şu sihirli sözcük: "***Amarcord***".

Amarcord, benim acınası hafızamda coşkulu bir anılar geçidi gibi kalmış. Tekrar izledim ve coşkulu olan/olmayan sahneleri, fantezileri, yer yer grotesk unsurlarıyla "Hatırlıyorum"u belleğime yeniden nakşettim. Artık kolay kolay unutmayacağımı umuyorum.

İlginç tiplerle dolu bir kasabadayız. Havada baharın müjdecisi "şeytan topları" süzülüyor. Bütün kasaba, yakılacak dev ateş için evlerinden eski eşyalar getirip bizdeki Hıdırellez ya da Nevruz ateşleri gibi meydana yığıyor. Dev ateşin tepesine oturtulan "cadı" kuklası, "Cadıyı yakın!" haykırışları ve kahkahalarla ateşe veriliyor. Tüylerim ürperiyor, Ortaçağ'daki gerçek cadı yakma törenlerinin kalıntısı gibi algılıyorum bunu. Sonra herkes dağıldığı sırada Avukat, bize, kameraya dönüp Rimini'nin MÖ 268'e dayanan tarihini anlatmaya başlıyor. Dramatik film içinde belgesel izleri... İşte, Fellini'nin dünyasına hızlı bir giriş yaptık bile.

Kendisi ısrarla "Filmim otobiyografik değil!" dediği halde bizim ısrarla Fellini'nin çocukluğu olarak algıladığımız Titta adlı ergenin aile didişmelerine, okul yaşantısına, uyanan cinsel arzularına, arkadaşlarıyla kasabanın alımlı kadını "Gradisca" lakaplı Ninola'nın peşine takılmasına vb. tanık oluyoruz. Yönetmenin gedikli bestecisi Nino Rota'dan tatlı melodiler eşliğinde...

Gülüyor, şaşırıyor, kızıyor, bocalıyoruz. Çünkü bir mozaik gibi işlemiş filmini Fellini usta. Kendini katı kurallarla sınırlamadan fantastik, grotesk, gerçekçi, simgesel pek çok unsuru özgürce, adeta umursamazca bir arada kullanmış. Çocuk yaşta evden kaçıp sirke girdiği doğruysa ancak sirklerde rastlanabilecek ilginç tiplemelerin nereden aklına geldiği de anlaşılır oluyor. İkinci Dünya Savaşı öncesinin Duce yönetimindeki İtalya'sında geçen filmde

> ***Okuldaki, Hababam Sınıfı'nı çağrıştıran yaşlı öğretmenler, kilisenin cinsel günah baskısı, kör akordiyoncu, şair, beklenmedik anlarda ortada bitiveren motosikletli, tütüncü kadın... Kasabada sıkışmış hayatlarıyla bir sürü ilginç karakter. İçlerinde benim hafızamın bile unutamadığı en çarpıcı tipleme, tütüncü kadındı tabii! İzlememiş olanlarınız, görür görmez neden unutulmadığını anlayacaktır.***

faşistlerle alay eden ama halkın onların yarattığı görkemden nasıl etkilendiğini göstermeden de geçmeyen usta, tüm o sahnelere -işkence sahnesi de dahil- mizah katmış. 70'li yıllardaki seyircimizin "Yavru ile Katip" filmlerinin Katip'i olarak tanıdığı Ciccio Ingrassia'nın canlandırdığı Teo amcanın "Kadın İstiyorum!" diyerek ağaca çıkmasını ve ancak uzun süre sonra cüce bir rahibe tarafından indirilebilmesini tasarlarken Calvino'nun "Ağaca Tüneyen Baron"undan esinlenmiş midir, bilmem. Belki de gençliğinde mizah yazarlığı ve karikatürcülük yapmış olan meslektaşım, kendi mizahi deneyimini devreye sokmuştur. Amarcord'dan on küsur yıl sonra, eşimle Züğürt Ağa'nın"Garı istirem!" diye kulağını sıvazlayan babasını izlediğimizde, bu sahneye keyifli bir gönderme yapıldığını düşünmüştük.

O kuşağın diğer Avrupalı yönetmenleri gibi Fellini de simge kullanmayı seviyor. Faşist yönetimin kasabalıları görkemiyle büyüleyen transatlantiğinin görüldüğü sahnenin ardından pat diye sislerin içinde buluveriyor izleyici kendini. Dedenin deyişiyle "Eğer ölüm böyle bir şeyse hiç de güzel değil!" Bu kör eden sisi ister "22'de" başa geçen Duce'ye gönderme, ister dedenin demansı, ister küçük çocuğun korkuları... Nasıl isterse yorumlasın izleyici, ona bırakıyor yönetmen. "Son Buzul Çağından beri görülmedik ölçüde" yağan kar sırasında gökten süzülerek gelen "kral tavus kuşu"nun, Gradisca'nın kısmetini simgeler gibi karlar arasında duvara konuvermesine ne demeli? Okuldaki, Hababam Sınıfı'nı çağrıştıran yaşlı öğretmenler, kilisenin cinsel günah baskısı, kör akordiyoncu, şair, beklenmedik anlarda ortada bitiveren motosikletli, tütüncü kadın... Kasabada sıkışmış hayatlarıyla bir sürü ilginç karakter. İçlerinde benim hafızamın bile unutamadığı en çarpıcı tipleme, tütüncü kadındı tabii! İzlememiş olanlarınız, görür görmez neden unutulmadığını anlayacaktır.

Bir baharda başlayan anılar demeti, ailedeki hüzün ve Gradisca'nın evliliği ile ertesi baharda sona eriyor. Titta biraz daha büyüyor, Gradisca, düğününde ağlayarak veda ediyor. Savaş çıkmadan filmimiz bitiyor. Düğün demişken, finaldeki "kır düğününde yağmur yağma sahnesi"nden esinlenen yerli filmi hatırladınız mı? Gelecek kuşakların yönetmenlerini de vereceği bunun gibi binbir ilhamla besleyecek kadar zengin bir film, Amarcord. Eleştirmenlerin, "Radyo Günleri, Woody Allen'ın Amarcord'udur" ifadesiyle adını sinema terimi olarak kullandıkları bir film. '93'te yitirdiğimiz Fellini ustadan, En İyi Yabancı Film Oscar'ı da dahil pek çok ödül kazanmış, rengarenk bir başyapıt. "Hatırlıyorum" deseniz bile yeniden izleyin. **APM**

YENİ KIZ ARKADAŞIM (UNE NOUVELLE AMIE, 20

Yeni Kız Arkadaşım, arzu, cinsiyet ve yönelimlerin akışkanlığından, çeşitliliğinden, kavramlara sığamayışından bahsediyor. "*Her şey mümkün*!" diyor. İki kişi arasındaki aşk üçleniyor, hatta dörtleniyor.

Tugay ***KARAKUZU***
tugaykaraku@gmail.com

Yeni Kız Arkadaşım, ilk bakışta oldukça basit görünen bir senaryoya sahip. Laura (Isild Le Besco) adında evli ve bir çocuklu kadın hastalanır ve ölür. En yakın kız arkadaşı olan Claire (Anaïs Demoustier), ölmeden önce Laura'ya kocası David (Romain Duris) ile bebeğine göz kulak olacağına dair söz verir. Claire sıkıcı bir adamla evlidir. Hassas ve yas içerisindeki David'le aralarında imkânsız, yasak bir aşk doğacak olması beklenir. Film oraya doğru akmaktadır. Ancak François Ozon filmlerini biraz bilen bir izleyici, hikâyenin bu kadar beklenen ve basit bir doğrultuda ilerlemeyeceğini bilir.

Laura'nın ölümüyle başlayan film, izleyiciyi onun flashbackleriyle Claire'in ve kendisinin çocukluğuna götürür. Arkadaşlıklarından eşleriyle nasıl tanıştıklarına kadar kısa anlarla ilişkilerine tanıklık ettiğimiz ikilinin arasındaki itiraf edilmemiş ve ortaya çıkmamış tensel çekim inkâr edilemez boyutlardadır. Laura öldükten sonra Claire bir türlü içinden çıkamadığı kesintisiz bir yas içerisine düşer. Ancak Laura'ya verdiği sözü tutmalıdır. Kocası David ile minik bebeğini kontrol etmek için evlerine gider ve David'i Laura'nın kıyafetleri içerisinde, makyajlı ve peruklu bulur. David onu bir koltuğa oturtur ve her şeyi anlatır. Evde zaman zaman kadın

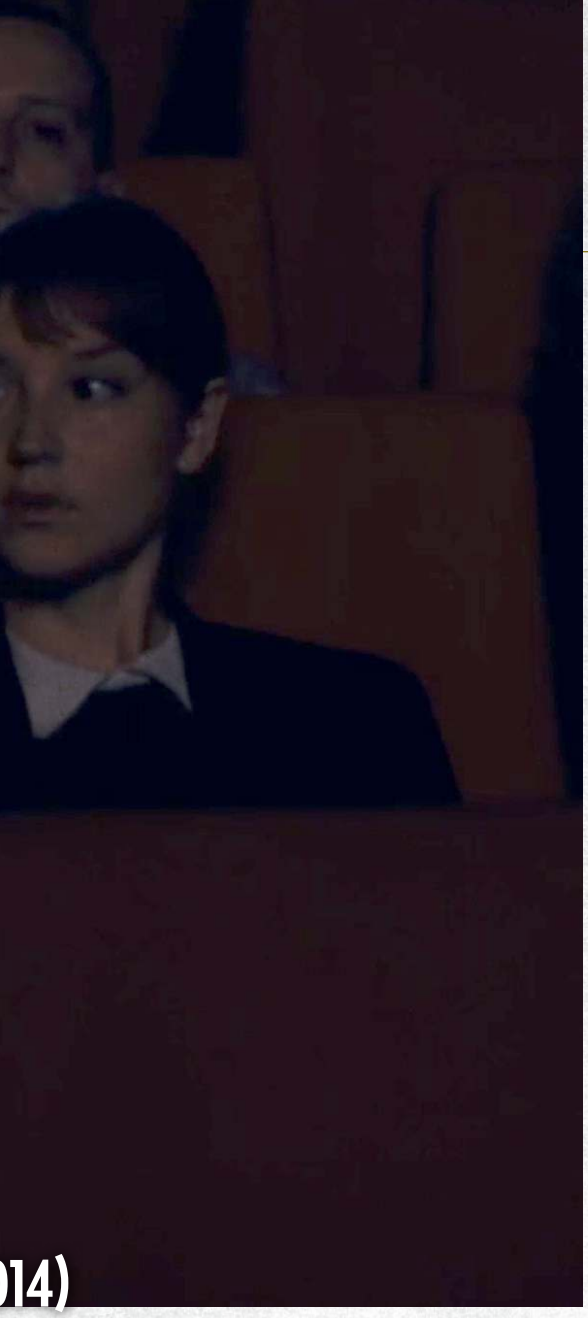

014)

kıyafetleri giydiğini ve üstelik ölmeden önce bunu Laura'nın da bildiğini ve artık içindeki kadını serbest bırakmak istediğini. Duydukları karşısında oldukça şaşkın görünen Claire, David'in suratına onun bir sapık olduğunu ve bunun kabul edilebilir bir şey olmadığını söyler. Ancak çok geçmeden David onunla yeniden buluşmak ister ve ona Laura'ya verdiği sözü hatırlatır. Claire tıpkı söz verdiği gibi Laura'nın bebeği ve kocasına göz kulak olmalıdır. David'in aklında ise sadece artık kadınlığını saklamak istemediği vardır.

Bir François Ozon filmi olan Yeni Kız Arkadaşım, tüm karakterlerinin atanmış cinsiyetlerini, bastırılmış arzularının ardındakileri hızlı bir tempoyla açık eder. Claire, David'e kamusal alanlardaki kadınlık pratikleri için yardım eder. Ona ismini bile verir: Virginia. Ne var ki Claire için Virginia karşı konulması güç bir arzu nesnesine dönüşür. Kocasından gizli onunla görüşmeye, makyajına yardım ederken tenine dokunmaya, yüksek topuklarına hayranlıkla bakmaya başlar. Virginia'da Clair'i büyüleyen şeylerden bir tanesi de onu Laura'ya benzetmesidir. Claire, tıpkı Laura gibi onun en yakın "kız arkadaşı" olur. Bir yandan Laura'ya açık edemediği aşkını Virginia'yla yaşamak isterken öte yandan da kendisini baskılayan toplumsal öğretilerin altında ezilir. Claire, en yakın kız arkadaş kisvesi altında onunla oyuncul tensel temaslara girme yolundan ilerler, diğer bir değişle bildiği yoldan sapmaz. Kendi sosyal çevrelerinde erkek kıyafetleriyle var olan David'e ne kadar uzaksa, baş başa oldukları veya bir restoranda yemek yediği Virginia'ya o kadar yakın olur. Çeşitli kamusal alanlarda vakit geçirmeye başlayan ikili çabucak birbirine alışır. Claire, Virginia'nın üzerindeki bakışlardan kaynaklı kimi zaman çekimser, utangaç ve bazen tedirgin olsa da onu asla durdurmaz.

Yeni Kız Arkadaşım, arzu, cinsiyet ve yönelimlerin akışkanlığından, çeşitliliğinden, kavramlara sığamayışından bahsediyor. "Her şey mümkün!" diyor. İki kişi arasındaki aşk üçleniyor, hatta dörtleniyor. Film ilerledikçe birbirini takip eden tüm sekanslar bu fikri ilmek ilmek örerken öte yandan Claire'in yaşanmamış/yaşanamamış aşkı, uktesi zaman zaman ağır bir biçimde ekranı dolduruyor.

Bir alışveriş dönüşü sinemaya giden ikili, perdedeki filmi izlemektedir. Yüzünde büyük bir gülümsemeyle duran Virginia'nın yanındaki koltuğa bir erkek oturur.

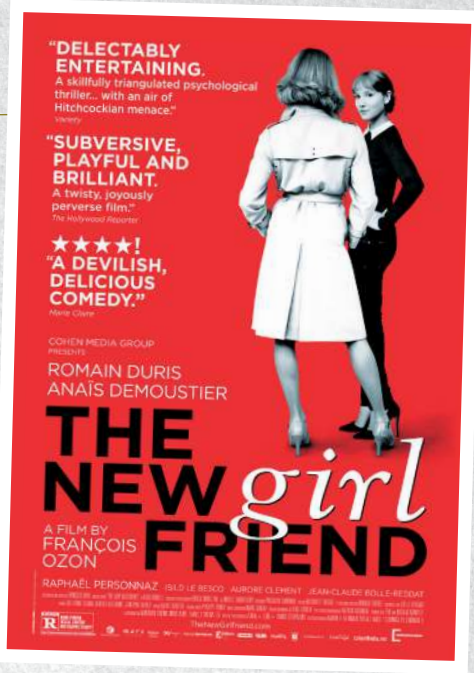

Kısa bir an için onu izleyen bu erkek Virginia'nın bacaklarına dokunmaya başlar (filmin ufak bir sürprizi olarak bu erkeği François Ozon'un kendisi canlandırmaktadır). Kadın olarak ilk defa tacize uğrayan Virginia, ne yapacağını bilemez. Bu an çok uzamadan o ana kadar hep çekimser olan Claire, durumu fark eder ve Virginia'ya "salondan çıkalım mı?" diye sorar. İkili salondan ayrılır.

Filmin ilk yarısında, prolog bölümünde sinema salonunda geçen bir sahne daha vardır. Claire'in flashback'leriyle onun ve Laura'nın muhtemelen lise yıllarındayız. Koltuklarda yan yana oturan Claire ve Laura bir film izlemektedirler. Bir erkekle flört etmeye başlayan Laura, onunla öpüşmeye başlar. Hemen yanındaki Claire'in yüzünde kırık bir tebessüm eser. Başını çevirdiğinde onun da yanında bir erkek vardır. Claire de onunla öpüşür. Tıpkı kocasıyla olan seks sahnelerinde olduğu gibi aslında bir çeşit performans icra eder.

Tekrar Virginia ve Claire'in olduğu sinema salonuna dönecek olursak; Claire bu sahnede geçmişteki sessizliğine ve boyun eğişine karşı bir meydan okuma içerisine girer. Laura ölmüştür. Virginia yanındadır. Ona sahip çıkar; sesini çıkarır. **APM**

SİNEMAYA BİR DE BU PENCEREDEN BAK!

TÜM SAYILARIYLA TURKCELL DERGİLİK'TE

BARAS MEDYA | Dergilik | ARDA YENİÇERE